

új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
225. (1545.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,3564 ▼
1 amerikai dollár	3,2348 ▲
100 magyar forint	1,3892 ▲

Bukaresti olvasóink figyelmébe

A 2012-es évre Bukarest, Lipsani utca 29-31. szám alatti szerkesztőségünkben fizethetnek elő az Új Magyar Szóra, december 20-ig, hétfőtől csütörtökig 10-16, pénteken 10-14 óra között. Ne felejtse el megújítani előfizetését!

Aktuális 2**Budapestről jött a sugárzás**

Valószínűleg egy budapesti intézet volt a forrása az Európa több országában mért megemelkedett jódizotópszintnek – közölte tegnap a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség: szeptember 8. és november 16. között innen kerülhetett a légkörbe a jód 131-izotóp.

Társadalom 7**Rácsok mögött a lilomtipró tanár**

Huszonkilenc napos előzetes letartóztatásba helyezte tegnap a sepsiszentgyörgyi bíróság a kiskorú diáklányt megrontó sepsiszentgyörgyi zongoratanárt. Tatár Gergely beismerte: nem egy, hanem két tanítványaival is létesített szexuális kapcsolatot az elmúlt években.

Vezércikk 3**Aknamunka**

A jövő évi választásoknak az RMDSZ valahogy úgy indul neki, ahogyan három éve az európai parlamentieknek: jó esélye van elérni önmagában is a bejutáshoz

szükséges ötszázalékos küszöböt, de igen kellemetlen meglepetések is érhetik, ha ez mégsem sikerül. A kockázatot úgy lehet elkerülni, ha az RMDSZ átad befutó helyeket Tőkéséknek – aminthogy már vannak is erre a szándékra utaló jelek. ▶

Salamon Márton László

Csikk tűzmentes ország

Csak a csökkentett gyúlékonyságú cigaretták forgalmazhatók az EU területén

Fotó: Tofán Levente

Árucseré. A bukaresti kereskedők többsége tegnap már a csökkentett gyúlékonyságú cigarettákat helyezte a polcra

Annak ellenére, hogy tegnapról csupán a csökkentett gyúlékonyságú cigaretták forgalmazhatók az EU területén, Romániában sok olyan kereskedő akad, aki még hírből sem hallott az új rendelkezésről, és továbbra is a „hagyományos” dohányterméket forgalmazza. A fogyasztóvédelmi hivatal már megkezdte az ellenőrzéseket. Egyelőre csak figyelmeztetnek, ám a későbbiekben akár hétezer lejes bírságot is kiróhatnak a szabályszegőkre. Az uniós rendelkezést tűzvédelmi szempontok indokolták: a tüzesetek felét eldobott cigarettacsikkek okozzák. **7. oldal ▶**

Romániai megyésítés baltával?

„Románia 1968-as közigazgatási felosztását újra kell gondolni, de nem lehet egyik napról a másikra, baltával megyéket létesíteni” – jelentette ki tegnap Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke a Kós Károly Akadémia Alapítvány által szervezett marosvásárhelyi vitaesten. A résztvevők arra a kérdésre keresték a választ: van-e szükség közigazgatási átszervezésre Romániában? Az est házigazdája Markó Béla volt, előadói Tamás Sándor, a Kovászna megyei tanács elnöke, Csutak István fejlesztéspolitikai szakértő, valamint Novák Zoltán történész. **3. oldal ▶**

A marosvásárhelyi vitaest házigazdája Markó Béla (jobbra) volt. Fotó: Antal Erika

Apostu Bica nyomdokaiban?

▶ Várhatóan csak jövő hétfőn tárgyalja a Legfelsőbb Bíróság a 94 ezer euró kenőpénz elfogadása miatt 29 napos előzetes letartóztatásba helyezett Sorin Apostu fellebbezését. A kincses város polgármesterének beadványa jó eséllyel ugyanarra a sorsra juthat, mint a Radu Bicăé, akit tegnap függesztett fel megyei alelnöki tisztségéből a Kolozs megyei prefektus. **3. és 4. oldal ▶**

Mai mellékletünk:**úmsz színekép**

HIRDETÉS

**Egyet fizet,
hármát kap!**

Főnyereményünk:

ÚMSZ-előfizetési akció – 2012**1x**Kétszemélyes
wellness-hétvége
a szovátai
Hotel Pacsirta****-ban!**50x**A Duna International Kiadó sorozata, a *Magyar királyok és uralkodók* következő köteteinek díszdobozos kiadásai, illetve a Wass Albert sorozat, szintén díszdobozos kiadásban!

Röviden

Izraelben tárgyalt Borbély László

Borbély László környezetvédelmi és erdészeti miniszter tegnap befejezte kétnapos izraeli útját, amelynek során a vízmelegedéssel, a megújuló energiákkal és a környezetvédelemmel kapcsolatos nemzetközi kiállításon és konferencián vett részt. Az eseményen Ovidiu Gabor, a Román Vízügyi Hatóság fő-igazgatóhelyettese is jelen volt.

Orbánék szóba állnak az IMF-fel

Az IMF szokásos éves gazdaságpolitikai konzultációjának keretében a magyar kormány megkezdte a tárgyalásokat egy új típusú együttműködésről a Nemzetközi Valutalapalappal – jelentették be Budapesten. A hírre hirtelen javulással többheti mélypont-ra süllyedt a londoni kereskedésben a magyar államadósság-törlesztési kockázat biztosítási tranzakcióinak árazása.

Balesetet szenvedett Verestóy Attila

A Kolozs megyei Kőrösfő közelében balesetet szenvedett tegnap délután Verestóy Attila RMDSZ-es szenátor, aki személygépkocsijával egy nyerges vonatnak ütközött. A politikus a kolozsvári sürgősségi kórházba szállították, ahol ellátták sérüléseit, állapota nem súlyos. A rendőrségi jelentés szerint a szenátor szabálytalanul előzött, és nem vette időben észre a közeledő nyerges vonatot.

A MOGYE ügye Strasbourgban

A marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen (MOGYE) kialakult helyzetről tartott tájékoztatót Strasbourgban az Európai Parlament kisebbségi frakcióközi munkacsoportjának tegnapi ülésén Brassai Attila. A csoport azt követően hallgatta meg a MOGYE tanszékvezető professzorát, hogy az egyetem szenátusa több alkalommal is elutasította a törvény alkalmazását és az önálló magyar nyelvű kar létrehozását. Winkler Gyula, az RMDSZ európai parlamenti képviselője emlékeztette kollégáit: ismét olyan témával szembesülnek, amikor egy EU-tagállamban élő nemzeti kisebbség jogait a többség semmibe veszi.

Határon túli választójog

Várhatóan ma nyújtják be az új választójogi törvény tervezetét a Országgyűlésnek. A Fidesz keddi elnökségi ülésén jóváhagyott javaslata szerint a jövőben három névjegyzék lenne: a magyarországi választásra jogosultak névjegyzéke, a határon túl élő, magyar állampolgársággal rendelkezők és egy nemzetiségi névjegyzék.

Létrejött a diaszpóra tanács

Megközelítheti a 200 ezret az év végére az állampolgársági kérelmek száma, és várhatóan a százezredik eskütétel is megtörténik – közölte Semjén Zsolt magyar miniszterelnök-helyettes a Magyar Diaszpóra Tanács tegnapi alakuló ülésén Budapesten.

Rálóttak a Fehér Háza

Merénylentre készülhetett a 21 éves Oscar Ramiro Ortega-Hernandez (képiünkön), akit a Fehér Háza nagy távolságból leadott lövések ügyében vettek őrizetbe. Az amerikai elnökök védelmét ellátó Secret Service kedden fedezett fel egy lövedéket a Fehér Ház egyik ablakában, valamint egy másikat az épület külső falában.

„Sugárzott” Budapest

Hírösszefoglaló

Valószínűleg egy budapesti intézet volt a forrása az Európa több országában mért megemelkedett jódizotóp-szintnek – közölte tegnap a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség (NAÜ) a magyar Országos Atomenergia Hivatal (OAH) tájékoztatása alapján. Az OAH közlése szerint nagy valószínűséggel a budapesti Izotóp Intézet Kft.-től, szeptember 8. és november 16. között kerülhetett a légkörbe a jód-131-izotóp – állt az ENSZ atomenergia-felhasználást ellenőrző ügynökségének közleményében. A magyar intézet gyógyászati, kutatási és ipari felhasználásra állít elő radioaktív izotópokat.

A közlemény felidézte, hogy a légkörben mért izotópszint nagyon alacsony, és nem jelent egészségügyi veszélyt. „Ha valaki egy egész éven át belelebegne a mérésben kimutatott mennyiségű jódot, akkor éves szinten 0,01 mikrosievert terhelés érne a szervezetét. Összehasonlításként: az átlagos éves háttérsugárzás mértéke 2400 mikrosievert” – közölte a bécsi székhelyű NAÜ. A budai hegységben, Csillebércen működő

A budapesti Izotóp Intézet Kft. bejárata. A létesítmény az izotópgyártás magyarországi fellelővára

Fotó: MTI

dő izotópgyár kéményén keresztül hónapokon át az elvártnál nagyobb mértékben szökött a jód-131 izotóp – tudatta az Izotóp Intézet Kft. cégvezetője. Környei József ugyanakkor hangsúlyozta: ez nem jelenti azt, hogy ők okolhatók a Közép-Európa légterében mért magasabb radioaktív sugárzásért, de azt elismerte,

hogy „valamennyi értékkel hozzájárulhattak”.

A jód-131 izotópot orvosi célra, elsősorban a pajzsmirigy vizsgálatára és gyógyítására alkalmazzák, amelyet az Európai Unióban csak néhány helyen – Lengyelországban, Hollandiában, Belgiumban, Franciaországban és Magyarországon – gyártanak. A tel-

lúr nevű elemet kutatóreaktorban besugározva jön létre a 8 napos felezési idejű jód-131 izotóp, amelyet speciális leválasztás és feldolgozás során lehet alkalmassá tenni orvosi felhasználásra. Magyarországon 1964-ben kezdett el radioaktív izotópokat gyártani az Izotóp Intézet, amely 1993 óta működik kft.-ként. ◀

Dolgoznak az új kormányok

Gy. Z.

A pénzügyi szigort, a növekedést és a társadalmi igazságosságot jelölte meg kormánya központi céljaként Mario Monti új olasz miniszterelnök a római parlament felsőházában megtartott beszédében. Monti leszögezte, hogy Európa jövője Olaszországtól is függ: az euró vége Európát az ötvenes évekből taszítaná vissza. A szenátus tegnap este döntött, a képviselőház pedig ma szavaz a programról. Míután Lukasz Papadimosz kormánya szerda este bizalmat kapott az athéni parlamentben, Görögországban megkezdődtek a tárgyalások a magánszféra hitellezőivel egy kötvénycsere-programról, amely mintegy 100 milliárd euró leírását tenné lehetővé az adósságállományból. Evangelosz Venizelosz pénzügyminiszter elmondta: a korábban is-

Négy nő kap tárcát a lengyel kabinetben

Donald Tusk kijelölt lengyel miniszterelnök (képiünk jobbra) tegnap – azt követően, hogy a Belweder-palotában tájékoztatta Bronislaw Komorowski államfőt az új kabinet névsoráról – tegnap ismertette új kormánya összetételét. A Polgári Platform (PO) és a Lengyel Parasztpárt (PSL) új koalíciójában a külcsatárak közül a külügy, a pénzügy és a nemzetvédelmi tárcák gazdái nem változtak. Az új kormányban négy nő kapott tárcát. Tusk ma tartja meg expozéját a szejmben, a bizalmi szavazásra szombaton kerül sor.

mertett tervek szerint a bankok minden 100 eurós adósság után 15 euró készpénzt és 35 eurónyi

30 éves lejáratú görög állampapírt kapnának, 6 százalékos hozammal. ◀

Ultimátumot kapott Szíria

ÚMSZ

Az Arab Liga három napot adott a szíriai rezsimnek arra, hogy állítsa le a rendszerellenes tüntetők elleni erőszakkampányát, különben gazdasági szankciókkal fog szembesülni – jelentette be a szervezet szerdai rabati rendkívüli külügyminiszeri találkozója után a katarai külügyminiszter. Hamad bin Dzsászim bin Dzsábir ász-Szani sejk szerint a szervezet már fel is kérte szakértőit, hogy készítsék el a büntetőintézkedések tervezetét. A katarai külügyminiszter nem rejtette véka alá, hogy fogytán az Arab Liga türelme. Mint fogalmazott: ami a béke-erőfeszítéseket illeti, a szervezet „szinte már az út végére ért”. Az Arab Liga szombaton felfüggesztette Szíria szervezetbeli tagságát, és a rabati tanácskozáson megerősítették ezt. ◀

Romastratégia az unióban

ÚMSZ

Az európai uniós tagországok készülő nemzeti romastratégiájának ellenőrzésére és maradéktalan végrehajtására helyezték a hangsúlyt az Európai Parlament plenáris ülésének szerda esti vitájában felszólalók, akik arra is felhívták a figyelmet, hogy a romák beilleszkedésének segítségét célzó erőfeszítésekben az unió még csak az út elején tart. A magyar képviselők közül a téma EP-jelentésteveje, Járóka Livia (Fidesz) felhívta a figyelmet a hátrányos helyzetű kistérségeket behatároló európai válságtérkép megalkotására és a 2013 után kezdődő többéves pénzügyi keret szabályainak átalakítására is. Az uniós illetékesek a vitában emlékez-

tettek arra, hogy az év végéig minden EU-tagországnak el kell juttatnia Brüsszelbe nemzeti romastratégiáját, amely a keretstratégia alapján készült. Az RMDSZ-es Sógor Csaba szerint a romák jelenlegi problémáinak megoldása az unió, a tagállamok és a roma közösségek részéről egyaránt óriási erőfeszítéseket igényel. Hangoztatta: az unió területén meg kell szüntetni az olyan áldatlan állapotokat, hogy például egyes tagországokban a kisebbségek létét is tagadják, vagy őket kollektíven sújtó törvények vannak életben. Mint mondta, olyan programokat kell finanszírozni, amelyek hozzájárulnak a roma közösségek társadalmi befogadásához elsősorban az oktatáson és a munkán keresztül. ◀

Rettegnek a muszlimok

Munkatársunktól

Feltételezések szerint politikusok, illetve bevándorló háttérrel rendelkező közéleti személyiségek ellen is támadást tervezett az elmúlt hét végén felszámolt, legkevesebb 10 gyilkosság elkövetésével vádolt német neonáci csoport. A szövetségi bünyügyi hivatal (BKA) tegnapi közlése szerint erre utalhat, hogy a merénylők kiégett zwickau lakóházában egy 88 nevet tartalmazó névsorra bukkantak. A listán a többi között néhány olyan parlamenti képviselő neve szerepelt, akik a szélsőjobboldal elleni harc legkövetkezőbb szereplői voltak. A 88 feltüntetett személy között volt több németországi török, illetve más iszlám szervezet néhány ve-

zetője is. A szövetségi főügyész ugyanakkor azt hangoztatta: a lista nem jelent egyértelmű bizonyítékot a tervezett támadásokra. Erre viszont az egyik érintett Bundestag-képviselő úgy reagált: „Biztos, hogy nem karácsonyi üdvözlöt akartak küldeni nekünk”. A közelmúltban feltárt brutális neonáci gyilkosságsorozat nyomán növekszik a félelem a helyi muszlim és török szervezetek körében. Aiman Mayzek, a Németországi Muzulmánok Központi Tanácsának elnöke nagyobb védelmet követelt az államtól a szélsőjobboldallal szemben. Hasonló igénnyel lépett fel Kenan Kolat, a több mint 3 milliós németországi török közösség vezetője is. A hatóságok ígéretet tettek erre. ◀

Băsescu utódját keresi a PSD

M. Á. Zs.

„A Demokrata Liberális Pártban uralkodó viszonyok láttán elképzelhető, hogy kellemes meglepetésben lesz részünk a Traian Băsescu felfüggesztésére kiírt szavazáskor” – fogalmazott tegnap Lia Olguța Vasilescu szociáldemokrata szóvivő. Hozzátette: az ellenzéki Szociál-Liberális Szövetség (USL) nem rendelkezik kellő számú voksal a törvényhozásban, ezért a kezdeményezés sikeréhez mindenképpen szükségük lenne arra, hogy a kormányt támogató pártokból is minél több honatya megszavazza az államfő felfüggesztését. Mint ismeretes, a Băsescu leváltását eredményező eljárás esetleges elindítása azután került ismét napirendre, hogy az államfő a közrádióknak adott interjúban leszögezte, függetlenül az Alkotmánybíróság döntésétől, jövőre sem nőnek majd a bérek és nyugdíjak. Emil Boc kormányfő demagógnak és felelőtlennek nevezte az ellenzéki pártok tervét, szerinte az USL „két évvel a gazdasági válság kiborbanása után sem tudja, hogy milyen világban élünk”. Időközben arra is fény derült, hogy a PSD azért akarja leváltani a szenátus elnöki tisztségéből Geoană, mert nem szeretné, ha a Băsescu felfüggesztését célzó kezdeményezés sikere esetében ideiglenesen az alakulat volt elnöke lenne az államfői teendőket. „Nem akartam azt, hogy Mircea Geoană kizárják a pártból, azt szerettem volna, ha átveszi a külpolitikai bizottság vezetését. Elmagyaráztam neki, hogy nem bízom benne, ezért állítanám Titus Corlățeant az ő helyére” – fogalmazott Victor Ponta PSD-elnök. ◀

Megyéket baltával?

Antal Erika

„Az önkormányzatokban van a romániai magyarság legnagyobb ereje Markó Béla miniszterelnök-helyettes szerint, ezért nem mindegy, hogy milyen jellegű lesz az elkövetkező közigazgatási rendszer. Az RMDSZ volt elnöke a Kós Károly Akadémia Alapítványának a marosvásárhelyi Bernády Házban megtartott *Van-e szükség közigazgatási átszervezésre Romániában?* című, tegnap esti vitaestje házigazdjaként fogalmazta meg véleményét. Az Erdélyi Magyar Televízióval közösen szervezett rendezvényt Gáspárik Attila, a marosvásárhelyi színház igazgatója moderálta, előadói Kelemen Hunor RMDSZ-elnök, Tamás Sándor, a Kovászna Megyei Tanács elnöke, Csutak István fejlesztéspolitikai szakértő, valamint Novák

Zoltán történész voltak. Kelemen Hunor ismertette az RMDSZ álláspontját a nagyobb koalíciós partner által kezdeményezett újramegyesítési tervszetről. Hangsúlyozta a kérdés fontosságát az erdélyi magyar közösség számára, és ismertette azt a változatot, amelyet a szövetség is támogatónak tart. Elmondta, a közigazgatási reform ötlete nem új keletű, hiszen már a Nástase-kormány idején megrajzoltak egy-egy térképet, amely azon túl, hogy a sajtóba is alig szivárgott ki, nem valósult meg. „Az 1968-as közigazgatási felosztást újra kell gondolni, különösképpen az európai uniós csatlakozás tükrében, de nem lehet egyik napról a másikra, baltával felszámolni a megyéket, és régiókat létesíteni” – mondta az RMDSZ elnöke. Hozzátette: a közigazgatási reformot alaposan elő kell készíteni, közvitára, tanul-

mányokra van szükség. „A polgároknak azt kell éreznük, hogy a mindennapi ügyintézés kevesebb erőfeszítést igényel” – mondta.

Tamás Sándor Kovászna megyéről és a mai székelyföldi viszonyokról, Csutak István az autonómia lehetőségeiről beszélt.

Novák Zoltán az utóbbi 50-60 év romániai közigazgatási átszervezésének történetét ismertette. Rámutatott: háromszor, 1950-ben, 1952-ben és 1968-ban történt jelentős átszervezés, amelyek nagymértékben érintették az erdélyi magyarságot is. „Az 1968-as megyesítést jóval nagyobb előkészítés előzte meg, mint a most következő átszervezést” – fogalmazott Novák, aki párhuzamot vont az akkori és jelenlegi politikai konstellációk között, hangsúlyozva azokat a konfliktusokat is, amelyek az akkori kis- és nagyobb közösségek között feszültek. ◀

Vitaest a Bernády Házban: Gáspárik Attila, Novák Zoltán, Kelemen Hunor, Csutak István és Tamás Sándor

A szerző felvétele

Folytatódott a Mikó-per: akadályoznák a restitúciót?

Kovács Zsolt

„A hatóságok akarata ellenére próbálják belerángatni a sepsiszentgyörgyi önkormányzatot a Székely Mikó Kollégium visszaszolgáltatásának ügyébe. Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester sajtótájékoztatóján elmondta: a kollégium épületét a református egyháznak visszaszolgáltató bizottság tagjai ellen indított per, és az ezt követő hatósági akciók bizonyítják, hogy az állami intézmények próbálnak belefolyni a nemzetpolitikai ügyekbe. Antal Árpád emlékeztetett, hogy a visszaszolgáltatási bizottság tagjai ellen indított pert azért vitték el Sepsiszentgyörgyről Buzăuba, mert a vád szerint a háromszéki városban olyan a hangulat, hogy az igazságszolgáltatás nem tudja végezni a munkáját. „Ezt követően a buzăui bíróság folyamatosan különféle felkérésekkel bombázza a sepsiszentgyörgyi önkormányzatot, annak ellenére, hogy mi világosan leszögeztük: nem kívánunk részt venni a perben, mivel az önkormányzat úgy véli, nem érte anyagi kár az épület visszaszolgáltatásával” – mondta el Antal Árpád. Hozzátette: a bíróság legutóbbi kérdéseire is ezt válaszolták, de furcsamód ezt követően a polgármesteri hivatalban megjelent a számvevőszék és

ugyanazokra a kérdésekre keresett választ, amiket korábban a bíróság igényelt. A sepsiszentgyörgyi előjáró úgy véli: ez a per arra szolgál, hogy elbátortalanítsa a mindenkori visszaszolgáltató bizottságok tagjait, hogy ne merjenek visszaadni semmit a magyar történelmi egyházaknak, és még azt is elvennék, amit korábban visszaadtak. Mint arról beszámoltunk a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium épületének állítólagos törvénytelen visszaszolgáltatása miatt az Országos Korruptióellenes Igazgatóság (DNA) emelt vádat Markó Attila, kisebbségügyi államtitkár, Marosán Tamás az Erdélyi Református Egyházkerület volt jogtanácsosa és Clím Silviu, az igazságügyi minisztérium volt jogtanácsosa ellen. Ők hárman voltak a Székely Mikó Kollégium épületét a református egyháznak visszaszolgáltató restitúciós bizottság tagjai. A DNA szerint a három vádlott 2002-ben egy nem érvényes 1990-es telekkönyvi kivonat, és egy román nyelvre le nem fordított telekkönyv alapján adták vissza a református egyháznak a Székely Mikó Kollégium épületét, és ezzel 1,3 millió euróval károsították az államot. Az ügy legutóbbi, hételevi tárgyalásán a bíróság nem hozott semmilyen érdemi döntést. A per december 13-án folytatódik. ◀

Bica nyomdokaiban Apostu

M. Á. Zs.

„Bár eredetileg már a héten kellett volna tárgyalja a fővárosi Legfelsőbb Bíróság a 94 ezer euró kenőpénz elfogadása miatt 29 napos előzetes letartóztatásba helyezett Sorin Apostu fellebbezését, a Kolozs megyei Ítéltábla késlekedése miatt erre várhatóan csak jövő hétfőn kerülhet sor.

Miközben a kincses város demokrata-liberális előjárója az Ítéltábla alagsori fogdájában várja ügye kimenetelét, addig az ellenzék azt követeli Florin Stamatian Kolozs megyei prefektustól, hogy kezdeményezze a városgazda felfüggesztését. Lia Olguța Vasilescu, a Szociáldemokrata Párt (PSD) szóvivője szerint a PDL-t a korrupt polgármesterek pártjának is lehetne nevezni azok után, hogy Vălcea és Craiova után Kolozsváron is kenőpénz elfogadásán kapták emberüket. „Nem lehet véletlen, hogy Radu Bica, a Kolozs megyei Tanács alelnöke után a megyeszékhely polgármestere is lebukott. Mi történik Emil Boc uradalmában” – tette fel a kérdést a PSD-s szenátor. Hozzátette, nem elhanyagolható a miniszterelnök felelőssége, ugyanis ő emelte ki őket, különösképpen Apostu, aki „mielőtt Boc kitalálta volna” teljességgel ismeretlen volt a politikai életben. A kormányfő a szerda esti kabinetülés után ismételt le-

szögezte, hogy sem neki, sem a kabinet más tagjának nem volt tudomása arról, hogy Călin Stoia üzletember miket ígértett partnereinek. Az Országos Korruptióellenes Igazgatóság (DNA) által lehallgatott Stoia 10 százalékos részesedést kért egy Argeș megyei üzletembertől cserébe azért, hogy a kormány tartalékalapjából 1 millió eurót irányítasson cége felé.

A Sorin Apostu kolozsvári polgármester dossziéjával szoros összefüggésben levő Radu Bica megyetanács alelnök ügye jelentősen előrehaladottabb stádiumba került. Mivel a Legfelsőbb Bíróság elutasította a két hete ugyancsak előzetes letartóztatásban levő PDL-s politikus fellebbezését, Florin Stamatian prefektus tegnap felfüggesztette tisztségéből Radu Bicát. A megüresedett tisztség sorsáról a megyei tanács következő ülésén döntenek. Az Alin Țișe vezette testület Bica felfüggesztésével jelenleg egyetlen alelnökkel rendelkezik az RMDSZ színeiben mandátumot nyert Fekete Emőke személyében. A demokrata-liberális politikust kenőpénz elfogadásával vádolja a DNA, mivel a gyanú szerint összesen 25 ezer eurót kapott egy vállalkozótól, hogy annak segítsen megszerezni a Kolozsvár Aréna karbantartási munkálatait. A kenőpénz első részletének átvételekor érték tetten. ◀

Aknamunka

Salamon Márton László

„Én a magam részéről Tőkés Lászlót nem tudom az RMDSZ képviselőjének tekinteni, soha nem is volt az. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanáccsal kötöttünk egy egyezséget, ami alapján fölvettem őt a listára, de ő

RMDSZ-es csak akkor volt, amikor ebből valami hasznos formai következménye származott, például így lehetett tagja a néppárti frakciónak. De ő soha, egyetlen pillanatra sem tekintette magát RMDSZ-es képviselőnek” – fogalmaz a Népszavának a napokban adott interjúban Markó Béla. Az RMDSZ volt elnöke megemlíti, hogy ő maga ajánlotta fel 2009-ben Tőkés Lászlónak: legyen listavezető az RMDSZ Európai parlamenti listáján. „Így tettem lehetővé számára, hogy most leragasztgassa az RMDSZ plakátjait Brüsszelben” – utal Markó a nemrégiben, az Európai Parlamentben történt botrányos esetre, amikor Tőkés és a Fidesz-frakció bojkottálta a volt RMDSZ-elnök brüsszeli előadását – az EP-alelnök tevételesen, anarchista módjára, a magyarországi kormánypárt EP-képviselői pedig timentő távolmaradással.

Markó lényegében azt mondja most ki, ami azóta is közzéjelen: hogy az RMDSZ ellen hosszú-hosszú éveken aknamunkát végző Tőkés Lászlónak biztos brüsszeli képviselői mandátumot ajánlott fel, tálcán. Vagyis, hogy ezzel a magyar érdekvédelmi szervezet nem tett egyebet, mint hogy (a babérokon kívüli) pénzt, paripát és fégyvert szolgáltatott, önként, annak a személynek és a körülötte levő csoportosulásnak, aki/ amely egyetlen célul az RMDSZ ellehetetlenítését, tönkretetését tűzte ki maga elé.

Tőkés László 2009-ben ugyanis már csak az n-edik mandátumát töltötte, egyházkerületében igencsak elkopott tekintélyű püspök volt, politikusként pedig egy gyakorlatilag három személyből álló, jogilag be sem jegyzett alakulat vezére. Függetlenül igen kevés esélyvel indult volna neki az európai parlamenti választásoknak, így kapva kapott az RMDSZ ajánlatán, besétálva az Európai Parlamentbe az eléje terített piros szőnyegen. És innen már csak egy lépés volt hátra ahhoz, hogy – a Fidesz kormányrajutását követően – elfoglalhassa az államfőve avasztált Schmidt Pál helyét az EP alelnöki székében. A magas tisztséggel járó eszközöket – pénzt, tekintélyt, hatalmat – azonban, mint várható volt, Tőkés arra használta fel, hogy az RMDSZ ellenében építkezzen: közeli embereit európai parlamenti állásokhoz juttatva tovább lojálizálja, pártsejteket hozzon létre „demokráciaközpontok” fedőnéven, illetve ellenpártot jegyeztesen be, akár aláíráshamisítások árán is.

A jövő évi parlamenti választásoknak az RMDSZ valahogy úgy indul neki, ahogyan három évvel korábban az ominózus európai parlamentiéknél: jó esélye van elérni önmagában is a bejutáshoz szükséges ötszázalékos küszöböt, de igen kellemetlen meglepetések is érhetik, amennyiben ez mégsem sikerül. A valóban létező kockázatot úgy lehet csupán elkerülni, ha az RMDSZ átad befutó helyeket Tőkéséknek – aminthogy már vannak is erre a szándékára utaló jelek.

Hacsak saját hibájából nem tanult a Szövetség... ◀

Román lapszemle

Francia kollégáik kérésére 30 román rendőr járőröz majd a karácsonyi ünnepek környékén Párizs utcáin. A „vendégmunkások” feladata lesz lefűlelni a román zsebtolvajokat. (Jurnalul național) ▶ A szigetországi bulvárlapok szerint Katalin hercegnő hat hetes terhes. A fiatal pár már nevéken gondolkodik, amennyiben fiuk születne akkor azt Edwardnak, Mihálynak vagy Fülöpnek keresztelnék, a lányra pedig Alice vagy Rose nevek várnának. (Jurnalul național)

Bestseller lehet az „Apostu-krimi”

Krimibe illő történet a kolozsvári polgármester, Sorin Apostu korrupciós ügye, telefonlehallgatásokkal, titkos randevúkkal, számítógép- és mobiltelefon-cserékkel, tolvajnyelven folytatott telefonbeszélgetésekkel. A kolozsvári táblabíróóság 64 oldalas jelentéséből igazi bestseller születhetne.

Bogdán Tibor

▶ A hatalmas csúszópénzeket követelő – és zsebvégző – kolozsvári polgármestert azért kellett őrizetbe venni, mert alapos volt a gyanúja annak, hogy további korrupciós ügyeket tervezett, továbbá minden valószínűség szerint megsemmisítette volna a terhelő bizonyítékokat.

Kenőpénzben nem válogatott

A kolozsvári táblabíróóság hosszan részletezi Sorin Apostu bűncselekményeit. Mint kiderül, a polgármester, tisztségét és befolyását, kapcsolatait kihasználva a polgármesteri hivatal által megkötött csaknem minden üzleti szerződést „megbundázott”, közbenjárásáért pedig jókora összegeket vágott zsebre. 50 ezer eurót kapott a Groupe Frarom Agent biztosítási cég főnökétől, Aspazia Droniuctól, annak fejében, hogy biztosította az üzletaszszonyt: ő nyeri meg a kolozsvári közszállítási vállalathoz járműveinek 2010. évi biztosítására kiírt „versenytergelyalást” is. Droniuc a 2009-2011 közötti időszakban is számíthatott a városatya támogatására, amiért is összesen

200 ezer lejt utalt át „mentorának”.

Sorin Apostu markát 45 ezer euró ütötte a város köztisztaságának biztosítására kiírt licitálás alkalmával is: ezúttal Bratner Ceres versenytárgyalást megnyerő cége, a Total Trading Company megbízottja, Călin Mihai Stoia juttatta el az összeget a „segítőkész” polgármesterhez. A cég ezért az összegért azonban csak a város egyik felében működhetett. Apostu a fennmaradó városrészt a demokrata liberálisok bukaresti „szemétkirályának” és médiacézárának, Silviu Prigoanának „adta ki” – nem tudni pontosan mennyiért. Az viszont bizonyos, hogy a polgármester lakásán a Prigoana cége, a Rosal által kibocsátott benzinkártyákat találtak, amelyek nyilván a „hálapénz” egy részét képezték. A városatya igencsak élelmesnek bizonyult, és még a Kárpátokon túlról a városba érkező dinnyeárusokon is 50 ezer eurót keresett: ennyit szedett össze az utcai árusítási engedély kibocsátása fejében jogtalanul megkövetelt összegekből.

Sorin Apostut nem lehet azzal vádolni, hogy a „hála-juttatások” tekintetében túlságosan válogatós lett volna. Benzinjegyeken kívül példá-

ul ingyenes nyaralást is elfogadott. Így például a polgármesteri hivaltól tavaly a városban elhelyezendő 300 térfigyelő kamera felszerelésére egymillió euró értékű megbízást kapott Electrogrup Rt tulajdonosa, Simion Mureșan idén augusztusban tíz napos ingyenes üdülésre invitálta a görögországi Halkidiki-ben lévő villájába. Az üzletember az oda-vissza repülőjegyet is fizette. Szeptemberben bécsi kirándulásra fizetett be a polgármester számára, aki októberben öt napos

dubai kiruccanást is megkövetelt magának és családjának – persze ezúttal is repülőjegyesztől. E kirándulások értékét a táblabíróóság illetékesi szerényen mindössze 5000 euróra taksálták.

Leplezési manőverek

A kolozsvári táblabírák által összeállított dossziéból ugyanis kiderül: a városatya tisztában volt azzal, hogy törvénytelenül követ el, tudatában volt, hiszen folyamatosan megtejt mindent a nyomok eltüntetéséért, azért, hogy törvényes látszatot adjon törvényszegéseinek.

Gondja volt arra, hogy a kenőpénzek ne közvetlenül őhozzá kerüljenek. Ezeket az összegeket a megvesztegetőnek felesége, Monica Apostu

ügyvédi irodájához kellett befizetniük, jogi tanácsadás ürügyével. Csakhogy az igazságszolgáltatás illetékesinek feltűnt a(z egyébként nem is nehezen észlelhető) körülmény, miszerint az ügyvédi irodához folyamatosan érkeznek jelentősebb összegek, bár a cég gyakorlatilag semmilyen ügyvédi tevékenységet nem folytat. Amint jelentésében a kolozsvári táblabíróóság fogalmazott: az ügyvédnő „folyamatosan vakáción volt”.

Emellett Apostu az ügyleteiben érintett üzletemberekkel való kapcsolattartásra kizárólag e célra fenntartott mobiltelefon-kártyákat használt, így próbálva elejét venni a lehallgatásnak. A telefonbeszélgetések tolvajnyelven folytak, igyekeztek elkerülni

a beszélgetés tulajdonképpeni témájának konkrét megnevezését.

Ráadásul a városatya „ügyfeleivel” csakis a kolozsvári polgármesteri hivatal parkolójának ötödik emeletén találkozott, amely „kívül esett a hatóságok által ellenőrizhető zónán”.

Négy négyzetméter

Sorin Apostu előzetes lefolytatásának napjait hírek szerint Románia egyik legrosszabb hírű fogdáijában tölti a kolozsvári rendőrségen. Az alagsorban található épületrészben 23 cella van, összesen 65 hellyel. Apostu kétágyas cellája mindössze 4 négyzetméteres, mellékhelyiségekkel nem rendelkezik. Az ablaktalan cellában folyamatosan ég egy neoncső, és olyan szűk a hely, hogy járnijóformán nem lehet, így gyakorlatilag egész nap a pricscsen kell heverni. Az itteni körülményeket korábban a súlyos gázolás miatt letartóztatott volt Kolozs megyei prefektus, Călin Platon is megismerhette, aki senkinek sem kívánja az általa megtapasztaltatott átélését. Az ágyneműt nem cserélik, mivel a büntetőintézmény mosógépe egy éve nem működik.

A koszt távol áll attól, amihez a városatya még szabadlábban hozzászólt: a vasárnapi menüben például reggelire vegyes izet, telemea túró és teát, ebédre burgnakörítéses bécsi szeletet, vacsorára pedig töpörtyűkrémet kapott. ◀

Narancsvörös barátság: a kincses város volt és jelenlegi városatyja: Emil Boc és Sorin Apostu Fotó: archív

Új Európa – részben régi módszerekkel

Európa megújításáért száll síkra jövő évi munkaprogramjában a brüsszeli bizottság, amely meghallotta ugyan néhány tagország tiltakozását a nemzetközi hitelminősítőkkal kapcsolatban, saját ilyen szervezetet azonban egyelőre mégsem hoz létre.

Gy. Z.

▶ José Manuel Barroso, az európai uniós végrehajtó testület elnöke személyesen ismertette a hét elején a bizottság munkaprogramját az Európai Parlament strasbourgi plenáris ülésén. A fő jelszavak: stabilitás, felelősségvállalás, növekedés, munkahelyteremtés, szolidaritás, valamint „nagyobb nyomtérk biztosítása az uniós szavának a nagyvilágban”.

Egysebbeség marad Európa

Jövőre szeretne eljutni a bizottság a pénzügyi ágazat reformjának lezárásához, különös hangsúlyt helyezve a befektetők védelmére. További lehetőségeket keres a testület az egységes uniós

belső piac kiaknázására is. Kiemelt cél a kereskedelmi megállapodások széles körének előmozdítása. Az EB 2012-ben 129 új kezdeményezést tervez, valamint további intézkedéseket az uniós jogszabályrendszer egyszerűsítésére és az adminisztratív terhek csökkentésére.

„Tovább kell mélyíteni az euróövezeten belüli integrációt a nemzetközi gazdasági válság leküzdésének érdekében, de ez nem hozhatja hátrányos helyzetbe a tíz többi EU-tagállamot” – hangoztatta Barroso, elutasítva az egyes tagországok által szorgalmazott „többsebbeség Európa”-t. „Az euró nem lesz erősebb és stabilabb, ha az uniós széttagolódik” – mondta. Barroso szerint a válság most már rendszerjellegetűvé

vált, és leküzdése komoly erőfeszítéseket kíván minden tagállamtól. „A piaci támadások ellen egyetlen tagország sem immunis” – fűzte hozzá. A bizottság elnök úgy vélte, hogy az európai uniós alapszerződés további módosítása is szükségesnek látszik, de a jelenlegi válsághelyzetre ez nem jelentene közvetlen megoldást. Hozzátette: a módosításról folyó gondolkodás nem lehet ok arra, hogy késlekedjenek a válságkezeléshez szükséges más intézkedésekkel.

Viták a bizottságon belül is

Az uniós tagországi között, de a közösségen kívül is rendkívüli figyelmet keltettek azok a szigorú új szabályok, amelyeket az Európai Bizottság javasolt a hitelminősítő intézetekre vonatkozóan. A felvetett rendelkezések között szerepel a hitelminősítő változtatásának rendszere, az uniós tőzsdefelügyeleti hatóság (ESMA) illetékességének valamelyes növelése, az ügynőkségek jogi felelősségre vonásának megkönnyítése. A bizottság szeretné előmozdí-

tani, hogy a tőzsdei alapkezelők és később a biztosítók függősége csökkenjen a hitelminősítőktől.

A témáért felelős Michel Barnier biztos azt mondta, hogy a bizottság nem tett le a minősítések ideiglenes függesztését célzó kezdeményezéséről, és a hivatalos előterjesztést ezzel kapcsolatban nem vetette el, csak elhalasztotta, mivel több időre van szükség az elképzelés előkészítéséhez. Nem titkolta, hogy egyes felvetések már a brüsszeli bizottságon belül is vitákat váltottak ki, az eredetileg tervezett lépések egy részét a testület nem is hagyta jóvá. A bizottságon kívüli bírálók szerint az átmeneti minősítési tilalom a szándékkal ellentétben valójában növelné a bizonytalanságot a piacokon. Nem szerepel a felvetések között egy uniós hitelminősítő ügynökség létrehozása sem, amiért szintén már a hét elején bírálatok érték a brüsszeli testületet, mások mellett a szocialista EP-frakció részéről. Az európai ügynökség pártolói azért is sürgetik ennek felállítását, mert jelenleg az összes meghatározónak tekintett minő-

sítő cég amerikai. A végül ejtett javaslat mögött az az európai elégedetlenség állt, hogy a három nagy intézet (Standard & Poor's, Fitch, Moody's) sokszor csak olajat öntött a tüzre, amikor olyan országok besorolását rontotta le, amelyek állampapírpiaacán már elég nagy volt a nyomás.

A hitelminősítők ellen

Egy európai hitelminősítő létrehozásának esélyeiről Winkler Gyula, az RMDSZ európai parlamenti képviselője az ÚMSZ-nek azt nyilatkozta, hogy nem lehet pusztán politikai akarattal megteremteni, mivel a piacon hiteles intézményekre van szükség, kialakulásuk pedig hosszú folyamat. „Keretekre szükség van, ám a szabadpiac mechanizmusait semmiel sem lehet helyettesíteni, így a bizalmat sem lehet egyik pillanatról a másikra kivívni” – summázta az EP-képviselő.

„A hitelminősítők nem rendelkeznek jogkörrel az országok minősítésére, kizárólag vállalatokkal foglalkozhatnak, de ezt a munkát sem

végzik jól” – jelentette ki Giró-Szász András magyar kormányzóvivő a minap azzal összefüggésben, hogy a Fitch Ratings negatívra rontotta Magyarország adóskockázati besorolását. Giró-Szász szerint a hitelminősítők nem tudták előre jelezni a világgazdasági válságot, kiváló besorolást adtak például a Lehman Brothers amerikai befektetési banknak is, amelynek 2008-as összeomlása a világgazdasági válság elmélyüléséhez vezetett. „És ez nem a magyar kormány vagy a kormányzóvivő véleménye. Ezt a francia nemzeti bank elnöke mondta” – tette hozzá.

Széles körű megütközést keltett Lengyelországban is, hogy a Moody's hitelminősítő intézet a hét elején negatívra rontotta a lengyel bank-szektor hitelessége értékelésének perspektíváját. A helyzet annál is inkább abszurd – írta a *Gazeta Wyborcza* című napilap –, mert a Moody's leminősítése alig néhány nappal azt követően történt, hogy a vezető lengyel bankok történetük legjobb pénzügyi eredményeit hozták nyilvánosságra. ◀

Lap-top

A nap címe. A maffia táncol a kormány asztalán, de Boc ártatlan, *ziare.com*

Magyarázat. Jajajaj! Nagy a baj! Több mint öt évvel ezelőtt, amikor Traian Băsescu megkezdte nemes gerillaháborúját a Tăriceanu-kormány ellen, az Elena Udrea emlegetett rózsaszín cetlikről felajzva, a „nagy ember” azt mondta: „a maffia a kormány asztaláig jutott”. Most, Sorin Apostu ide, Sorin Apostu oda, a kormány ártatlan: Boc ártatlan, ő megvesztegethetetlen stb. „Sok mítosz van ezen a világon”, jegyzi meg epésen a lapszájt.

Az eltűzés művészete. Ha egyébre nem, hát arra jó volt a Geoană-cirkusz, 1. hogy árnyékában meghúzódva ne verjen fel éppen akkora port az Apostu-ügy (közben kiderült, hogy Apostu négyezer eurókat kért piaci árusítóhelyekért, és hogy a beceneve régóta „Fifty-Fifty”), 2. hogy a karikatúristák, az élclapok egyre jobb poénokat találjanak ki. A *Cațavencii* címloldalán a híres és emlékezetes kép, amelyen Traian Băsescu meglegyint egy gyereket – csak hogy most Victor Ponta legyinti meg Mircea Geoanát, közben azt „mondva”: „Esküszöm, hogy nem gyomroztam meg és az arcába sem sújtottam ököllel ezt a gyermekeszt.” Erről sok minden eszünkbe juthat, többek között az ominózus eset, amely elátni látszott Băsescut az elnökválasztáson. Végül kiderült, hogy a felvételt megmanipulálták (különben is, az undorító és idegbajig ismételték), Băsescu pedig megúszta. Nem bűnhődött azért, ami történt, mert valakik – óvatlanságból? ostobaságból? szándékos ferdítéssel? – eltűzötték a helyzetet. Az ilyen diverzió kedvenc fegyvere Traian Băsescunak, olyan ez, mint amikor a tolvaj megesküszik, hogy nem atombombát lopott, amiből egyesek azt a következtetést vonják le, hogy nem is lopott egyáltalán...

A nap állírá. Traian Băsescu derűsen fogadta újabb felfüggesztési kísérletének a híré; kijelentette: ő nem azt mondta, hogy az alkotmánybírók döntése ellenére nem emelnek fizetést és nyugdíjat, hanem azt, hogy az alkotmánybírók döntése ellenére sem lehet emelni. Vagy fordítva.

Minden napra egy mondat

„Semmi sem fontosabb, mint hogy az embernek az érthetlennel állandó kapcsolata legyen.”
Hamvas Béla

Elégedetlenség

Horváth István

Végcél: a kolostor

SZELLEMI DÉZÉS

De mivel a gyermekeket teherhordók szállították háncsputtonyokban, amelyekbe a jó kihasználtság okán egyszerre négy csecsemőt is begyömösöltek, s ezért a halálzási arány útközben rendkívül magas volt; következésképp a teherhordóknak csak megkeresztelt és szállítólevéllel ellátott gyermekeket volt szabad szállítani – a levelet Rouenban le kellett pecsételteni –; s mivel a Grenouille gyerek meg sem volt keresztelve, sőt még neve sem volt, amit a szállítólevélbe beírhattak volna; a rendőrség részéről megengedhetetlen eljárás lett volna gyereket névtelenül lerakni a gyűjtőhely küszöbére (ami persze egy csomó formalitást kiküszöbölt volna). Így tehát, mivel az idő is sürgetett, La Fosse rendőrtisztviselő elállván eredeti szándékától, eltekintett azoktól a bürokratikus intézkedésektől, amelyek a csecsemő ügyének egyszer s mindenkorra lezárásához szükségesek, és utasítást adott, hogy a fiúcskát nyugta ellenében adják le valamelyik egyházi intézménynél, ahol megkeresztelik, és majd ténylegnek további sorsáról. A Saint-Martin utcai Saint-Merri-kolostorban szabadultak meg tőle. A gyermek a kereszttségben a Jean-Baptiste nevet kapta. S mert a priornak e napon jókedve volt, és mert a jótékonykodásra szánt összeget sem merítették még ki teljesen, nem küldték tovább a gyermeket Rouenba, hanem elhatározták, hogy a kolostor költségén felhizlalják. E célból átadták őt a Rue Saint-Denis-n lakó Jeanne Bussie nevű dajkának, aki fáradozásaiért egyelőre heti három frankot kapott.

Patrick Süskind: *A parfüm*. Fordította Farkas Tünde

Repülhetünk

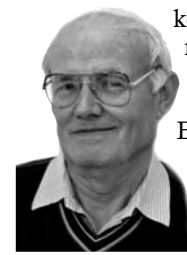
Nem most írjuk le először: a Romániában befektetett magyarországi tőke 90 százaléka a Kárpátokon túlra, főleg Bukarestbe irányul. Nyavalyás tőkéje, nem tudja, hogy inkább a magyarok lakta vidékekre, kiváltképpen a Székelyföldre kellene mennie, hadd erősödjön ezzel is a határokon átvélő magyar nemzeti összetartozás. A rohadt kapitalista csőkevény csak azt tudja, hogy mind több profitot kell termelnie, azért oda megy, ahol ennek nagyobb az esélye. Csupán most, miután igazi nemzeti ügyek kormánya vezeti az anyaországot, látjuk, milyen kár, hogy a magántőkének (mert döntően az jön hozzánk) nem parancsol az állam, hiszen Schmitt Pál elnök úrnak csak egy szavába kerülne Háromszékre vagy a Hargita alá parancsolnia. S akkor Kövér László házelnök és házi focicsapata nem birkalegélőn rúgná a bűrt gyergyói bárányaival, hanem valódi angol pázsiton, és házilag pancsolt köménymagos pálinka helyett valódi skót viszkivel kínálják.

Sebaj, ami késik, nem múlik. Az EMNT által kezdeményezett és a magyar állam nagylelkű pénzügyi támogatásával induló Mikó Imre terv a magyarok lakta erdélyi területeket vette célba. Hogy mennyi pénzzel, ezt egyelőre nem tudjuk, de sejtjük az olyan jelekből, mint az, hogy a jövő évi magyar költségvetésen (akárcsak nálunk) máris hatalmas lyuk tátong, s mint a napi hírekből halljuk: mind több iskolát és diákétkezdét kell bezárni, mert nincs miből fizetni a fűtést, illetve az ételmezt és a személyzetet.

De kit érdekel ez, ha a Mikó terv, mint olvassuk, megalapozza Erdély gazdasági talpraállítását. Mert így népszerűsítik az EMNT és az EMNP vezetői és aktivistái. Lám, ami nem sikerült az RMDSZ-nek huszonkét évig, az sikerülhet az EMNP-nek jóval rövidebb idő alatt. Egy kis nekibuzdulással, ami az RMDSZ-ből mindig hiányzott, a látható alapot már egy év alatt, pontosabban a jövő évi választásokig lerakná. Jut eszünkbe a buzgalomról a bölcs Mao, kínai pártelnök nagyugrása, amelynek alapozása az volt, hogy három év megfeszített munka, tízezer év boldogság. Ha hallgat az EMNT-re és az EMNP-re, az erdélyi magyarság is ugorhat egy nagyot.

Meg repülhet, mivel a hatékonyabb erdélyi pénzügyi és más intézményrendszer kiépítése, az autonóm gazdaságfejlesztése mellett, a regionális reptérhálózat kialakítása is a konkrét célkitűzések közt van. Mert hát, mint a terv egyik neves előadója mondta: „Azé lesz Erdély, aki jobban szereti.”

Ami azt is jelentheti, hogy mégsem kell pénz Erdélyhez, elég ha nagyon szeretjük. S ha nagyon-nagyon szeretjük, máris felülhetünk az EMNP regionális repülőjére, amely varázslatos tájakra, a mennyi békébe röphet bennünket.

Sike Lajos

Vitaverseny

Ami jó, az jó. Ebben nincs, nem is lehet vita. Az viszont több mint figyelemreméltó, hogy Budapesten megrendezték az országos vitaverseny döntőjét. Ha valamire, hát erre igazán szükség van, nehogy már kihaljjon a magyarból a vitázhatnék. Folytatom a beszámolót: összesen tizenhat csapat mérkőzött meg egymással a selejtezők során, a végső összecsapásban pedig már csak négy együttes folytatta a disputát az ország legjobb vitázója címmel.

Repes a szívem. A rendezők még ideológiát is gyártottak a rendezvényhez: Magyarország és az Európai Unió egészének hasznát hozott a verseny, a források egyik leghatékonyabb elköltése „a kiművelt emberek további művelése” – mondta a sajtótájékoztatóval egybekötött megnyitón a magyar külügyminisztérium EU-elnökségi kommunikációs főosztályvezetője, aki még azt is hozzátette:

„Cicerókat képeznek” a magyar elnökség számára. Akkor tehát nincs veszve semmi. Bár a

versenyt középiskolások számára hirdették meg, a soros magyar elnökség pedig az Európai Unióban immár negyedik hónapja befejeződött, egyhamar nem is kerül újra sor rá, hiszen pillanatnyilag huszonhét tagországot kell valamilyen módon besorolni, szóval ha valamire, hát erre a versenyre úgy volt szükség, mint a falat kenyérré. Egyszerű formálógikai egyenlet alapján ugyanis levezethetjük a következtetést: a hivatalos Magyarország – és itt most az összes oldal értendő – egyszerűen imád vitázni. Imádja a parttalan, bár időkeretek közé szorított vitát a budapesti Parlamentben, imádja Strasbourgban, ahol minden további nélkül tetemre lehet hívni a magyar miniszterelnököt, legföljebb majd hasonló tónusban ő is válaszol, imádja az újságok hasábjain, imádja az utcán – ne is cifrázzuk olyan nagyon tovább: imádja mindenütt.

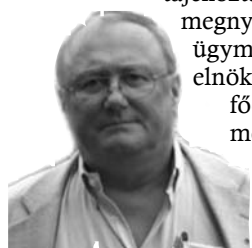
De jaj, hát mi is történnék velünk, ha nem volna utánpótlás? Mi volna a „turáni átokkal”, ha a jövő nemzedéke elfelejtene, vagy soha meg sem tanulná, miként is kell vitázni? Nehogy már az egyetértés, az ér-

telmes párbeszéd, a kompromisszum tudományát sajátítsák el, igaz? Amikor az újságírás tudományát igyekeztem elsajátítani, különleges feladatot adott föl az egyik tanárunk: írjunk úgy két filmkritikát, hogy az egyikben megdicsérjük az alkotást, a

másikban pedig épp ellenkezőleg, az erényeit figyelmen kívül hagyva kizárólag a hibáit domborítjuk ki.

Nem mondom, jó lecke volt, de nem ment. Vagy – vagy. Gondoltam legalábbis, ha egyszer tetszik a film, azt írom meg (lássuk be, minden műkritika szubjektív), ha meg nem tetszik, akkor azt. De mindkettőt? Ma már látom, hogy nagyon is az életre igyekezett ez a feladat nevelni: arra, hogy a mindenkor megrendelő igényeinek miként lehet megfelelni. És sajtószabadság ide, sajtószabadság oda, ez olyan sokat nem változott, csak éppen eszközeiben korszerűsödött. Ha pedig az ifjúságot is erre neveljük, akkor éppenséggel a fennálló problémáinkat prolongáljuk, így bizony csak vitázni, vitatkozni lehet majd továbbra is egymással, nem pedig egyetérteni.

Néhai feleségem imádott vitatkozni. Rendszerint elalvás előtt kezdett rá – soha nem értettem. Persze én volnék a legboldogabb, ha ezek a semmire sem jó vitáink még ma is tartanának, de az értelmüket változatlanul nem értem. Ha annakidején is létezett volna ilyen verseny, jó eséllyel indulhatott volna. Én kevésbé: nem a korommal jár, hanem a habitusommal, hogy soha nem szerettem – és talán nem is tudtam jól – vitázni. Valahogy nagyon fölösleges műfajnak tartottam mindig is, családi életben, közéletben, politikában egyaránt. Ha valakinek véleménye van, mondja el, lehetőleg értelmesen, de nem bántón, nem vita közben az agyagba döngölve a szemben álló felet, hanem az egyetértést keresve. Tudom, nem könnyű, ezért talán éppen erről kellene még idejekorán diákversenyeket rendezni. S akkor talán a jövőnek is lesz értelme, az utánunk és az utánatok következők végre párbeszédet folytatnak majd, nem pedig vitákat. Sikerült eljutnom az általános jókívánságok szintjére, sajnálom. Mégis remélem, érthető voltam. Igen vagy nem: erről most nem nyitok vitát.

Gyulay Zoltán

ÚMSZ-előfizetési akció – 2012

Egyet fizet,

hármát kap!

Főnyereményünk:

1x

Kétszemélyes
wellness-hétféje
a szovátai
Hotel Pacsirta****-ban!

Továbbá...

50x

a Duna International Kiadó sorozata, a *Magyar királyok és uralkodók* következő köteteinek díszdobozos kiadásai, illetve a Wass Albert sorozat, szintén díszdobozos kiadásban!

Tavalyi „Egyet fizet, kettőt kap!” akciónk sikerétől felbuzdulva úgy döntöttünk, idén „emeljük a tétet”: a teljes 2012-es évre előfizető olvasóinkat nem egy, hanem két ingyenes előfizetéssel lepjük meg!

Ha tehát 2011. december 20-ig előfizet egy teljes évre, 150 lejért eljuttatjuk a lapot három különböző címre: az Ön címére, illetve további két, Ön által megjelölt személy címére is!*

Siessen! Legyen az első ötven egyéves ÚMSZ-előfizető között, és értékes könyvcsomaggal is jutalmazzuk hűségét: a Duna International Kiadó már közismert sorozata, a Magyar Királyok és Uralkodók következő köteteinek díszdobozos kiadásait, illetve a Wass Albert sorozatot, szintén díszdobozos kiadásban, magyarországi partnerünk jóvoltából!

S végül a hab a tortán: valamennyi, az Új Magyar Szót egy évre megrendelő olvasónk részt vesz az újrólévi ünnepi sorsoláson, ahol egy ÚMSZ-előfizetőre rámosolyoghat a szerencse: egy hétféjére szóló, kétszemélyes vouchert nyerhet a szovátai négycsillagos Pacsirta Szállóban!

Ne habozzon tovább! Fizessen elő 2012-re az Új Magyar Szóra és lepje meg két ismerősét is egész éves ingyenes ÚMSZ-előfizetésekkel! Területi megbízottaink hához mennek, Önnek csak egy telefonhívásába kerül: Hargita, Kovászna, Maros, Brassó: Baricz István, 0788 488 739 vagy 0748 314 609.

Kolozsvár és környéke: Tósa András, 0788 715 481.

Nagyvárad és környéke: Béres Attila, 0788 318 353.

Amennyiben postai utalvánnyal (mandat postal) szeretné elküldeni az előfizetés ellenértékét, a következőképpen töltsse ki:

Destinatar: Béres Attila, la Editura Scripta S. A.

Adresa: OP 9 CP 49, 410161 Oradea, jud. Bihor.

Ne felejtse el a saját, pontos címét feltüntetni a postai utalványon, illetve az utalvány hátoldalára, a „Loc pentru corespondență” felirat alá beírni a két kedvezményezett olvasó pontos nevét és címét. Így az illetők is egy teljes évig kézhez vehetik napilapunkat!

Előfizetési áraink 2012-re:

1 hónap: 15 RON

3 hónap: 38 RON

6 hónap: 75 RON

12 hónap: 148 RON

3 (személy) x 12 hónap: 444 RON helyett

3 (személy) x 12 hónap: 150 RON (megtakarítás: 294 RON)!

További információkért forduljon Béres Attilához, a 0788-318 353-as telefonszámon!

* Figyelem! Az akció csak olyan, magánszemély előfizetőinknek szól, akik közvetlenül a kiadónak vagy területi megbízottainknak fizetik ki az egyéves díjat. A postától, illetve a terjesztői cégektől ne kérje a kedvezményt.

„Csikktűzmentes” ország

ÜMSZ-összeállítás

► Csupán a csökkentett gyúlékonyságú cigaretták forgalmazhatók tegnapról az Európai Unió területén, november 17-étől ugyanis életbe lépett az EU tagállamokban a dohányárakra vonatkozó új termékbiztonsági szabvány. Az Országos Fogyasztóvédelmi hatóság elnöke, Constantin Cerbulescu közölte: a termékek előállítását 3 ezer lejtől 30 ezer lejig, a kereskedőket hétszáz lejtől 7 ezer lejig terjedő bírsággal sújtják, ha nem tartják be az uniós előírásokat.

Van, ahol hírért sem hallották

Az uniós szintű korlátozások híre azonban nem jutott el a dohányárt is forgalmazó üzletek és kereskedések mindegyikébe. Kolozsváron akadt olyan bolt is, amelynek elárúsítója még csak nem is hallott az új típusú, „tűzbiztos” cigarettáról. „Nem hallottam erről az új hóbortról. Mi még a hagyományos cigarettákat árúsítjuk, és úgy tudom, van belőlük még bőven raktáron” – mondta el kérdésünkre egy vegyesbolti eladó. A jelenség általánosnak mondható Kolozsváron: lapunk tudósítója egyetlen üzletet sem talált,

A csökkentett gyúlékonyságú cigaretták önmagától kialszik, ha nem szívják

Fotó: Tofán Levente

ahol önkialvó cigarettát árúsítottak. Akadt azonban olyan üzlet, ahol már tudtak a rendeletről. „Az üzletvezető említette, hogy mihelyt elfogy a nálunk kapható cigarettakészlet, magától kialvó cigarettát fogunk árúsítani” – mondta egy másik üzlet eladója.

Marosvásárhelyen is akadt olyan bolt, amelyben hírért sem hallották az önkialvó cigarettának, ám a megkérdezett kereskedők többsége arról számolt be, hogy ismerik az uniós rendelkezést, és igyekeztek is időben lecserélni az árukészletet. „A beszáll-

ítóink is szóltak a változásokról, de mi is követjük a törvénykezést, hiszen csak így maradhatunk meg a piacon” – mondta lapunknak Viorica Cosmin, a Dacia piac melletti egyik kisbolt tulajdonosa.

Jankó Attila, a sepsiszentgyörgyi Lucifer nagybani lerakat vezetője lapunknak elmondta: készültek az önkialvó cigaretták bevezetésére. Mint mondta, a cigarettagyárak már év elején jelezték a forgalmazóknak a váltást, illetve egy hónapja elkezdtek legyártani az új terméket. A Lucifer nagybani lerakat 1-2

hete a partner üzleteket már ilyen önkialvó cigarettával látja el.

A székelyudvarhelyi kereskedők előtt sem ismeretlen a tegnaptól érvényes rendelkezés, mint mondták: már körülbelül másfél hónapja zajlik a készlet kicserélése. „Mivel a cigaretták viszonylag gyorsan fogyó termékek számát, mostanra csak igen kevés helyen maradhatott a régi áruból” – mondta Geréb Margit, az egyik székelyudvarhelyi kisbolt ügyvezetője, aki úgy tudja, hogy a készleten lévő „hagyományos” cigarettát az árukészlet kime-

Miért „tűzbiztos” az új cigaretták?

Az csökkentett gyúlékonyságú cigaretták papírján két vagy három égésgátló gyűrű található. A gyűrűt vastagabb papírréteggel hozzák létre, és ha a dohányzó nem szívja a cigarettát, megátolja a papír továbbégését, így a parázs nem ég el a szűrőig, mert az első gyűrűnél kialszik. Sok esetben az így nyert idő elég ahhoz, hogy a fa vagy egyéb gyúlékony anyag ne kapjon lángot. Az Amerikai Egyesült Államokban, Kanadában, Ausztráliában és tavaly április óta – az Európai Unió tagországai közül elsőként – Finnországban is alkalmazzák az önkialvó cigarettákat. Az északiaknál az új szabvány alapján gyártott termékek bevezetése óta 43 százalékkal csökkent a cigaretták által okozott tüzesetekből származó halálos balesetek száma. Romániában az új típusú cigaretták ára változatlan marad; a dobozokon nincs jelzés, amely megkülönböztetné a klasszikus cigarettától, ezért a vásárlók többsége, ha talákozott is ilyenekkel, nem biztos, hogy észrevette a változást.

rüléséig még szabad forgalmazniuk.

UV-lámpával ellenőrzik

Kolcsár Béla, a Harghita Megyei Fogyasztóvédelmi Hivatal vezetője azonban azt nyilatkozta lapunknak, hogy a tegnapi napig fel kellett számolni a készleteket, tehát régi cigaretták nem maradhattak forgalomban. A Kovászna Megyei Fogyasztóvédelmi Hivaltól megtudtuk, ellenőrik UV-lámpával vizsgálják meg, hogy régi vagy új típusú cigarettát árúsítanak-e a kereskedők. Orbán Bara Judit sepsiszentgyörgyi fogyasztóvédelmi felügyelő szerint első körben nem bün-

tesítik, csak felszólítják a szabályszegőket.

Az uniós rendelkezésnek értelemszerűen a tűzoltók örvendenek a legjobban. Az önkialvó cigaretták bevezetésétől azt remélik, hogy lényegesen csökken majd a tüzesetek száma – mondta el lapunknak Maria Veronica Cocerhan. A tűzoltóság Kovászna megyei szóvivője szerint üdvözlők az intézkedést, mivel minden esztendőben többször előfordulnak olyan tüzesetek, amelyek feltételezett oka az, hogy valaki gondatlanul eldobja az égő cigarettacsikket, vagy pedig nem elég körültekintő az elszívott cigaretták kioltásánál. ◀

Csángó támogatási program

Kovács Zsolt

► Székelyföld–Csángóföld támogatási programot indít a sepsiszentgyörgyi és Kovászna megyei önkormányzat – jelentette be sajtótájékoztatóján Antal Árpád. Sepsiszentgyörgy polgármestere szerint a két önkormányzat jövő évi költségvetésében különítenek el pénzeszegeket annak érdekében, hogy egy közösségfejlesztő egyesületen keresztül támogatni tudják a csángó gyerekek magyar oktatását, illetve segítik a keresztszülő programot is, amely révén egy-egy székelyföldi család támogat csángó fiatalokat. A sepsiszentgyörgyi önkormányzat felvette a kapcsolatot a Hegyeli Attila által képviselt Moldvai

Csángómagyarok Szövetségével, amely támogatásra ajánlott néhány Bákó megyei csángó települést. Antal Árpád szerint év végéig meglátogatják ezeket a településeket, és eldöntik, hová juttatják a támogatásokat. Az előjáró szerint ez az akció a 2009-ben indított szórványprogramhoz hasonlít, azáltal főként a Hunyad megyei magyar közösséget támogatják. „Lesz majd, akinek szúrja a szemét, hogy miért költünk pénzt Hunyad és Bákó megyében, de fontosnak tartjuk ezt megtenni, hiszen a sepsiszentgyörgyi és háromszéki önkormányzatok költségvetése számára nem túl nagy összegekről van szó, amelyek viszont sokat segítenek a szórványban élő vagy csán-

gómagyar közösségeken” – fejtette ki Antal Árpád. Hozzátette: a népszámlálási adatokban meglepte őt az, hogy Sepsiszentgyörgyön mintegy 100 személy vallotta magát csángónak, katolikusnak és román anyanyelvűnek, ezért a következőkben szeretnének jobban odafigyelni erre a közösségre. A polgármester szerint összesítették a népszámlálási űrlapokat, amelyekben már a magyarokhoz kódolták a magukat székely nemzetiségűnek vallókat, és így még inkább a magyar közösség javára módosult a sepsiszentgyörgyi népszámlálási eredmény. E szerint a háromszéki megyeszékhely lakosságának 76,8 százaléka magyar és 21,9 százaléka román nemzetiségű. ◀

Rácsok mögött a lilomtipró

K. Zs.

► Huszonkilenc napos előzetes letartóztatásba helyezte tegnap a sepsiszentgyörgyi bíróság a kiskorú diáklányt megrontó sepsiszentgyörgyi zongoratanárt. Tatár Gergely beismerte: nem is egy, hanem két tanítványával is létesített szexuális kapcsolatot az elmúlt években. A Kovászna megyei ügyészség szerda este vette őrizetbe a pedagógust. Mint arról beszámoltunk, a

sepsiszentgyörgyi Plugor Sándor Művészeti Líceum 41 éves zongoratanárt egy 14 éves diáklány naplójába bukkant le, aki leírta, hogy több ízben létesítettek szexuális kapcsolatot. A lány szülei a naplót elolvastva értesültek az esetről, és kedden panaszt tettek a rendőrségen. A zongoratanárt szerdán kísérték be a rendőrségre, ahol kiskorúval létesített szexuális kapcsolat gyanújával indítottak ellene bűnvádi eljárást. A kihallga-

tások során arra is fény derült, hogy a középkorú pedagógus az elmúlt években két tanulója, egy 14 és egy 16 éves lányt is megrontott. A zongoratanárt felfüggesztették állásából, nem kap fizetést és nem léphet az iskola területére. Keresztély Irma főtanfelügyelő a szerdai tantestületi ülést követően azt nyilatkozta, hogy a következő időszakban iskolapszichológusok segítenek az érintetteknek feldolgozni az esetet. ◀

Csökkentettük euró alapú jelzáloghiteleink kamatát, hogy refinanszírozási hiteleinket még kedvezőbb feltételekkel kínálhassuk!

- kamatmarzs 4,6%;
- változó hitelkamat 6,14% (EURIBOR 3M + 4,6%), éves THM 6,32%;
- nincs hitelbírálati díj, havi kezelési költség és előtörlesztési díj;
- 3 adóstárs is bevonható;
- a futamidő maximum 30 év.

*Egy 30.000 euró összegű, 30 éves futamidőre szóló, 6,14%-os (EURIBOR 3M + 4,6%, THM 6,32%) változó kamatozású hitel esetén – ahol az éves ingatlanbiztosítás becsült díja 400 lej, a választott biztosítótársaságtól függően – a teljes hitelköltség 38.496 euró, a visszafizetendő teljes összeg pedig 68.496 euró egyenlő havi részletben történő visszafizetéskor.

www.otpbank.ro
0800 88 22 88

otpbank
Megbízunk egymásban

jelzálog alapú euró személyi hitel

Röviden

Ady-zarándoklat
Ermindszentre

Az Erdélyi Magyar Kárpát-Egyesület és a szatmári Kölcsey Kör 22. alkalommal rendezte meg holnap az Ermindszenti zarándoklatot. Muzsnay Árpád főszervező lapunknak elmondta, ezúttal is számos neves vendég lesz jelen és mond beszédet a szülőház kertjében, az Ady-szobor előtt tartandó ünnepségen, köztük Szilágyi Mátyás kolozsvári főkonzul, Szili Katalin országgyűlési képviselő, Tőkés László, az Európai Parlament alelnöke, Csehi Árpád, a megyei tanács elnöke, Seszták Oszkár, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei önkormányzat elnöke, L. Simon László budapesti költő, Schönberger Jenő szatmári megyéspüspök, Bölskei Gusztáv debreceni és Csúry István nagyváradi református püspök.

Franciaországé
a Lux-díj

A *Kilimandzsáró hava* című francia film kapta az idei Lux-díjat, az Európai Parlament (EP) filmes kitüntetését – jelentette be Jerzy Buzek, az EP elnöke szerdán a testület strasbourgi plenáris ülésén. A Robert Guédiguian rendezte alkotás a hivatalos méltatás szerint „a mai társadalmi igazságtalanságokat, a politikai és szakszervezeti konfliktusokat” elemzi, és „a türelem mellett érvel”. A történet szerint egy házaspárt, amely régóta tervezi utazását a Kilimandzsáróhoz, brutálisan kirabolnak. Kiderül, hogy a bűncselekményt az egykori szakszervezeti aktivista férj egyik volt munkatársa szervezte, akit ugyanúgy elbocsátottak állásából, mint a férjet.

A Davila-Interfest-en
az aradiak

Két produkcióval szerepel az Aradi Kamaraszínház a Pitești-en megrendezésre kerülő 15. Nemzetközi „Davila-Interfest” Stúdiószínházi Fesztiválon. A nemzetközi seregszemplén, a *Kvartett*, valamint a *Rudolf Hess tízparancsolata* című előadásokat láthatja a közönség és a szakmai zsűri. Az év folyamán mindkét előadás több díjjal is részesült; Gyergyószentmiklóson, a IX. Nemzeti Színházi Kollokviumon Éder Enikő, a *Kvartett* főszereplője elnyerte a legjobb női alakítás díját, az előadás pedig a zsűri különdíját kapta. Harsányi Attila, a *Rudolf Hess tízparancsolata* című produkcióban a legjobb színészi alakítás díját nyerte el a nagyváradi XVII. Rövid Dráma Hete Fesztiválon és a nagybányai XIX. Nemzetközi Atelier Színházi Fesztiválon.

Szatmári színházbéke

Sajtónyilatkozatban tisztázzák a felmondások hátterét a színészek

ÚMSZ-összeállítás

„A sajtóban és Szatmárnémeti életében nagy vihart kavarázó felmondások és az ezek mentén kibontakozott nyilatkozatháború” kapcsán közös sajtónyilatkozatot adtak ki tegnap a Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulatának tagjai. A színház alkalmazottai abban a reményben foglaltak közösen állást, hogy azzal pontot tehetnek „a szomorú, és mindenki számára ártalmas ügynek a végére”, annak érdekében, hogy a továbbiakban háborítatlanul folytathassák munkájukat, „a színház pedig arról szóljon, amiről szólnia kell: közös alkotásról, színészek és közönség találkozásáról, jó előadások létrehozásáról”.

Amint arról lapunkban már beszámoltunk, a határmenti színháznál azután mérgesedett el a viszony, hogy felmondott Rappert Gábor és Nagy Csongor-Zsolt, a társulat két színésze.

Bűnbakot keresnek...

Nagy Csongor, a társulat egyik sztárszínésze egy héttel ezelőtti nyílt levelében azt fejtette, hogy az anyagi problémákon túlmenően is komoly gondok vannak a színházban, és hogy Keresztes Attila művészeti vezető nem hajlandó a gondokkal foglalkozni, amiért ő kénytelen volt otthagyni a társulatot. Vádjaira a társulatnál 2001 óta dolgozó Lőrincz Ágnes válaszol, aki szerint a színházban és a színház körül „minőség és művészi színvonal elleni puccs zajlik”. „Most Keresztes Attilán próbálja elverni a port, mind a politika (ami nem lep meg), mind a kollégák, akik talán saját félelmeiket, önmaguk-

A közvélemény Keresztes Attilát okolja a szatmári színházgondokért, Némethy Zsuzsa viszont saját magát

kal való elégedetlenségüket próbálják igazolni, leplezni ezáltal. És bár elég sok mindent megértem már, igazgató is voltam a társulatnál, szíval tudom, kitől mi várható – most mégis meglepetés ért” – írja Lőrincz Ágnes.

A társulat volt vezetője után Bessenyei István színész is nyílt levélben foglalt állást, nyugalomra intve a feleket.

„Ez az egész botrány lassan a színház ügyének árt, a társulatot emészti fel, és a kollégák munkáját veszélyezteti” – írja a társulat legidősebb aktív színésze, aki szerint az évadtervet akkor is teljesíteni kell, ha magánemberként nem tudnak megegyezni a felek, aztán évad végén eldöntheti a társulat, hogy kinek kell mennie.

„Elmentetek, és recseg-roppog minden. Az egész évad veszélyben forog. A tömeg pedig skalpot akar – a Keresztes skalpját. Természetes

is, mert a néző, aki rajong értetek, és nem látja át a belső működést, a kockázatokat, ki másra is mutathatna rá, mint a főnökre?” – üzeni Bessenyei a két távozóhoz, Nagy Csongornak és Rappert Gábornak, hangsúlyozva, hogy nem egyedül Keresztes felelőssége a béke és nyugalom biztosítása. A társulat tagjai által aláírt tegnapi levél ehhez hasonlóan leszögezi: „Két vezető színész hirtelen távozása rányomja bélyegét bármely társulat életére és hangulatára, és megingathat egy egész évadot. Egy művészeti igazgató meggondolatlan eltávolítása azonban romba is döntheti azt.”

... nőt találunk
helyette

Az ügyben felszólalt Nagy Csongor felesége, Némethy Zsuzsa színésznő is, aki elfogadhatatlannak tartja, hogy

a hamis vádak miatt Keresztes Attilát állítsák pellengérré. „A zavaró tényező Nagy Csongor szemében nem Keresztes Attila volt – hanem én” – szögezi le nyílt levelében a színésznő, aki sejtetni enged, hogy az egész ügy hátterében egy szerelmi háromszög áll, amelynek ő a csúcspontja. Erre enged következtetni az a tény is, hogy Keresztes a társulati gyűlésen megkérdezte mindkét színészt, hogy visszavonják-e a felmondásukat, ha ő lemond az igazgatói posztról. Ugyanakkor kijelentette, hogy a jövő évadtól elhagyja a szatmári társulatot, „nem Keresztes Attila miatt, hanem a békeség miatt, hogy mindkét kiváló színésznő visszajöhessen, és nyugodt körülmények közt tudjon dolgozni, mindenféle zavaró tényező és hangulatkeltő, klikkesedést előidéző személy hiányában”. ◀

Várfelújítás
Udvarhelyen

ÚMSZ

Három hónapon belül elkészülnek a székelyudvarhelyi Székely Támadt-vár restaurálási tervei, a várfalak állapotának felmérése után pedig jövő évben elkezdik a felújítási munkálatokat. A Kulturális és Örökségvédelmi Minisztérium egy nagyszabedű és egy marosvásárhelyi céget bízott meg a várfalak restaurálási terveinek elkészítésével. Guttman Szabolcs építész-urbanista, a nagyszabedű cég tulajdonosa az Udvarhelyi Híradó című helyi lapnak elmondta, a restaurációs tervek elkészítését terepszemle, állagfelmérés, történelmi, topográfiai, geológiai tanulmányok, illetve statikai felmérések elkészítése előzi meg, és ezek eredménye alapján lehet majd meghatározni azt, hogy milyen beavatkozásokra lesz szükség a várfalak esetében. „Ezek állapotáról egyelőre nem sokat tudni, körülbelül két hónap múlva lesz pontosabb képünk a helyzetről” – jelentette ki a lapnak Guttman, aki éveken át Nagyszabedű főépítésze volt – abban az időszakban is, amikor a város elnyerte az Európa Kulturális Fővárosa címet. Elmondása szerint a várfalak rehabilitációja akár már jövő évben elkezdődhet, ha a szakminisztérium és a helyi önkormányzat megfelelő mértékben finanszírozni tudja majd a munkálatokat. Mint ismeretes, a Székely Támadt-vár tavaly került be az Országos Restaurálási Programba, ugyanis az elmúlt évtizedekben folyamatosan romlott az állapota, főként a falak esetében van ezért szükség az állagmegőrzési és restaurálási munkálatra. Nemrégiben a vár körül csatornázási munkálatokba kezdtek, a polgármesteri hivatal mulasztása miatt azonban régészeti felügyelet nélkül dolgoztak a munkások. ◀

Szimfonikus fiesta, üstdobbal

Sipos M. Zoltán

Feledhetetlen komolyzenei premiert ígér ma esti koncertjén a kolozsvári filharmonia – a zenei intézmény történetében először szólal meg az üstdob mint szólóhangszer: a 2008-ban elhunyt berlini üstdobos és zeneszerző, Werner Thärichen *op. 34*-es versenyműve csendül fel a kincses városban.

„A *Szimfonikus fiesta* címet viselő koncert vendégzenésze nem kisebb művész, mint az évek óta Németországban élő Herczeg Tibor üstdobos. Szokatlan a mű, szokatlan a hangulat, amit áraszt, de egy ilyen kaliberű zenei alkotáshoz megfelelő művész is kell, és azt gondolom, hogy Herczeg Tibor kiválóan adja majd elő a beígért zeneszerzők alkotásait” – nyilatkozta lapunknak Marius Tabacu.

A filharmonia igazgatója hozzátette: a szóban forgó Werner Thärichen-művet még soha nem játszották Romániában. „Számomra is meglepetés a Thärichen-versenymű, hiszen olyan zenei világot ismertem fel, amelyről tudomásom volt ugyan, de hallani még nem hallottam” – mondta lapunknak Tabacu.

Herczeg Tibor a *Szabadság* című kolozsvári napilapnak hangsúlyozta: Thärichen-versenyművét már éveken ezelőtt el szeretne volna játszani Romániában, ám ez eddig nem sikerült. „Thärichen műve mérföldkő az üstdobversenyek sorában. Miután a barokk korban keletkezett néhány üstdobverseny, utána évszázadokon át nem érdekelt a zeneszerzőket az üstdob, mint szólóhangszer. A XX. század elején azonban a zeneszerzők új

korszakot nyitottak e téren, még Bartók Béla is” – magyarázta a művész.

A hangverseny karmestere az osztrák Gottfried Rabl, aki a berlini filharmonikusok legendás üstdobosának műve mellett Erdélyben kevésbé ismert és játszott zeneszerzők műveit is vezényli majd – így Copland, Revueltz, Marquez vagy Ginastera amerikai zeneszerzők alkotásai is hallhatóak lesznek. Tabacu elmondása szerint Rabl azért választotta a dél-amerikai zeneszerzőket, mert azok műveinél „a ritmus különös fontossággal bír”. Mint mondta, a különböző karakterű darabok között van vidám, dinamikus és van szomorúbb mű is. „Igazából olyan lesz ez a pénteki hangverseny, mint egy jókedvű parti, ezért a *Szimfonikus fiesta* cím” – fogalmazott az *Új Magyar Szónak* Marius Tabacu. ◀

HIRDETÉS

Prima Rádió
87,9 MHz
Székelyudvarhely első rádiója!

PRÍMÁS VAGYOK, DE NEM VONÓS,
REKKENCS VAGYOK, A RÁDIÓS!

MŰSOROK:

- PRÍMA KÖSZÖNTŐ
- ÉBRESZTŐ
- HÍREK
- KITEKINTŐ
- HANGOLÓ
- SZÍNES ÓRÁK
- AZ ORVOS VÁLASZOL
- KAMASZODÓ KAMASZADÓ
- MAGASFESZÜLTÉG
- ZARÁNDOKIÚTON

HALLGASSA A PRÍMA RÁDIÓT,
OLVASSA A PRÍMATEXTET!

www.prima-radio.ro

November 18., péntek

Az év 45. hete és 322. napja, hátravan 43 nap

Ma Jenő, Ottó napja lesz. A Jenő férfinév az egyik magyar honfoglaló törzs nevéből származik, török eredetű, a jelentése: tanácsadó, bizalmas. Az Ottó a német Otto névből származik, a jelentése birtok, vagyon. Szombaton **Erzsébet** napja lesz. Vasárnap a **Jolánok** és **Amáliák** ünnepelnek.

Vasárnap, november 20.
• 1849 – Atadják a budapesti Széchenyi lánchidat.

Vicc

– Halló, rendőrség? Tegnap este bejelentettem, hogy eltűnt az anyósom. Nos arról volna szó, hogyha tettek már valamit, álljanak le. Ne keressék.
– Talán megkerült a hölgy?
– Nem, aludtam egyet a dologra.

Recept

Spenótgaluska

Hozzávalók: 30 dkg spenót, 1 tojás, 10 dkg vaj, annyi liszt amennyit felvesz, só, törött bors.

Elkészítés: Megfőzzük, le-szűrjük, és apróra összevágjuk a spenótot. Elkeverjük a tojással, 5 dkg olvasztott vajjal és annyi liszttel, hogy galuskakeményességű masszát kapjunk. Sóval, törött borsal ízesítjük, és forrásban levő sós vízbe szaggatjuk.

Évforduló

• 1820 – Nathaniel B. Palmer felfedezi az utolsó kontinenst, az Antarktisz.
• 1928 – Elkészül az első szinkronizált rajzfilm, Walt Disney *Steamboat Willie* című filmje, melynek főszereplője Mickey egér.
Szombat, november 19.
• 1608 – A Szent Koronával magyar királlyá koronázzák II. Mátyást, a koronázási szertartáskor a drapérián először szerepelnek a piros-fehér-zöld színek.

A hatos lottó nyerőszámai:
19, 22, 45, 34, 48, 32.

Gondolatjel

Visky István rovata

Ne használj nagy szavakat jelentéktelen dolgokra. Beszédünk sokszor furcsa utakon jár. Úgy gondoljuk, hogy mi magunk is megnövünk és nagyszerűek leszünk, ha beszédünkbe nagyszerű kifejezéseket keverünk. Így aztán a cipőfűző bekötéséből hatalmas, csodálatos esemény, a virág megöntözéséből pedig nagyszerű és fantasztikus cselekedet

lesz. Sokszor észre se vesszük, hogy így mennyi ostobaságot hordunk össze. Akik viszont hallgatják azt, amit mondunk, azok minden bizonnyal észreveszik. Légy alázatos a beszédedben. Érezd meg, hogy melyik dologhoz milyen szavak illenek. A nagy szavakkal dobáló ember nem nagyszerűvé, hanem nevetségessé válik. Minden szónak helye és ideje van.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Csillaga önkifejezésre ösztönzi. Természetéből adódóan magabiztos, bármit elérhet.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Ne sajnáljon magától néhány percet, hogy elmélyedhessen gondolataiban és tervezzon.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Szükségét érzi a szakmai továbbképzésnek, és annak, ha elismerik munkáját.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Hiába próbál úrrá lenni a gondjain, ha a problémaeltussoló természeté teljesen megbénítja.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Kiáll egy barátságos alak mellett, emiatt párkapcsolatában az indulatok magasra csaphatnak.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Úgy érzi, hogy a munkahelyén kiszikereznek, és családtagjai az önyizágnak élnek.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Néhezen magyarázza ki magát, ha nem teljesít egy közepesen nehéz feladatot. Otthon sem jó kifüggetés a fáradtság.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Párijával egyik érzelmi kitérésből a másikba esnek. Törekedjen a párkapcsolati egység megőrzésére.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Vonakodik kifejezni érzelmeit. A fogyó Hold ösztönzi, hogy megoldja régóta húzódo családi problémáját.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Bolygója fokozott népszerűséget jelez, amit bölcsességének köszönhet.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Minden helyzetben maradjon hű a barátaihoz, és értékelje a szeretetüket s nagyrabecsülésüket.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Váratlan és szokatlan események történhetnek önnel. Bátran hagyatkozzon a megérzéseire.

Apróhirdetés

Budapesti galéria magas áron vásárolja XIX-XX. századi neves magyar és európai festőművészek alkotásait, különleges műtárgyakat, numizmatikai gyűjteményeket. 1077 Budapest, Wesselényi utca 9., www.karaigaleria.hu, karaigaleria@karaigaleria.hu, +36209245370, nagyvárad telefonszám: 0740-181729.

Eladó Csíkszeredában központi fekvésű, 3 szobás, második emeleti lakás. Telefon: 0740-399 332.

Az ÁÁSZ támogatni szeretné a magyar nemzetiségű kollégákat is. Odafigyünk a szakmai érdekekre, különösképpen a tagok esetében. Az ÁÁSZ független minden más szakszervezettől, akciót teljesen független módon szervezi. Az érdekeltek további tájékoztatást kaphatnak a www.smafif.com honlapon.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

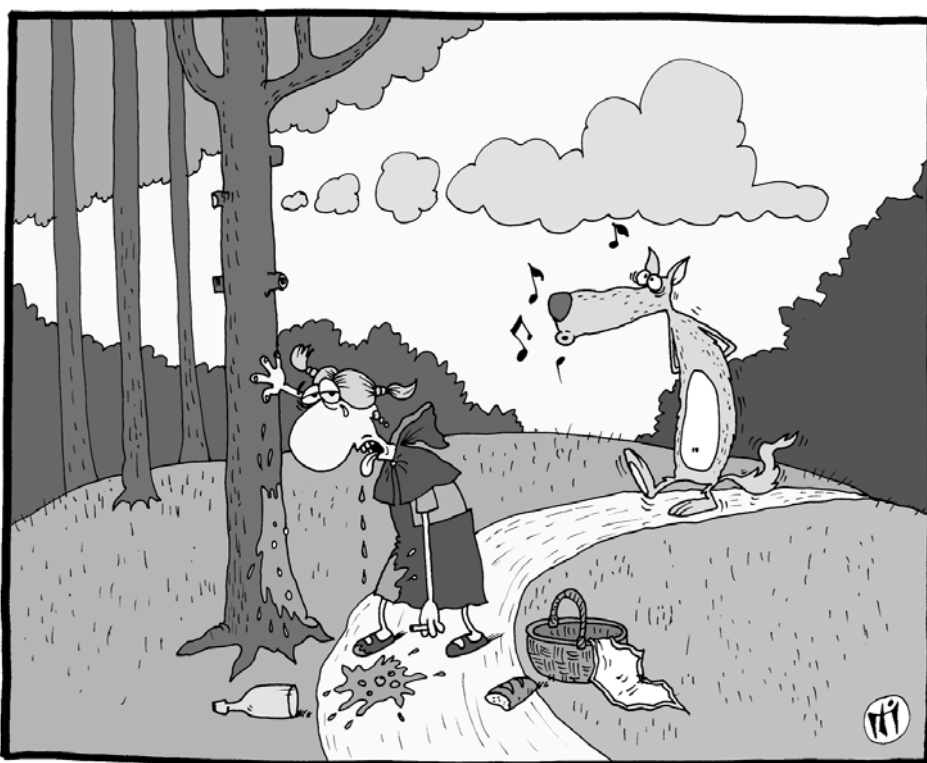
A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	3°C	-1°C
Brassó	2°C	-7°C
Bukarest	9°C	-3°C
Csíkszereda	2°C	-7°C
Kolozsvár	5°C	-2°C
Marosvásárhely	4°C	-5°C
Nagyvárad	3°C	-1°C
Szatmárnémeti	2°C	-1°C
Temesvár	6°C	-3°C

Jobbára derült napos idő várható, de főként nyugaton lesznek tartósan borult, párás, ködös tájak is. Csapadék nem valószínű. Gyenge lesz a légmozgás.

Lecsúszott mesehős

Horváth István

***	USZO-DABAN VISELJÜK	ÁLLÍTMÁNY PARJA	MEGKÜ-LÖNBÖZ-TETŐ JEL	***	AZ EGYIK VITAMIN	ELVESZTI SAJÁT JELLEGET	GEREN-DÁKBA VERIK	LOCO CITATO (RÓV.)	... VILMOS; MESEHŐS
RASSZ				FŐZÖTT SZALONNA					
TEST-RÉSZ				PAKOLNI KEZDI!	... HOMO; FESTMÉNY				
KÖNNYEN TAPAD					REFORMER (FERENC)			ELSŐ LETTI	
DÉLNYUGAT (RÓV.)				ELFOGY AZ ÁRU				AMULATBA EJT	
LYUKAS ÖLTÖNYI			FÜVEL...	A MAGASBAN LEVŐ					DISZÍTÉS NÉLKÜLI
ÁJÁNLOTT LEVEL JELZÉSE		SZÁJBA VEVES	... BÀN; ISMERT DRAMA						
ALAPJÁN, NYOMÁN		LEVES-TARTÓ			DOMOKOS BECÉZVE				
KUKORICAT FOSZTÓ					KOMLÓ-MAGOK!	ADATLAP ROVATA			
ARANYCSINÁLO						OLASZ AUTOJEL			

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet. Telefon/fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó” OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

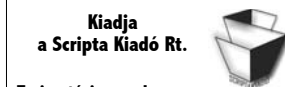
Olvasószervező:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0721-251429 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

és a Szabad Sajtó Alapítvány

agnus
RADIO 88.3 fm
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

95 FM
SICULUS
Rádión

VOX
88,6 fm

MÉDIAPARTNEREK
KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95,6
www.radiocluj.ro

Szombat

2011. november 19.

DUNA TV
9.05 A mesemondó (rajzf. sor.)
9.35 Daktari (am. sor.)
10.30 Szerelmes földrajz
11.00 Egészség +
11.30 Heuréka! Megtaláltam!
12.00 Munka-Társ
12.30 Határtalanul magyar
13.02 Híradó
13.15 Lyukasóra
13.45 Vannak vidékek
14.20 Felfedező úton a Robinson család
15.20 Hogy volt!?
16.15 Lélek Boulevard
16.45 Veszélyben
17.15 Ördögcsoros (am. western, 1950)
19.00 Híradó
19.30 Pannonia 3 keréken
20.00 Nyikolaj Erdman: Az öngyilkos (színházi felv.)
22.45 Nászút Vegasba (am. vígj., 1992)
0.20 Dunasport
0.35 Ragyogás (angol-am. thriller, 1980)
2.40 Kézjegy

m1
7.55 Opera Café
10.00 Delta
10.30 Mozdulj!
11.00 Aranymetszés
11.55 Családom és egyéb emberfajták (am. sor.)
12.15 Gyerekjáték a számítógép
12.30 Most a Buday!
13.01 Hírek
13.05 Tudomány 2011-2031
13.35 Zöld Tea
14.05 HungarIQ
14.35 World Music Expo
15.05 Erdőjárók
15.35 Valaki
16.05 A természet csodái
17.05 Mackómentő akció (am. családi vígj., 2009)
18.35 Gasztroangyal
19.30 SzerencseSzombat
20.30 Híradó este
21.00 Sporthírek
21.15 Anyám! (am. vígj., 2007)
22.50 Balázs Fecó 60 éves
0.40 Testvérek közt (am. filmdráma, 2006)
2.15 Sporthírek
2.25 Koncertek az A38 hajón

m2
7.55 Opera Café
10.00 A Biblia gyermekeknek
10.30 Mészga Aladár különös kalandjai
10.55 Hogy volt!?
13.01 Századfordító magyarok
13.55 A hét műtárgya
14.00 Pro natura
15.50 Angi jelenti
15.15 A megszabott bolygó
16.50 Anno
17.15 Old Boys 30 (koncertf.)
18.45 Az emlékezet helyszínei
19.15 Mi micsoda
19.40 Esti mese
20.05 Szerelm a Hohenstein-kastélyban (német sor.)
21.00 Híradó este
21.29 Sporthírek
21.35 Mackómentő akció (am. családi vígj., 2009)
23.05 Gasztroangyal
23.55 Telesport - OTP Bank Liga
1.35 Anyám! (am. vígj., 2007)

RTL KLUB
7.30 Top Shop
9.20 Kölyökklub
11.00 Winx Klub (anim. sor.)
11.30 Asztro Show
12.30 Házon kívül (ism.)
13.00 Autómánia
13.40 Jéglovagok
14.40 Őslények kalandorai (angol kaland sor.)
15.40 Sue Thomas - FBI (am. sor.)
16.40 Döglött akták (am. krimisor.)
17.40 001 - Az első bevetés (német-am-angol akcióf., 2006)
19.30 Híradó
20.00 Fókusz Plusz
20.30 X-Faktor (2011) - Döntő
Tehetségkutató show-műsor
22.50 ValóVilág - Összefoglaló (élő)
Utána: RTL-hírek
0.10 Kritikus pont (am. akció-vígj., 1999)
2.05 Róma (angol-am. kaland sor.)
3.10 Fókusz Plusz Magazin (ism.)

TV2	TV 2
7.25 Tv2 matiné	
11.25 Egyik kutya, másik nem!	
11.55 Bajnokok Ligája magazin (ism.)	
12.25 Babavilág	
12.55 Tűsarok	
13.25 9 hónap	
13.55 Gyilkos számok (am. krimisor.)	
14.55 Autóguru	
15.25 Xena (am. kaland sor.)	
16.30 Bűbajos boszorkák (am. sor.)	
17.30 13-as raktár (angol drámasorozat)	
18.30 Hawaii Five-0 (am. sor.)	
19.30 Tények	
20.00 Valami Amerika 2. (magyar vígjáték, 2008)	
22.20 Peacemaker (amerikai akcióf., 1997)	
Közben: Kenósorsolás	
0.35 Fénysebességen (am. sci-fi, 2006)	
2.15 EZO.TV	
Jósok, látók, médiumok!	
3.15 Kalandjártat (ism.)	
3.40 Teleshop	
4.10 Animációs filmek	

HÍR TV
8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Befutó
9.30 Iskolapélda (ism.)
10.05 Felfedező
10.30 BBC Click
11.05 Ikon (ism.)
11.30 Ősök tere (ism.)
12.05 Tíz perc
12.30 Stopper (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Panaszkönyv (ism.)
14.30 GyógyHír
15.05 Garázs
15.30 Ingatlanpiac
16.00 Híradó
16.30 Európai híradó (ism.)
17.05 Ázsia
17.30 Globál (ism.)
18.00 Híradó
18.30 BBC Reporters (ism.)
19.05 BBC Hard Talk (ism.)
19.30 Célpont (ism.)
20.00 Híradó
20.30 Retrográd (ism.)
21.05 Civil kaszinó (ism.)
22.00 Híradó 21
22.30 Riasztás (ism.)
23.06 Határtalan szellem
0.05 BBC Click (ism.)

TVR 1	TVR1
6.55 Románia himnusza	
7.00 Disney klub	
7.55 Zoom	
8.10 Az ember és az idő	
9.30 Babamágia	
10.00 Légy okos szülő!	
10.30 Lökött professzor	
11.00 e-Fórum (ism.)	
11.30 Ahogy elő van írva	
12.00 Pro Patria	
12.30 Az én Európám	
13.00 Profeszionisták	
14.00 Hírek, időjárásjelentés	
14.30 UEFA Champions League Magazin	
15.00 Egyszer az életben - szórakoztató műsor (ism.)	
17.00 Találkozunk a TVR-ben! (live)	
18.45 TeleEnciclopedia	
19.45 Sport	
20.00 Hírek	
21.00 Nostalgikus évek	
23.00 Profeszionisták	
0.10 Kettős élet (am. filmdráma, 2007)	
2.00 Népi hagyaték (ism.)	
2.50 Dana kertjében (ism.)	

Vasárnap

2011. november 20.

DUNA TV
7.45 Kolumbusz Kristóf
8.10 Szimba, az oroszlánkirály
8.35 A mesemondó
9.05 Daktari (sor.)
10.00 TÉRkép ráadás
10.30 Élő egyház
11.00 Isten kezében
11.30 Új nemzedék
12.00 Világ-nézet
13.02 Híradó
13.15 Élő népzene
13.45 Hazajáró
14.15 Rosszcsont kalandjai (am. sor.)
15.20 Csellengők
15.50 Törvény által védve
16.20 Utókor
16.50 Múltidéző
17.20 Méltóságos kisasszony (magyar f., 1936)
18.30 Virágzó Magyarország
19.00 Híradó
19.30 Heti Hírmondó
20.00 Önök kérték!
21.00 Waterloo Híd (am. dráma, 1940)
22.50 Klubszoba
23.45 Dunasport
0.00 Élet a Marson
0.55 Underground (jug. f.)

m1
7.00 Esély
7.25 KorTárs
7.55 Opera Café
10.00 Vallási műsorok
11.50 Balatonfelvidéki református templomok (ism.)
12.05 Szlovákok az evangélikus egyházban
12.30 Papírhídon
13.01 Hírek
13.05 Szellem a palackból...
13.35 Anno
14.05 Othello Gyuláhozán (magyar tévéf., 1966)
15.40 Olimpiai magazin
16.10 Telesport
Vasas-Híd - DVSC-TEVA bajnoki labdarúgó-mérkőzés
19.05 Déltenger kincse (sor.)
19.55 A Lényeg
20.30 Híradó este
21.15 Magyarország, szeretlek!
22.30 Spiler (angol akcióf., 2008)
0.25 Milk (am. dráma, 2008)
2.30 Sporthírek
2.40 Koncertek az A38 hajón

m2
7.55 Opera Café
10.00 Mesék
11.00 Enid Blyton kalandfilm sorozata (sor.)
11.25 Amika (sor.)
11.35 Az utolsó mohikán
12.00 Sarah Jane kalandjai (sor.)
12.30 Most a Buday!
13.15 Vallási műsorok
15.30 Papírhídon
16.00 A gepida királyok aranykincsei
16.20 A Moira Orfei Cirkusz
17.20 Csavargások Afrikában
17.45 4 Illényi a Művészetek Palotájában
18.45 Az emlékezet helyszínei
19.15 Mi micsoda
19.45 Esti mese
20.05 Szerelm a Hohenstein-kastélyban (sor.)
21.00 Híradó este
21.35 A Lényeg
22.05 Átok 2. (sor.)
22.30 Othello Gyuláhozán (magyar f.)
0.00 Telesport
1.40 Hogy volt!?

RTL KLUB
8.00 Kölyökklub
11.00 Trendmánia
11.35 Teleshop
12.35 Törzsutas Utazási magazin
13.00 Magyar autósportmagazin
13.15 magazin
13.40 Robin Hood (angol kaland sor.)
14.35 Merlin kalandjai (angol sor.)
15.35 Sue Thomas - FBI (am. sor.)
16.40 Eltűntnek nyilvánítva (am.-kan. akció sor.)
Közben: 17.00 Hatoslottó-sorsolás
17.40 Richie Rich - Rosszcsont beferr (am. vígj., 1994)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 ValóVilág (2011) (élő) - Párba!
22.45 Heti hetes
Utána: RTL-hírek
0.05 Beépített feleség (kan. krimi, 2007)
1.55 Portré
2.30 Egy call girl titkos naplója (angol sor.)

TV2	TV 2
7.45 Tv2 matiné	
10.30 Nagy Vagy!	
11.25 Ability	
11.55 Stahl konyhája	
12.25 Kalandjártat (ism.)	
13.00 Borkultusz	
13.30 Talpig nő	
14.00 Több mint Testőr	
14.30 Simlis Jack, a karibi szuperkém (am.-új-zél. kaland sor.)	
15.00 ÖsszeEsküvők	
16.10 Bűbajos boszorkák (am. sor.)	
17.10 Valami Amerika 2. (magyar vígj., 2008) (ism.)	
19.30 Tények Hírműsor	
20.00 Napló	
20.35 Napló Extra	
21.05 A múmia visszatér (am. kalandf., 2001)	
23.30 Frizbi Hajdú Péterrel	
Közben: Kenósorsolás	
0.30 TotalCar	
1.00 Célkeresztben (am. krimisor.)	
1.55 A hét kard legendája (dél-kor.-hongk.-kínai akcióf., 2005)	

HÍR TV
8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Ingatlanpiac (ism.)
9.30 Európai híradó (ism.)
10.05 Péntek 8 (ism.)
Mondatvadász
11.05 Célpont (ism.)
11.30 Napról napra
12.05 Civil kaszinó
13.00 Déli híradó
13.40 Közvetlen ajánlat
14.05 Sportré
14.30 Ősök tere (ism.)
15.05 Tíz perc (ism.)
15.30 Visszajátszás
16.00 Híradó
16.30 Befutó London (ism.)
17.05 Garázs (ism.)
17.30 GyógyHír
18.00 Híradó
18.30 Hírvilág
19.05 Bruttó (ism.)
19.30 Keresztmetszet Riportmagazin
20.00 Híradó
20.30 Napról napra (ism.)
21.05 Kontraszt
22.00 Híradó 21
22.30 Versus
23.05 Vetítő
23.06 Játék a tér

TVR 1	TVR1
7.00 Disney Klub	
7.55 Zoom	
8.10 A hit világa (live)	
10.00 Dana kertjében - kulináris műsor	
10.35 A falu élete	
11.50 Mezőgazdasági percek	
12.00 A falu élete	
13.00 Sajtó és hatalom	
14.00 Hírek	
14.30 Nemzetközi Cirkusz Előadás	
15.00 Népi hagyaték	
16.00 TVR 55	
17.00 Dánutz S.R.L. (szórakoztató műsor) - 1-2. rész	
17.30 Jóker, Lottó 5 /40, Lottó 6/49 és Noroc sorsolás	
19.45 Sport	
20.00 Hírek, időjárásjelentés	
21.00 Distractio Show (szórakoztató műsor)	
21.35 Vízbe fojtott bűnök - Jindabyne (ausztrál dráma, 2006)	
23.45 100%-ban garantált	

Hétfő

2011. november 21.

DUNA TV
8.30 Híradó
8.40 MacGyver (ism.)
9.30 Híradó
9.35 Térkép (ism.)
10.05 Végjáték (krimisor.) (ism.)
11.00 Család-barát
11.50 Élő egyház (ism.)
12.30 Hazajáró (ism.)
13.02 Híradó
13.15 Kívánságkosár (ism.)
15.15 Heti Hírmondó
15.45 Csellengők (ism.)
16.15 Klubszoba (ism.)
17.10 Jöjjön velünk Barcaság fővárosába
18.15 Kisváros (sor.)
19.00 Híradó
19.30 Közbeszéd
20.00 Térkép
20.30 MacGyver (am.-kan. sor.)
21.30 A férfi a legjobb orvosság (vígj. sor.)
22.15 Hírek
22.30 Gyökerek (am. sor.)
0.00 Dunasport
0.10 Sportaréna
1.05 Kosáry Domokos olvasónaplója
2.05 Váci Dániel Trió

m1
7.55 Ma Reggel
10.00 Afrika gyöngyszeme (sor.)
11.00 Déltenger kincse (auszt.-fr. sor.)
11.55 Az emlékezet helyszínei (dok. sor.)
12.30 Napirend előtt
13.01 Híradó
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Roma Magazin
14.30 Domovina
15.00 Társbérletben a tárgyakkal
15.30 Budapest természeti értékei
15.55 Lássuk Indonéziát!
16.10 Angyali érintés (am. sor.)
17.00 Különleges mentőalakulat (sor.)
17.45 MM
18.40 Család csak egy van (sor.)
19.30 Maradj talpon!
20.30 Híradó este
21.00 Sporthírek
21.15 Kékfény
22.10 Hacktion (sor.)
23.05 Az Este
23.40 Átok 2. (magyar sor.)
0.10 Aranymetszés

m2
6.55 Ma Reggel
10.00 A Tízparancsolat ma
10.45 Magyar rock
11.40 Natúra
12.05 Vadlúdsokadalom Tatán
12.30 Társbérletben a tárgyakkal
13.01 Híradó délben
13.19 Sporthírek
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Napló
14.00 Közvetítés a tárgyakról
17.30 Magyar elsők
17.45 Szellem a palackból...
18.10 Vízkincs
18.40 Família Kft. (sor.)
19.05 Angyali érintés (am. sor.)
19.50 Esti mese
20.10 Különleges mentőalakulat (auszt. sor.)
21.00 Híradó este
21.29 Sporthírek
21.35 McLeod lányai (sor.)
22.20 Maradj talpon!
23.15 24 (am. sor.)
0.00 Caterina és a lányok (olasz sor.)
0.50 Az Este

RTL KLUB
7.10 Fókusz Plusz Magazin (ism.)
7.45 Fókusz Reggel
8.35
8.45 Reggeli - Csak csajok
9.25 A szerelem rabjai (arg. sor.)
10.25 Második esély (am.-mex.-kol. sor.)
11.20 Top Shop
13.10 Asztro Show
14.10 A szív útjai (török sor.)
15.10 Tucker, az autóbolond (am. filmdráma, 1988)
17.15 Sarokba szorítva (amerikai sorozat)
19.30 RTL Klub Híradó
20.15 Fókusz
21.20 Barátok közt (magyar sorozat)
22.00 ValóVilág (élő) - Aréna
23.10 Showder Klub
0.15 Minden, amit mindig is tudni akartál a Pókerről...
0.50 Reflektor
1.10 Odaát (akció sor.)

TV2	TV 2
7.00 Magellán (ism.)	
7.25 Tények Reggel	
8.00 Mokka	
10.30 Stahl konyhája	
10.35 Babapercek	
10.40 Teleshop	
12.15 Behálózva (am. vígj., 1987)	
14.15 Eva Luna (am.-mex. sor.)	
15.15 EZO.TV	
16.20 Rex felügyelő (osztrák-olasz krimisor.)	
17.25 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)	
18.15 Update Konyha	
18.25 Eva Luna (am.-mex. sor.)	
19.30 Tények	
20.20 ÖsszeEsküvők	
21.15 Jóban Rosszban (magyar sor.)	
22.00 NCIS (amerikai krimisor.)	
23.00 NCIS: Los Angeles (krimisor.)	
Közben: Kenósorsolás	
0.30 Aktív Extrá	
0.30 Esküdj! - éjszakai-show	
1.05 Tények Este	
1.40 EZO.TV	

HÍR TV
7.00 Befutó (ism.)
7.30 Soroló (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Kontraszt (ism.)
10.05 Napról napra (ism.)
10.30 BBC Hard Talk (ism.)
11.00 Híradó
11.30 Európai híradó (ism.)
12.05 Ingatlanpiac (ism.)
12.30 Bruttó (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Ázsia (ism.)
14.30 Garázs (ism.)
15.05 Civil kaszinó (ism.)
16.00 Híradó (ism.)
16.30 Keresztmetszet (ism.)
17.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Hírvilág (ism.)
19.20 Stopper
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá
23.00 Híradó
23.30 BBC Reporters (ism.)
0.05 Rájátszás (ism.)

TVR 1	TVR1
7.00 Reggeli híradó	
8.00 Románia, nap mint nap! (live)	
10.10 Lee Sun: Vihar a palotában (koreai sor.)	
11.25 Sajtó és hatalom (ism.)	
12.20 TVR 55	
12.40 A palota legendái: A szelek királya (dél-koreai drámasor.)	
14.00 Hírek	
14.45 Curier TV (live)	
15.15 Teleshopping	
15.30 Magyar nyelvű műsor az egyesén	
17.00 Hírek	
17.30 Erdőn, hegyen, leláncolt szívek (orosz sorozat)	
18.25 A palota legendái: A szelek királya (

TVR 2	PRO TV	ANTENA 1	PRIMA TV	DISCOVERY	SPORT.RO	ACASA	BUKARESTI RÁDIÓ
8.30 Szentek és mester-ségek 9.00 Balkáni szokások 10.00 Young Dracula (angol vígjátéksorozat) 11.00 Liga 2: ALRO Slatina - FC Bihor labdarúgó mérkőzés (live) 13.10 Puzzle - Hétféje kettesben (live) 15.10 Montalbano felügyelő: Papírhold (olasz krimi, 2008) 17.00 Vésd a fejedbe 18.00 Román útlelél 18.50 A divat világa 19.00 Circo Massimo fesztivál 19.55 A divat világa 20.00 Rázushow 21.00 CSI: A helyszínelők (sor.) 21.50 Egészségpszittilla 22.00 Hírek 23.00 Gitárok ideje 0.00 Murdoch nyomozó rejtélyei (kanadai-angol sor.) 0.55 Montalbano felügyelő: Papírhold (ism.)	7.00 Pro Tv hírek, sport 10.00 Mi történik doktor úr? 10.45 Fogadás az étellel (román sorozat) 11.30 Fogadás az étellel (román sorozat) (ism.) 13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 13.05 Legend of the Seeker (amerikai akció sorozat) 14.00 Érted táncolok - verseny show (ism.) 14.00 Stéfan Bănică és Iulia Vântur műsora 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 A Karib-tenger kalózái - A Fekete Gyöngy átka (amerikai kalandfilm, 2003) 23.30 Local Combat Frankfurt 1.00 A Karib-tenger kalózái - A Fekete Gyöngy átka (ism.) 3.30 Pro Tv hírek, sport (ism.)	5.00 Közvetlen hozzáférés (ism.) 7.00 Híradó, Sport 10.00 Mambómánia (angol-ír romantikus vígjáték, 2000) 12.00 Xena (amerikai kaland sorozat) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live) 14.00 Menyasszony a fiannak - reality show 14.00 Mirela Boureanu Vaida műsora 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live) 17.00 Menyasszony a fiannak - reality show 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live) 20.20 X-Faktor - verseny show 22.45 Amerikai pite 5. - Pucér maraton (amerikai vígjáték, 2006) 0.45 Mambómánia (angol-ír romantikus vígjáték, 2000) (ism.)	7.00 Fején a nagyvilág 7.30 Teleshopping 8.00 The Bike Squad (amerikai f.) (ism.) 10.00 Teleshopping 10.30 Autóforum 11.00 Stílustitkok 11.30 Sport, diéta és egy sztár 12.00 Az 5 csillagos otthon 12.30 Mondenii (ism.) 13.00 Hercegnő Védelmi Program (amerikai vígjáték, 2009) 15.00 Horia Akadémiája 16.30 Anyacsere 18.00 Hírek, időjárásjelentés 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán (ism.) 20.30 Hölgyválasz (amerikai romantikus vígjáték, 2004) 22.30 Christmas in Love (olasz romantikus vígjáték, 2004) 1.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.) 2.00 Christmas in Love (ism.)	6.30 Szétepitők 7.00 Hogyan készült? 8.00 Autókereskedők - Porsche 911 Targa 9.00 Óriás költöztek 10.00 Para? Normális? 11.00 Állítólag... 12.00 A túlélés törvényei 13.00 Mike Brewer: Célkeresztben 14.00 Egyszemélyes hadsereg 15.00 Édesvízi szörnyek - Alaszka szörny 16.00 Állítólag... 17.00 Para? Normális? 18.00 Óriás költöztek 19.00 Mocsári macsók 20.00 Szén 21.00 A mérnök szemével 22.00 Iparkodjunk 23.00 Kíváncsiság - A gonosz természete 0.00 Óriásregés: Az óra, amely megrázta Japánt 1.00 Hétpórba a világ körül 2.00 Keith Barry trükkjei	9.00 Sport.ro Hírek 10.00 Sport.ro Hírek 11.00 Pontos sportidő 13.00 Sport.ro Hírek 14.00 Örüljünk a focinak 15.00 Sport.ro Hírek 15.05 Fogadás a félelemmel 16.00 Mitica ligája 18.00 Sport.ro Hírek 19.00 Mitica ligája 20.15 Ne kezd ki 21.00 Seagal-al 22.00 Wrestling 23.00 Fogadás a félelemmel 0.00 Poker Big Game III	8.15 A csábítás földjén (amerikai sor.) 9.45 Együtt örökké (sor.) 12.30 A kötelék (sor.) 14.30 Clase 406 (sor.) 15.30 Amor real (mexikói sor.) 16.30 Igaz történetek 17.30 Az örökösök (amkol. sor.) 19.30 A csábítás földjén (mexikói sor.) 20.30 A szerelem győzelme (mexikói sor.) 22.00 Perro amor (amerikai sor.) 23.30 Szerelmeinkönyvek (román sor.)	<i>magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában</i> 15.00 Híradó 15.10 Hétféje magazin Marosvásárhelyi rádió 8.00 Jó reggelt, Erdély! Híradás, Telefonszolgálat, Nyelvőr, Világjárók 10.05 Térérő 14.00 Híradás, Arany-szalag, Alternatívzene 16.00 Híradó Ötörtei tea: Megy a magnó, Súrlott grádics, A hét zeneműve, Versmúsor, Gramofon KOLOZSVÁRI RÁDIÓ 2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, műsorism., sport 8.15 Hangoló 9.15 Cifra palota 9.55 Hírek, műsorism. 15.05 Slágerlista 16.00 Hírek, műsorism. 16.10 Láthatár 16.40 Térérő 17.30 Sorsok az operaszínpadon 17.55 Hírek, műsorism.

TVR 2	PRO TV	ANTENA 1	PRIMA TV	DISCOVERY	SPORT.RO	ACASA	BUKARESTI RÁDIÓ
8.00 Vésd a fejedbe (ism.) 9.00 Román útlelél 10.00 Young Dracula (vígjátéksor.) 11.00 Motomágia 11.30 Női siker 12.00 Jamie 30 perces ebédje 13.10 Hétféje kettesben (live) 15.10 Száguldás a lejtőn (am. családi f., 2007) 16.50 Egészségpszittilla 17.00 Balkáni szokások 18.00 Kaland és természet 18.30 Csavargó halász 19.00 Szélességek 19.30 Nagy lábon 20.10 Bosszúálló angyal (am. western, 2007) 21.40 A divat világa 21.50 Egészségpszittilla 22.00 Hírek 23.00 AG Weinberger zenei műsora 0.00 Murdoch nyomozó rejtélyei (kan. angol sor.) 0.55 Bosszúálló angyal (ism.)	7.00 Pro Tv hírek, sport 10.00 20 év után (talk show) 11.00 Még zöldebb a szomszéd nője (amerikai vígjáték, 1995) 13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 13.05 Apropos TV - szórakoztató műsor 14.00 Legend of the Seeker (amerikai akció sorozat) 15.00 Románia hangja - szórakoztató műsor (ism.) 18.00 Románia szeretlek! 19.00 Hétféje Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 A szellemlovás (am.-auszt. akciófilm, 2007) 22.45 Csak egy kis panic (amerikai vígjáték, 1999) 1.00 Apropos TV - szórakoztató műsor (ism.) 1.45 A szellemlovás (am.-auszt. akcióf., 2007) (ism.)	7.00 Híradó, Sport (live) 10.00 Talpig zúrben (am. vígj., 1990) 12.00 Xena (amerikai kaland sorozat) 13.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live) 13.30 X-Faktor - verseny show (ism.) 16.00 Híradó, sport, időjárásjelentés 16.30 SuperBingo Metropolis (verseny show) (live) 19.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live) 20.20 A fenébe is - szórakoztató műsor 21.45 X-Faktor - Szavazás (verseny show) 23.00 Határtalan indulat (am. akcióf., 2008) 0.45 A fenébe is - szórakoztató műsor 2.15 Talpig zúrben (am. vígj., 1990) (ism.) 3.45 Határtalan indulat (am. akcióf.) (ism.)	8.00 Stílustitkok - life style magazin 9.00 Fintescu hídja 9.30 Ház, építés, design 10.30 Fején a nagyvilág - szórakoztató műsor 11.00 Levintza bemutatja 11.30 Tanulj, álmodj, szeress! 12.30 Mondenii - szórakoztató magazin (ism.) 13.00 Idősek és nyugtalanok (ism.) 13.30 Miss vidéki lány - reality show (ism.) 15.30 Kötekedők krónikája (ism.) 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán 20.30 Anyacsere - reality show 22.00 Titkos szerelmek (telenovella) 0.00 Titkos szerelmek (telenovella) 1.00 Hírek (ism.) 2.00 Miss vidéki lány	6.30 Szétepitők - Téglá 7.00 Hogyan készült? 8.00 Autókereskedők - Jeep CJ7 9.00 Hogyan csinálják? Golyóálló mellények, Robotok, Ejtőernyősök 10.00 Újjáépítők - Ébresztő 11.00 Amerikai hotrodok - '42-es Woodie 12.00 Nagymenők négy keréken 13.00 Autókereskedők 15.00 Óriás költöztek 16.00 Kíváncsiság - Mikor jön el a világvége? 18.00 Édesvízi szörnyek - Óriás kajmánhal 19.00 Egyszemélyes hadsereg - Félelem nélkül 20.00 Idegen bolygó 21.00 Autókereskedők - Jaguar E-Type 23.00 Újjáépítők - Munka a SEMA-n 1.00 Óriás költöztek 2.00 A fegyverkovács - AK-47-es hangtompító	10.00 Hírek 10.05 Pro Motor 11.00 Pontos sportidő 13.00 Sport.ro Hírek 14.00 Ploiesti harcosok 14.30 Pontos sportidő 15.00 Sport.ro Hírek 15.05 Fogadás a félelemmel 16.00 Mitica ligája (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Mitica ligája (live) 20.00 A fény harcosai 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Ultimate Fighting Championship 23.00 Gigászok harca	8.15 A csábítás földjén (sor.) 9.45 Együtt örökké (sor.) 12.30 A kötelék (sor.) 14.30 Clase 406 (sor.) 15.30 Amor real (sor.) 16.30 Mesés hölgyek 17.30 Az örökösök (sor.) 19.30 A csábítás földjén (mexikói sor.) 20.30 A szerelem győzelme (sor.) 22.00 Perro amor (amerikai sor.) 0.00 Szerelmeinkönyvek (román sor.) 1.00 Clase 406 (mexikói sor.)	<i>magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában</i> 10.00 Egyházi műsor Marosvásárhelyi rádió 10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás 11.00 Gyermekműsor 12.00 Híradás 12.05 Igehirdetés, Délkör 13.00 Híradás 13.05 Szól a nóta 14.00 Itthon, Erdélyben 15.00 Zenés üzenetek 16.00 Híradó 16.10 Zenés üzenetek 17.00 Vasárnapra válogattuk KOLOZSVÁRI RÁDIÓ 2.00 Éjszakai váltás 14.00 Hírek 15.10 Dalposta 15.30 Vidékről vidékre 16.00 Hírek 16.05 Vidékről vidékre 16.30 Aranyhangok 17.00 Operett 17.25 Rádióistentisztelet református egyház 17.55 Hírek, adászárás

TVR 2	PRO TV	ANTENA 1	PRIMA TV	DISCOVERY	SPORT.RO	ACASA	BUKARESTI RÁDIÓ
8.00 Nyomoz a tanárnő (olasz sorozat) 9.10 Száguldás a lejtőn (amerikai családi film, 2007) 10.45 Egészségtabletta 10.50 Vallomások (ism.) 11.50 Bazár 12.25 Biznisz óra 13.15 Topping 14.00 Építészet 14.35 Együtt Európában 15.30 Teleshopping 16.00 Nyomoz a tanárnő (olasz sor.) 17.00 Vallomások 18.00 Hírek, időjárásjelentés 18.30 Rázushow - szórakoztató műsor 19.30 Oroszlánok arénája 20.25 Biznisz óra 21.10 Késhegyen 22.00 Hírek, sport 23.00 Minden pénzt megér 23.35 Drezda - A pokol napjai (német háborús filmdráma, 2006), 1. rész 1.15 Rázushow - szórakoztató műsor (ism.)	7.00 Pro Tv hírek, sport 10.30 The legend of the seeker (ism.) 11.30 Nevezz csak! (am. vígj. sor.) 12.00 Fiala és nyugtalan (amerikai sorozat) 13.00 Pro Tv hírek, sport 14.00 Apropos TV (szórakoztató műsor) (ism.) 15.00 Román Komédia Társaság (szórakoztató műsor) (ism.) 16.00 Fiala és nyugtalan (amerikai sorozat) 17.00 Pro Tv hírek, sport 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Fogadok az étellel (román sorozat) 22.30 Pro Tv hírek, sport 23.00 A mentalista (amerikai krimisor.) 0.00 Románia szeretlek! (ism.)	6.00 Híradó, Sport 8.00 Reggeli matiné - Răzvan és Dani műsora (live) 10.00 Sajtószemle - Mircea Badeauval a fiannak - reality show (ism.) 11.30 Nálam az irányítás - reality show 13.00 Híradó, Sport 14.00 Menyasszony a fiannak - reality show (ism.) 16.00 Híradó, Sport 17.00 Közvetlen hozzáférés - talk show 17.00 Simona Gheorghe műsora 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 20.20 Johnny English (angol vígj., 2003) 22.00 Lale (török sorozat) 23.00 Híradó, Sport 23.45 Egy bűnös show - Dan Capatos műsora (live) 1.00 Johnny English (angol vígj., 2003) (ism.)	7.30 Az 5 csillagos otthon (ism.) 8.00 Családban (ism.) 9.00 Teleshopping 9.30 Szívek találkozási (indiai sor.) 10.30 Tanulj, álmodj, szeress! (ism.) 11.30 Fintescu hídja 12.30 Teleshopping 13.00 Kandikamera 13.30 Teleshopping 14.00 Szívek találkozási (indiai sor.) 15.00 Családban (román sor.) (ism.) 16.00 A cseresznye a tortán 17.00 Lököttek (román sorozat) 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 Titkos szerelmek (telenovella) 20.30 Miss vidéki lány 22.15 Lököttek (román sorozat) 23.15 Mondenii (szórakoztató műsor) 23.45 NCIS (amerikai krimisor.) 1.00 Fintescu hídja (ism.)	7.00 Hogyan készült? 8.00 Autókereskedők 9.00 Hogyan csinálják? 10.00 Hogyan készült? 11.00 A túlélés törvényei 12.00 Amcsi motorok - A Nemzetőrség 13.00 Autókereskedők - Jaguar E-Type 14.00 Autókereskedők - Jaguar XJS 15.00 Kíváncsiság - Van-e élet Mike-on? 16.00 Hogyan készült? 17.00 Amcsi motorok - A nevem Earl 18.00 Autókereskedők 19.00 A túlélés törvényei 20.00 Állítólag... 21.00 Hogyan készült? 22.00 Kíváncsiság - A gonosz természete 23.00 Para? Normális? 0.00 Autókereskedők - Froggye Sprite 2.00 A túlélés törvényei Costa Rica-i esőerdő	10.00 Pontos sportidő 12.00 Sport.ro Hírek 13.00 Pontos sport 14.00 Prosport óra 15.00 Sport.ro Hírek 15.10 Pontos sportidő 16.00 Sport.ro Hírek 16.30 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek 19.00 Pontos sportidő 19.05 Információk 20.00 Pontos sportidő 20.05 Red Bull X-Fighters World Tour 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Local Combat 23.00 Sport.ro Hírek	8.15 A csábítás földjén (sor.) 9.45 Együtt mindörökké (sor.) 12.45 Mesés hölgyek 14.15 Clase 406 (sor.) 15.30 Amor real (sor.) 16.30 Igaz történetek 17.30 Lola (amerikai sor.) 18.30 A lángoló ég alatt (sor.) 19.30 A csábítás földjén (sor.) 20.30 A szerelem győzelme (sor.) 22.00 Éjszakai történetek 23.30 Perro amor (am. sor.) 23.30 Szerelmeinkönyvek (sor.)	<i>magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában</i> 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Kulturális mozaik Marosvásárhelyi rádió 11.00 Híradás, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.10 Művelődési hírek 12.35 Kispad - sportműsor. 13.05 Zenés üzenetek. 14.00 Híradás, KultúrPresszó 15.00 Híradás, KultúrPresszó 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás, Figyelő 17.55 A nap hírei röviden KOLOZSVÁRI RÁDIÓ 2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Hétköznapok igazsága 17.00 Nap-óra 17.30 Zene, zene, zenelánc 17.55 Hírek, műsorism.

Hengereltek a görökek

Tereplabdargás

T. J. L.

Kiütéses győzelemmel kezdett a Rába ETO a futsal UEFA-kupa elitkörében: a magyar bajnok a szerda esti nyitófordulóban 9-2-re nyert a grúz aranyérmes Iberia Star Tbiliszi ellen. Az értékes sikerből Artur Melo tanítványai közül Elio Fabian, Lódi és Al-Ioani két-két, Gyurcsányi, Jeferson Da Lima és Harnisch pedig egy-egy góllal vette ki a részét. Becsülettel helytállt Románia bajnoka, a Marosvásárhelyi City'us is, amely a házigazda portugálok ellen kezdett. Az elmúlt idényben döntős Sporting CP már 2-0-ra vezetett a 3. percben, Ignat a 7. percben szünetben 4-1-et mutatott az eredményjelző, a második játékrészben azonban két vásárhelyi gól következett, Ignat és Radu három perc leforgása alatt zörgetett hálót, 3-4. Leitao a 38. percben állította be az 5-3-as végeredményt. Tegnap este City'us-Iberia Star- és Sporting CP-Rába ETO mérkőzéseket rendeztek, a sorozat szombat délután ér véget Rába ETO-City'us- és Iberia Star-Sporting CP-találkozókkal. Csak a körmérkőzés győztese jut tovább, a jövő áprilisi négyes döntőbe. ◀

Fociderbi Kolozsváron

Labdarúgás

ÚMSZ

A válogatottnak a belgák és görögök elleni barátságos mérkőzése miatt megszakadt labdarúgó-Liga-1-es bajnokság a 14. forduló mérkőzéseivel folytatódik. A játékosok fehér karszalaggal lépnek pályára tiltakozásként a profiligá (LPF) azon kinyilvánított szándéka ellen, hogy a jelenlegi 60-ról 90 naposra növelje azt az időintervallumot, amelynek lejártakor egy játékos kérheti, hogy szabadon igazolható legyen.

Pénteken az újonc Petrol és a Marosvásárhelyi MFC összecsapása nyit, a 18 órakor kezdődő mérkőzésről a *Digi Sport* számol be élőben. A bajnoki címvédő Oțelul 20.15 órától Galacon fogadja a Sportul Studențesc együttesét, erről a találkozóóról a *GSP Tv* számol be élőben.

Szombaton két újonc idegenben lép pályára, a CS Mioveni a Brassói FC (16 óra), a Nagyszebeni Voința (18 óra) pedig a Dinamo vendégeként. Este fél 9-kor, a Gépész utcában csap össze a két kolozsvári együttes, s a CFR 1907 és az Ú rivalitása cinikus felhangokat kapott a héten. A „vasutas” klubvezetés minden eddiginél maga-

Pászvány Árpád és Iuliu Mureșant pellengérré állította a hazai futball-társadalmat

Fotó: Mediafax

sabb jegyárakat szabott meg, romániai viszonylatban példátlan, 35-től 50 euróig terjedőket. Így nem csoda, hogy szerdán mindössze 14 (!) tikkelt lelt gazdára, és fennáll annak a veszélye, hogy szinte üres lelátók tátonganak majd a kolozsvári derbin. A felhőrdülés általános volt és a kincses város határait túllépő, de a CFR 1907 vezetőségét nem lehet eltántorítani azon szándékától, hogy ily módon

csökkentse a forrófejűbb szurkolók számát. Az Ú vezető stábjá visszautasította a meghívóját, az ingyenjegyeket pedig megosztották a „látogató” csapat szurkolóival, miután a 150-tól 200 lejig terjedő jegyárak a legtöbb CFR-szurkolónak is elérhetetlenek. A 20.30-kor kezdődő kolozsvári rangadóról is a *Digi Sport* számol be élőben.

Két érdekes összecsapásra kerül sor vasárnap: a FC

Vaslui a Pandurii kiszámíthatatlan gárdáját fogadja 16 órától, a Ceahlăul pedig a Steauát fél 9-től – e két helyszínről is a *Digi Sport* sugároz élőben.

A hétfői Rapid-Megyesi Gaz Metan-találkozót a *Dolce Sport* közvetíti 19 órától, a 14. forduló zárómérkőzését, a Concordia Chiajna-Astra Ploiești-meccset pedig a *Digi Sport* (20.30 óra). ◀

Rangadók a palánkok alatt

Kosárlabda

Turós-Jakab László

A legjobbjá, Chauncey Hardy halála előtt veretlen CSS Giurgiu második elmaradt mérkőzését is elvesztette, 74-79 Nagyszebenben, a CSU Atlassibbal. Szerdán este az újonc közel állt a bronzhoz, sokáig vezetett, majd tartotta a lépést a hazaiakkal, de a hajrára elfáradt. A szünetben hat vereségnél tartó gyurgyevóiak a 13. helyig csúsztak le a táblázaton.

E hét végén a 9. forduló mérkőzéseit rendezik meg, három felvonásban. Ma este 8-kor, Kolozsváron, a bajnoki címvédő U-Mobitelco BT az Energia Rovinari együttesét fogadja, a meccset a *Digi Sport* 3 közvetíti élőben. A kolozsváriak azért hozták előre bajnoki mérkőzésüket, mert jövő kedden Krasnojarszkban vívnak Eurochallenge Kupa-mérkőzést az orosz BC Jenyiszzejel.

Szombaton CS Otopeni-CSS Giurgiu (18 óra, *TVR 3* élő), Temesvári BC-Medgyesi Gaz Metan (17.30 óra, *Digi Sport 3* élő), Nagyszebeni CSU Atlassib-Craiovai SCM CSS, CSU Asesoft Ploiești-Csíkszeredai Hargita Gyöngye, Bukaresti CS Municipal-Poli Iași. A Nagyvárad CSM-BCM Pitești-mérkőzést a *Digi Sport 3* felvételtől közvetíti vasárnap, 20 órától. Szintén vasárnap, Bukarestben, a Dinamo a Marosvásárhelyi BC Mureșt fo-

gadja (18 óra, *TVR 3* élő). A fordulót megelőzően a 15 ponttal vezető temesváriakat egyetlen pont hátránnyal követi nem kevesebb, mint hat csapat. Ezek a téli szünetig még hat rangadót vívnak egymással: U-Mobitelco BT-Gaz Metan (11. forduló), CSU Atlassib-BC Mureș (12.), Gaz Metan-Nagyvárad (12.), CSU Atlassib-CSU Asesoft (13.), CSU Asesoft-BC Mureș (13.), U-Mobitelco BT-CSU Atlassib (15.).

Az alsóházban még nem szerzett győzelmet a Poli Iași, míg a csíkiak és az otopeni-iek egy-egy, a gyurgyevóiak és a pitești-iek pedig két-két sikert arattak az eddigi nyolc fordulóban.

A női bajnokságban szerdán este még egy elmaradt mérkőzést pótolnak, Szatmárnémetiben a CSM 97-58-ra verte a Kolozsvári U-t. A hét végén a 10. forduló találkozóit rendezik meg, többek közt az Aradi ICIM UVG-Gyulafehérvári CSU- és CSM Târgoviște-Marosvásárhelyi Nova Vita-rangadókat.

Szombaton Brassói Galactica-Olimpia-Craiovai SCM, Rapid-Olimpia, Sepsi BC-Politehnica Iași és Kolozsvári U-CSM Sportul Studențesc mérkőzéseket rendeznek, a Temesvári BCM Danzios vasárnap játszik Szatmárnémetiben. A BCT Alexandria-Nagyvárad CSM U-mérkőzést már korábban lejátszották, 81-42-s hazai siker született. ◀

Brassóban nyert Csíkszereda

Légerkorong

T. J. L.

A válogatottak akciói miatt rövid időre megszakadt magyar-román jégkorongbajnokság a két legjobb hazai csapat brassói rangadójával folytatódott. A tavaly MOL Ligát nyert HSC Csíkszereda 3-2-re nyert a Cenk alatt a Corona Fenestela ellen, és ismét az Acélbikák elé ugrott a táblázaton. A rendkívül sportszerű légerkorongban lezajlott össze-

csapáson (8 brassói és 10 csíki büntetőperc) Mihály Ede (2) és Virág Csanád találataival 3-0-ra vezettek a vendégek, az utolsó negyedórán azonban már csak brassói gólok születtek, Fodor Csanád és Andrej Rajcak révén.

Ma este Ferencvárosi TC-Dab.Docler-, HSC Csíkszereda-Miskolci JJSE- és Steaua Rangers-Újpesti TE-mérkőzéseket rendeztek, vasárnap pedig HSC Csíkszereda-Újpesti TE, Sapa Fehérvári AV19-Dab.Docler, Brassói Corona Fenestela-Miskolci JJSE menetrend szerint játszanak. ◀

A táblázat			
1. Csíkszereda	1714	0 3	82-33 41
2. Dab.Docler	1914	0 5	78-45 41
3. M. JJSE	1811	0 7	68-41 34
4. Brassó	2010	010	79-68 31
5. Fehérvár	2111	010	83-84 31
6. FTC	2010	010	67-71 29
7. Steaua	20	5 01562	108 18
8. Újpest	19	2 01750	119 7

A győzelemért 3 pont jár. Ha büntetők vagy hosszabbítás után születik, 2-1 arányban oszlik a győztes és vesztes között.

Veszprém-bravúr Berlinben

Kézilabda

Hírosszefoglaló

Remek csapatteljesítménnyel az MKB Veszprém 29-24-re nyert a német Fűchse Berlin otthonában a férfi kézilabda-Bajnokok Ligája 5. fordulójának szerdai játéknapján, és ezzel igen kedvező helyzetbe hozta magát a nyolcadöntőbe jutásért folyó küzdelemben. A sikerrel a Veszprém hatalmas lépést tett a csoport második helyének megszerzésére, de az első pozíció elérése sem lehetetlen.

A B csoport másik mérkőzésén a spanyol Atlético Madrid 37-29-re nyert a lengyel Kielce otthonában,

a dán Bjerringbro-Silkeborg szombaton fogadja az orosz Csehovszki Medvegyit.

A csoport állása: 1. Atlético Madrid 9 pont/5 mérkőzés, 2. MKB Veszprém 8/5, 3. Fűchse Berlin 5/5, 4. Kielce 4/5, 5. Csehovszki Medvegyi 2/4, 6. Bjerringbro-Silkeborg 0/4. A Veszprém legközelebb november 27-én lép pályára és a Berlint fogadja.

A BL másik magyar résztvevője, a három vereséggel és egy győzelemmel álló Pick Szeged legközelebb szombaton lép pályára – minimális győzelmi eséllyel –, amikor is fogadja a világsztárokkal felálló francia Montpellier-t. A D csoportban a dán Köbenhavn

(6 pont/3 mérkőzés) vezet a Montpellier (6/4), a spanyol León (5/4), a német Kiel (3/3), a Pick Szeged (2/4) és a szerb Belgrádi Partizan (0/4) előtt.

A C csoportban négy mérkőzés után is pont nélküli román bajnok Konstancai HCM szombaton Skopjében lép pályára, a HC Metalurg ellenében. Ugyanaznap a lengyel Orlen Wisla Plock a német HSV Hamburgot fogadja. Utóbbi 8 ponttal vezet a szlovén RK Cimos Koper (6), a HC Metalurg (5), az Orlen Wisla (4), az orosz Szentpétervár (34) és a Konstanca (0) előtt.

A négy csoportból az első négy jut tovább a nyolcadöntőbe. ◀

Röviden

Visszalépnek a tornászlányok?

Az országos sporthatóság (ANST) módosítaná a sporttörvény életjáradékokkal kapcsolatos cikkelyét: csak 30 éves kortól folyósítaná azokat. A változás nem érintené azokat, akik már részesednek ezekben a juttatásokban. Így ahhoz, hogy felkerüljenek a listára, a tornászoknak például az év végéig kellene kérvényezniük – a jövő évi olimpia után ugyanis már hiába tennék. Könnyen megeshet tehát, hogy Cătălina Ponor, Sandra Izbăşa, Ana Porgras, Diana Chelaru, Amelia Racea és Raluca Haidu nem utazik Londonba, ahol ebben az esetben csak Larisa Iordache képviselné a román színeket.

Dragomir a DNA-nál

A Craiovai Universitatea kizárásának ügyében, vádlottként hallgatták ki tegnap délelőtt Dumitru Dragomirt. A DNA-nál való időzése után a profiligá (LPF) elnöke nem nyilatkozott a sajtónak, részletek pedig egyelőre nem szivárogtak ki.

Oțelul-Vaslui a sláger

Tegnap kisorsolták a labdarúgó-Román Kupa negyedöntőinek párosítását: december 6-8. között Dinamo-Petrolul-, Temesvári Poli-Medgyesi Gaz Metan- és Rapid-Pandurii-találkozókat rendeznek. Az Oțelul-Vaslui-mérkőzést máris elhalasztották, miután a galaciak december 7-én vívják utolsó BL-csoportmérkőzésüket a Benficával.

Pénzbüntetés a bakizókknak

A Medgyesi Gaz Metan férfi kosárlabdacsapatának igazgatótanácsa pénzbírással sújtotta Ovidiu Teleaba vezetőedzőt és a technikai stáb többi tagját, miután közös műhibájuk miatt a csapat zöld asztalnál, 0-20-szal veszített a CSU Asesoft Ploiești elleni hazai mérkőzésen. A találkozó 11 másodpercig öt idegenlégióssal játszottak a medgyesi csapat, ezt pedig a szabályzat tiltja.

Indul a tavaszi idény

A hétvégén a 16., azaz az első tavaszi fordulóval folytatódik a magyar labdarúgó OTP Bank Liga; a legérdekesebbnek ígérkező találkozóra Győrben kerül sor, ahova az ötödik helyen álló Budapest Honvéd látogat. A listavezető Debrecen a Vasashoz látogat, míg a címvédő Videoton a Siófokot, az egyetlen nyeretlen csapat, a Zalegerszegi TE pedig a harmadik helyen álló Diógyórt látja vendégül. A további műsor: Pápa-Újpest FC, Haladás-Pécsi MFC, Kecskeméti TE-MVM Paks, Ferencváros-Kaposvári Rákóczi.

Művészet a léleknek

Kákonyi Csilla festőművész szerint 90 előtt nem volt nagy különbség a művészet új ágazatai s a régi vonulat közt

Interjúalanyunk nemrég gyűjteményes kiállítással jelentkezett a Kultúrpalotában, azt követően pedig a Bernády Házban volt látható néhány alkotása. Azt vallja, hogy a művészt mindazok a hatások formálják, amelyek kisgyermekkorától érik, az őt körülvevő környezet, a család értékrendje, olvasmányai teszik azzá, amivé lesz. Kákonyi Csilla hetvenedik születésnapjára jött létre a gyűjteményes tárlat, illetve jelent meg a róla szóló monográfia. Beszélgetésünk elején a nem mindennapi kiállításról kérdeztük.

Antal Erika

– Ilyenkor az embernek valóban kötelessége számot adni önmaga előtt és a városa előtt is, mindazok előtt, akik ismerik, hiszen tudják rólam, hogy ezt csinálom, ez a hivatásom, ez a szenvedélyem. Ezen túl egy kultúrpalotai kiállítás nehezebb dolog, mert nagyon nagy a felület, alaposan át kell gondolni, hogy mit válogat össze az ember, ráadásul a hetvenéves beszámolóknál nemcsak a legfrissebb munkáit állítja ki, de igyekszik egy átfogó képet adni az azelőtti teljes munkásságáról. Ez-előtt tizenöt évvel volt nekem kiállításom a Kultúrpalotában, és azóta most szántam rá magam újból. A Bernády Házban pedig a Banner Zoltán által írt, a Pallas-Akadémia gondozásában megjelent monográfia bemutatójára rendeztünk egy kisebb, néhány alkotást bemutató kiállítást.

▶ A képzőművészet kedvelőinek nagy esemény volt a gyűjteményes tárlat és a monográfia bemutatója is. Ezek szerint a kiállítónak is?

– Igen, nagyon nagy esemény, az biztos. Nemcsak a művek kiválogatása jelentett feladatot, de azok felrakása is, hiszen az fizikai munka, amiben a férjemnek van óriási szerepe, vagyis majdnem ő viszi a hátán az egészet. Egyébként az anyagom itthon, úgymond, raktáron áll, és nagyjából tudtam is, hogy melyek azok a munkák, amelyek fontosak és amelyeknek szerepelniük kell. Gyűjtőktől nem kértem kölcsön, mert a képeim nagy része külföldön van, úgyhogy az már bonyolultabb lett volna, onnan kölcsönkérni, elszállítani, visszaküldeni. Nagyon sok kiállításom volt Magyarországon, Ausztriában is, és amiket ott

vásároltak meg, azok mind ott is maradtak, vagy még tovább vándoroltak. Akkoriban ott sokkal könnyebben vásároltak képeket, mint itthon. Itthon nem volt rá pénz.

▶ A második monográfia jelent meg önről, ezt hogyan fogadta?

– Érdekes volt, mert amikor az elsőről megtudtam, hogy meg fog jelenni a Mentor Kiadónál, méghozzá ez volt az első számú könyv, amivel akkor, 1999-ben indította a sorozatot a kiadó, amikor felhívtak ezzel, nem hittem el, mert én addig úgy éltem az életemet, hogy nem volt ilyen lehetőségem, alig-alig jelent meg valami. Én valahogy úgy gondoltam, hogy monográfia már csak a halála után, post mortem jelenhet meg valakiről. Nem volt más tapasztalatom. Persze, nagyon örvendtem neki, és lassan-lassan hozzá szoktam a gondolathoz, mert a sorozat folytatódott, a csikszeredai Pallas-Akadémia is elindította a saját sorozatát, sok képzőművészről jelent meg azóta könyv, úgyhogy ma már ez mindennapi dolog. Az első kötetet Jánosházy György írta, a másodikikat Banner Zoltán. Sokat beszélgettünk, de végül is a saját meglátásaikat és gondolataikat írták le. Jó érzés kézbe venni egy ilyen könyvet, nagyon jó érzéssel viszonyultam ehhez, örvendtem és gondolom, hogy bárki így lenne vele. Mert jólesik az embernek az, ha bármilyen elismerés származik a munkájából, különösen, ha a munkája életének a legfontosabb része.

▶ Sokan járnak tárlatnyitókra, a vásárhelyi közönség köztudottan nyitott, fogékony, érdeklődő. Szokta-e figyelni a közönséget, azt, hogy változik-e, eset-

leg idősödik-e, fiatalodik-e, új arcok jelennek-e meg?

– Nagyon sok embert ismertem meg a kiállításmegnyitokon, akik valóban érdeklődnek, és gyakran járnak az ilyen rendezvényekre, de azt vettem észre, hogy a fiatalok inkább saját kiállításaikra mennek el. Tehát fiatalok a fiatalokéra. Van egy réteg, akinek érdekel az idősebb generáció is, de az ifjúság nagyrészt el van foglalva saját magával.

▶ Amikor ön huszoneves volt, minden tárlatnyitón jelen volt?

– Igen. Akkor nem volt ekkora különbség a művészet új ágazatai és a régebbi vonulat között. Akkor nagyon jelentős esemény volt egy kiállítás megnyitója, emlékszem, hogy az elején, miután én végeztem, a múzeumban rendezték a tárlatokat. Aztán jóval később rendezték be, építették meg ezt a mostani kiállítóterem-együttest. Az a városnak akkor nagy eseményt jelentett, amikor a megyei tárlat megnyílt, arra elment mindenki, de főleg a szakmabeliek nem hiányozhattak.

▶ Szívesen megnézi az újdonságokat, eljár a fiatalok kiállításaira is?

– Rendkívül érdekel minden, a fiatal generációra is nagyon kíváncsi vagyok. Természetesen a művészet nem lezárt dolog, állandóan változik, és végtelen árnyalatú megjelenésekben láthatók a próbálkozások. Ezeket majd a jövő eldönti. Az ember figyelni, persze, mert a szakmája érdeklődik és maga a művészet sorsa is természetesen, de ezt a jövő fogja majd eldönteni.

▶ Hogy látja, milyen irányba halad a művészet?

– Minden változik, a művészet is. Pillanatnyilag eléggé zűrzavaros a helyzet, mint

ahogy a társadalom is az, fel-felfordulós állapotban leledzik. Valószínű, hogy a letisztulás állapota is el fog következni; hogy mikor, nem tudom. Egyelőre ez a globalizált szemlélet magához vonzza a fiatalokat, úgy érzem, ahány kiállításra bemelegyek, szinte mindenhol ugyanazt látom. Biztosan megváltozik majd, mert az ember lelkének szüksége van a művészetre.

▶ Ha bemeleg egy barát, ismerős lakásába, gondolom, a tekintete azonnal feltérképezi, hogy milyen képek vannak a falon. Mik a tapasztalatai erről?

– Igen, ez szakmai betegség, önkéntelenül így van. De embere válogatja, hogy mit tesznek a falakra, meg a lakás milyensége is, mert én láttam olyan otthonokat is, ahol például poszterek díszítették a falakat, vagy bármilyen más, nem hagyományos díszítéstartyák.

▶ Mikor vett először ecsetet a kezébe?

– Ezt nem lehet ilyen adatszerűen meghatározni, mert én csak arra emlékszem, hogy mindig szerettem rajzolni, és semmi nem tudott úgy lekötni, mint a rajzolás. De, mondjuk, ezt észreveszem az unokáimnál is, és általában, gondolom, minden kisgyermek így van ezzel, vagyis a többsége a kisgyermeknek. Aztán, hogy végül is ez szenvedélyé és hi-

A szerző felvétele

vatássá válik, ez rengeteg minden összetevőből bomlik ki az idők folyamán. Végül is attól függ, hogy milyen hatások érik az embert kisgyermekkorától, milyen a család értékrendje, foglalkozása, milyenek az olvasmányai, milyen az iskola, ahová jár, milyen tanárok kezébe kerül. Tehát mindaz, ami őt körülveszi és idővel meghatározza a gondolkodását, kialakítja a saját szemléletét. És ez olyan, mint az ujjlenyomata az embernek, tehát ő maga, de ami mindabból a sok hatásból és tanulásból származik, és mindabból, ami őt körülvette, beleértve a társadalmi körülményeket meg a történelmet is, meg mindent, abból kialakul ő maga, szemlélete, felfogása.

▶ Ugyanez határozta meg azt is, hogy éppen ezt folytatta hivatásként?

– Van egy foglalkozás, amit eldönt az ember, hogy ezt szeretni, ezt akarja csinálni, ami nálam akkor dőlt el, amikor bekerültem a művé-

szeti középiskolába. Akkor a Kultúrpalota legfelső emeletén volt, és maga a Kultúrpalota is – mint környezet – annyira meghatározó volt, tehát a szépség emberi tartalmának a fontossága, nem ki-mondottan a szecesszió, hanem a szépség. Az valahogy belénk ivódott mindnyájunkba, és nagyon kevesen vannak, akik nem ezt a pályát választották.

▶ Akkor mondhatjuk, hogy tulajdonképpen egy töretlen pálya az öné?

– Igen, ez így van. Soha nem is gondoltam arra, hogy valami mást válasszak, nem tudtam elképzelni magamnak mást. Támogattak ebben a szüleim, a családom, a környezetem is. Nemcsak az otthoniak, de az a család is, amelyet én építettem magamnak, nagyon mellettem álltak. A férjem legfőképpen, de hát kölcsönösen segítjük egymást, hiszen ő fotóművész.

Folytatása a 14. oldalon

Kákonyi Csilla (1940, Radnót)

Festőművész. 1966-ban diplomázott a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán. Marosvásárhelyen él, szabadfoglalkozású művész. Festményei drámai alaphangú társadalmi témák ábrázolásai, továbbá tájképek, csendéletek. 1974-től közel húsz egyéni kiállítása volt Romániában, Magyarországon, Ausztriában és Németországban, és számos válogatott csoportos kiállításon is részt vett. 2004-ben a Kulturális Örökség Tisztikeresztje román állami kitüntetésben részesült. Művészetéről több könyv jelent meg, legutóbb idén a csikszeredai Pallas-Akadémia Könyvkiadónál Banner Zoltán monográfiája.

Mozivászón

Allegória időmilliomosokkal

Farkas István

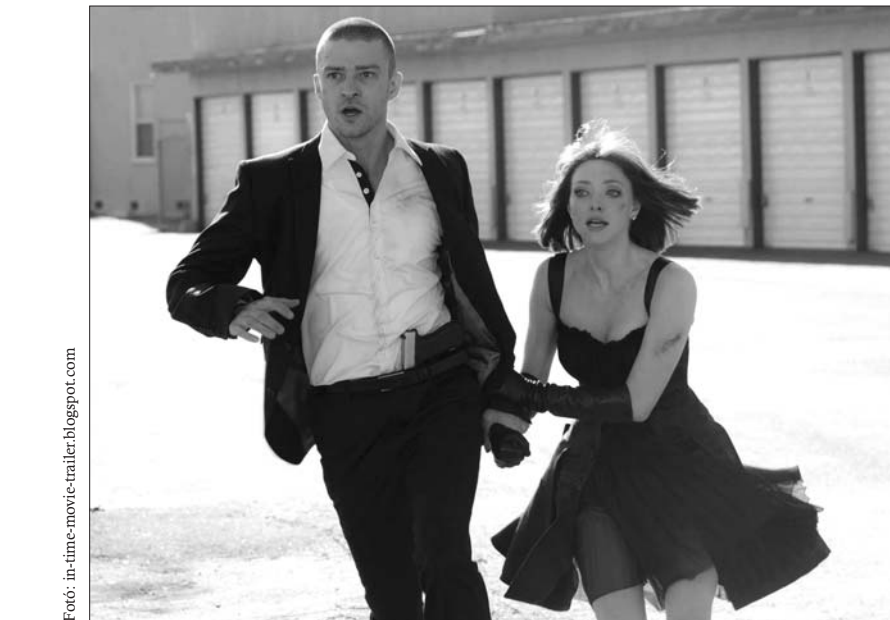
Az öregedés kérdése, az örök élet gondolata az idő visszafordíthatatlan múlásának társadalmi szintű tudatosítása óta kísért. A kőkorszak megalitikus térkompozíciói (lásd: Stonehenge), az ókori civilizációk hatalmas halotti építményei (például a piramisok) mind-mind az idő sodrását megállítani hivatott akadályok lettek volna, hogy vagy építőiknek, vagy a bennük „lakozóknak” (ebben az esetben legtöbbször halottaknak) biztosítsanak örökös fennmaradást. A tudomány és a technika, helyesebben a sejt szintű orvosi beavatkozások lehetővé válása a mi korunkban lobogtatta meg először a testi regeneráció lehetőségét, így a halhatatlanság, az örökifjúság kérdése a mágia birodalmából gyakorlatilag a közvélemény által tapintható közelségbe került – amit jól (vagy kevésbé jól) kihasznál a filmművészet.

Darren Aronofsky 2006-os, *The Fountain* (A forrás) című filmjének konkvisztádora még az „örök élet” fáját keresi, de a film jelenében dolgozó orvos már biológiai

lag is magyarázza a csodafagyümölcsének sejtmegeújító hatását.

A kortrendbe legutóbb Andrew Niccol kapcsolódott be, *In Time* (Lopott idő) című filmjével, amelyben „műszaki közelségbe” hozza az örök élet gondolatát, de a túlilizált allegória szerencsére nem merül ki a technika mitizálásában. Szintén szerencsénkre sem az orvostudományt, sem pedig magát a címadó fogalmat, tehát az Időt nem mitizálja. Igaz, allegóriaként az ember igazságérzetét, a pozitív eszméket szolgáló forradalmár alakját emeli ki, és még a technikai részleteket is arra használja, hogy a lehető legemberibbé tegye az idő után és az idő elől egyszerre rohanó főszereplők jellemét.

A film története egy olyan 21. századi világban játszódik, ahol a genetikai kódolás miatt 25 éves korában mindenki meghal, ha csak nem szerez (akár munkával, akár lopással) magának időt (a szó szoros értelmében), legyen gazdag vagy szegény, 26 vagy 126 éves. A munkáért idővel fizetnek, de idővel kell fizetni a kávéért vagy a telefonálásért is, így az idő

Fotó: in-time-movie-trailer.blogspot.com

Az *In Time* főszereplői a szó szoros értelmében világuk központi elemét, az időt hajszojják

körül alakul ki a bűnözés – ami, persze, csak Daytonban, a gettóban létezik, a gazdagok New Greenwich-e ért idővel fizetnek, de idővel kell fizetni a kávéért vagy a telefonálásért is, így az idő

szoros értelmében időmilliomosok. Az alkotás főszereplője Will (Justin Timberlake), egy gettóbeli srác, aki mindennap azzal ébred, hogy 23 órája van hátra, és egész nap az idejéért küzd,

mindaddig, amíg nem örököl száz évet. Emiatt, persze, gyilkossággal vádolják, bele-szeret egy időbankár lányába, a románc pedig alapjaiban forgatja fel az időre épülő rendszer működését.

Az első hallomásra kiszámíthatónak tűnő cselekményű művet, amelyben azonban kellemesen csalódtunk megtekintésekor, „Az idő pénz” szólás jellemzi a legtöbbszörben. A szó szoros értelmében az idő után rohanó főszereplők (a női főszereplő Sylvia Weis alakítja) számos olyan eseménybe botlanak, sok olyan akadályon gázolnak keresztül, amelyek akkor is érvényben maradnak, ha kiemljük őket a film tudományos-fantasztikus közegeiből. A társadalmi áthalás azonban nem erőltetett, nyugodtan hátradőlhetünk, és hagyhatjuk, hogy elsodorjon a hol megapadó, hol felduzzadó idősodrás.

Allegóriával van dolgunk – nem eklektikus, posztmodern mozgóképpel, amilyen például az idő(k) végezetének problematikáját taglaló *A torinói ló* (Tarr Béla 2011-es alkotása) –, ezért megengedett végkövetkeztések levonása. Anélkül, hogy erőltetett áthallásokra hivatkoznánk, megállapíthatjuk, hogy az *In Time* tulajdonképpen védőbeszéd az abszolút, időtől, kortól és szokásoktól független Igazságról.

Lászlóffy Csaba

Episztola egy fél pár kesztyűről

Hosszú lépések, fölfelé – állítólag az orvosok szerint is szíverősítő gyakorlat –, miért ne győzném kifulladásig. Ez az igazi sétány; körös-körül minden néptelen, csak néhány munkás fordul felém, lazálva bagóznak az út menti lépcsőn ülve. Ritka az ilyen derűs deledő, a napfény nem is tűnik fáradtnak, fonyadtnak. A tegnap esti zsúfoltságban – hiába pislákol, piroslott világítva több ezer gyertya – egy elejtett fém-pénzt sem találtam volna meg, ha visszafordulok, nemhogy a fél pár kesztyűmet. Már a kanyarnál tartok, öntött betonkockákból épül a cementútba torkoló melléksétány, sietnem kell, még messze a kopjafával megjelölt családi sír a tetőn. Egy kicsit megkéstem, a CFR-klinikán hiába kerestem a fiatal orvost, az alagsorban a fül-orr-gége kabinet, akár csak tegnap délután, üres volt, az emeleti szolgálatos fülkében kedvesen válaszoltak: nem látták Fourat asz-szisztens urat, fogalmuk sincs, hol lehet, nem nagyon ismerik... valóban külföldi, talán francia (jól olvastad ki a nevét, igazad volt), a múlt héten itt asszisztált náluk.

Az este óta a temetőben minden hulladékot összeszedtek, ráadásul nagy, fekete nylonzacskókba gyűjtve, mindenütt csak a sepregetés nyoma; a sírhoz közeledve lehajolok egy-egy dagadozó

zacskó fölé, nincs guszthusom kézzel belenyúlni akár-melyikbe is (elég, ha behunynom a szemem, nehogy váratlanul a néhai, túlhajtott fantáziájú gyermekké válva, kétfejű, öt-hat végtagú emberállatot, ellopott híres csecsemőt pillantsak meg hirtelen). Szerencsére seholy gyanús gubbenő, seholy egy árnyék, különben már csak a föld alatti rejtékelyéből fél évszázadonként előtörő ördögi alak kurucos ostorcsatogtatására várnék.

Alig húsz, tizenöt lépés választ el a Szovátán faragott kopjafától. Talán most, ott feljebb. Már nem velem történik, ami ma megeshet még, és ebbe az episztolába belefér. Az ellillanó, már az sem az enyém. (Füstszagot, enyhe perzselt szagot érzek, fejem fölött egy rövid szárnysuhanás, fogaim közt a levegőt mintha ropogatni kéne, s madártoll perzselődne a novemberi verőfényben. És a halottak arca, hihetetlen! Lényüket eltakarja a tőlük s az emlékeiktől oly különböző növényzet...)

Az árok szélén megpillantom a feketeséget; levéldarab és fű tapad hozzá.

A távolság még bemérhető. Keserűség vesz körül, lefelé szinte futva lépkedek.

„Onnan fentről jó?” Szerény öltözötű asszony, úgy haladtam el mellette, hogy rá se pillantottam. Nem fiatal, mosolya ráncokat terem,

holtbiztos hozzám intézte a kérdést. A kezével is mutat, úgy teszek én is, kérdezek vissza, a meredek út felé fordulva, hogy kit kellett volna látnom, ma nem jártam ott fenn, a Bölöni Farkas és a Brassai síremlékére gondol? „Ott, a Brassainál – mondja –, onnan várom a férjemet is, a dalárdával énekelnek. Nem találkoztak?...” Kiderül, hogy egyidősnek tetszettem az ő urával és valahonnan ismerősnek. Hát ennyi. Távolodó léptek.

Keves a csonkítatlan fakorona, ép öreg törzs; ők ajándékoznak meg a legmélyebb értelmű hallgatással. Mind kurtábbak a napok, a kint felejtett vederben holnap-holnapután megfagy a víz.

Egy megtalált fél pár kesztyű; de ki találja meg az elfuserált életek értelmét. Egyáltalán ki törődik velük? Ha csak át nem járják halottak napja után a lelket az újabb illúziók... Bár a frissen mosott fülkagylóban sem ókori jóslat, csak posztmodernnek csúfolt, zsíros vicek kerin-genek. S a Teremtő, mint holmi szenilis vénember, időnként úgy tesz, mintha elszégyellné magát.

Otthon vár a frissen főtt kávé, az illata sejtelmesen mintha már átjárná agysejtjeimet, s a csészében az az elvétett, nehezen oldódó, fölös fél kanál cukor – te ne tudnád? – kutyagumit sem ér.

Művészet a léleknek

Folytatás a 13. oldalról

► Sok mindent szoktak mondani az ön képeiről, stílusáról. Hogyan alakult így?

– Ez nem megfogható dolog. Tulajdonképpen a stílus is ugyanúgy alakul ki, mint a szemlélet, ahogy mondtam, és persze, vannak szakmai oldalai is a dolognak, mert ismerni kell, mint minden szakmában, a szakmai fogásokat, meglegyenek az eszközök elsősorban, hogy azokat úgy tudjam használni és formálni, ahogy én akarom. De maga a szemlélet, a stílus is követhetetlenül alakul ki, nem megfogható, mert rengeteg az intuíció, rengeteg benne a nyomon követhetetlen lelki tényező. Erre én nem tudok dátumszerűen válaszolni, hogy ettől kezdve én így festek. Ez fokozatosan jött létre. Ha visszanezdek a korábbi alkotásokra, látok különbséget, hiszen én magam is formálódok, alakulok, nem maradok így. Rengeteg kifogásolnivalót találok, és rengeteg képet megsemmisítettem az elején, amit utólag bánok is, de valahogy abból is tanultam. Persze, az ember ha használja eszközeit, akkor azok csiszolódnak maguktól is a munka során, ezért én remélem, hogy a tanulóveimtől kezdve fejlődtem is valamit.

► Kiseb pasztellek állnak itt a műteremben, a tárlaton nagyméretű olajfestmé-

Fotó: kakonyicsilla.com

Kákonyi Csilla: Bohóckirály (olaj, farost, 1983)

nyeket láthattunk. Mitől függ, hogy éppen min dolgozik?

– Egyszerre több munkán dolgozom általában, mert az ember bele-belefárad, és eljön egy olyan pillanat, amikor már nem látja, hogyan kell továbblépni... És akkor fájdalomból ha megszületik valami, valami szép, akkor az felemel, felülemel a bajokon és ez sokat jelent.

► Mi az, ami a leginkább foglalkoztatja?

– Az életem. Mindaz, amit megélek, ami körülvesz, ami hat rám. Az életemet festem, mindazt, ami beletartozik, amit megélek, amit átéltem. De úgy gondolom, hogy a művészet mindig is az emberről szól, az ember sorsáról, az ember végességéről és a végtelennel való szembe-feszüléséről. Nemcsak a képzőművészetben, de a művészet minden ágában.

► Milyenek látja, hogyan értékeli az életét?

– Gondolom, hogy az ember élete nagyjából mindenkinél egyforma. Attól függ, hogy milyen szempontból nézi, de az ember megélt boldog pillanatok is, meg szomorúakat is. Nekem ez a mesterség, hogy kifesthetem magamból, ez egy terápia is, mert a fájdalomtól ha megszűntek valami, valami szép, akkor az felemel, felülemel a bajokon és ez sokat jelent.

► Milyenek a visszajelzések az alkotásaira?

– Én ezekre nem is gondolok, eszembe sem jut, de nem is jutott. A dicséret jól esik. Ilyen többször is előfordul, de ezek nem peccsétesek. Pár évvel ezelőtt néhányan Vásárhelyen nagyon szép elismerésben részesültünk, akkor kaptam egy tisztikeresztet és ennyi, de mondom, eszembe sem jut, nem ezért dolgozom. Az már nagy elismerés, hogy egy-egy kiállításomra olyan sokan jönnek el, szakmabeliek és civilek.

„Létkérdés az együttműködés”

A külhoni magyar szervezetek és a magyar kormány viszonya nem függhet a napi politikától, ezeknek a szervezeteknek önállóan kell politizálniuk ahhoz, hogy hatékonyak lehessenek. Az RMDSZ volt elnöke, Románia miniszterelnök-helyettese szerint nehezen bár, de ezt eddig minden kormány tudomásul vette. Markó Béla arra azonban egyelőre még keresi a választ, hogyan történhet meg, hogy „nincs szoros kapcsolat” a legnagyobb külhoni magyar párt és a budapesti kormány között.

Népszava-interjú Markó Bélával

► **2009 őszén a román kormányválság miatt elmaradt a magyar–román közös kormányülés. Azóta teljes jogú kormány van mindkét országban és a tanácskozást Bukarestnek kellene megszerveznie. Miért nem történt eddig meg?**

– A közös kormányülések rendkívül hasznosak voltak, mert olyan keretet hoztak létre, amelyet mindenképpen ki lehetett tölteni tartalommal. Nem egyszerűen jelképes események voltak, éppen ezért rossz, hogy egy ideje elmaradtak. Meg kell azonban mondanom, hogy ez nem a román kormányon múlott. Mi többször is javaslatot tettünk rá. Az új magyar kormány azonban azzal érvet, hogy amíg készül a soros elnökségre, illetve amíg ellátja azt, addig képtelen beiktatni a sűrű programot. Július óta viszont semmi sem történt, és csak azt tudom mondani, hogy szükség lenne rá.

► **Mindkét fővárosból azt halljuk, hogy történelmi csúcson a magyar–román államközi kapcsolat, miközben látjuk, hogy elmaradnak a legmagasabb szintű találkozókat, a miniszteri szintiek is ritkulnak. Mivel jobb most ez a viszony, mint korábban?**

– Én a történelmi jelzővel nem dobálózok, ezt az utókorra bízom. Azt gondolom, hogy ha a konfliktusos kilencvenes évekre gondolunk, nos, ahhoz képest jó a viszony. Ebben a pillanatban nincsenek nagy vitás ügyek, nincsenek konfliktusok, de lehetne jóval szorosabb, jóval gazdagabb ez a viszony. Románia és Magyarország között stratégiai partnerségnek kellene lennie, a két országnak a térség egészét meghatározó módon kellene együttműködni. Ez viszont még nem valósult meg.

► **Az viszont talán megkockáztatható, hogy az RMDSZ és a magyar kormány viszonya történelmi mélypontra van. Az RMDSZ kongresszusa előtt arról beszéltek, ön azért vonul vissza, hogy személye ne legyen akadály a kapcsolatokban. Most fölöslegesnek tűnik ez a vezéraldozat... Vagy mégsem az?**

– Szeretném tisztázni: szó sincs arról, hogy egyetlen szempontot vettem volna figyelembe a döntés meghozatalakor. Lehetőséget akartam adni a fiatalabb politikusi gardának, hogy szemléletét érvényesítse minden téren, beleértve valóban a Magyarországhoz és a magyar kormányhoz fűződő viszonyt is. Úgy éreztem, hogy elnöksé-

gem 18 éve után ideje a váltásnak az RMDSZ élén, és a saját életemben is. A hangsúlyátrendezés azért is indokolt, hiszen a politika mellett van más hivatásom is. De hiszem, hogy a magyar kormány és az erdélyi politika viszonya nem függhet attól, hogy éppen ki az RMDSZ elnöke, vagy Magyarországon éppen melyik párt van kormányon, mert ez a jövőnk meghatározó kérdése. Amiért ebben a pillanatban valóban nem felhőtlen a viszony, az nem személyi, hanem koncepcionális kérdés. Igaz, ilyen értelemben nagyon kötődött az én személyemhez is. Az elmúlt 20 évben mindvégig azt mondtam, hogy az erdélyi magyar közösségnek támaszkodnia kell a magyarországi támogatásra, de önállóan kell politizálnia Bukarestben és máshol is, mert az itteni politikai vezetők ismerik a legjobban a közösség helyzetét, és egy adott pillanatban ők tudják eldönteni, melyik a helyes út. Ezzel szemben sokszor megtapasztaltam, hogy egyik vagy másik párt, vagy politikai megpróbálta csatlósként kezelni az RMDSZ-t, valamiféle alárendeltségi viszonyba bevinni. Azt gondolom, az én nagy vétkem – egyesek szerint a bűnöm – az volt, hogy bárhol is jött az ilyen próbálkozás, mindig visszautasítottam. Én most is egy ilyen sértettséget látok odaát sokakban, amiért nem vagyunk hajlandók alárendelni magunkat. De ez nem lehetséges, mert abban a pillanatban elveszítjük az önállóságunkat, és Bukarestben nem tudunk helyt állni, rosszunk lesznek a döntéseink. Ez nem érzelmi és nem személyi kérdés, ez tény. Nagy mulasztás az, hogy – finoman fogalmazva – nem igazán szoros az együttműködés, hogy nincs napi kapcsolatunk a magyar kormánnyal, mert az mindenki javát szolgálná.

► **Eddig minden kormány, beleértve az első Orbán-kormányt is, elfogadta ezt az álláspontot, és ha nem is volt felhőtlen az RMDSZ és a Fidesz viszonya, azért 1998–2002 között mégiscsak együttműködtek. Mi változott az akkorihoz képest?**

– Mindig az volt az elvem, hogy a magyar kormány és az RMDSZ kapcsolata nem függhet semmilyen ideológiától. Bár ez nem tetszett igazán senkinek, mindenki „lenyelte”. Függetlenül attól, hogy milyen pártok voltak kormányon Budapesten, megpróbáltam együttműködni, mert közös érdeknek tartottam. Minden magyar miniszterelnökkel kapcsolat-

ban voltam, néha egyetértettünk, máskor vitáztunk, voltak feszültségek, konfliktusok is. Csakhogy az egyetértés nyilvános volt, a viták és a konfliktusok nem. Az első Orbán-kormánnyal nem volt különösebben konfliktusos a viszonyunk, nagyon sűrű konzultáció jellemezte. Meg kell mondanom, hogy ezt én szorgalmaztam, mert tudtam, hogy vannak olyan elvi kérdések, amelyekben nem értünk egyet. Megítélésem szerint talán sűrűbben is konzultáltunk, mint más kormányokkal, még akkor is, ha az akkori partnereim erre nem így akarnak emlékezni, vagy nem így emlékeznek.

► **Hogyan jutottak el mégis odáig, hogy – bár ön nem szokott véletlenül kimondani dolgokat –, nemrég mégis Budapestről érkezett politikai ciánszennyezésnek nevezte a Tőkés László új néppártját? Hogyan jutottak el odáig, hogy Brüsszelben a Fidesz EP-frakció nem vett részt az RMDSZ rendezvényén, amelynek ön volt az egyik előadója és előzőleg a frakció naptárában is szerepelt.**

– Egyelőre én is inkább csak kérdésként fogalmazom meg magamnak, hogy hogyan jutottunk oda, hogy egy erdélyi magyar politikusnak – történetesen nekem – azt kell látnom Brüsszelben, hogy amit mondok, nem érdekl az egyik anyországi párt egyetlen képviselőjét sem. Ugyanakkor azt is látom, hogy jó lenne, ha m, erdélyi magyar politikusok szétnéznének a saját házunk táján is. Tudom, nem ártana, ha magam is belegondolnék abba a kérdésbe, hogyan jutottunk el oda, hogy Tőkés László, az erdélyi magyarság fontos személyisége, akinek – ezt viszont már elmondhatom, hiszen bizonyos értelemben utókor vagyunk – tényleg történelmi szerepe volt Romániában, volt püspökként és a toleranciát hirdető politikusként minden toleranciáról megfélekedezik, és plakátokat ragasztgat. Szomorú és neveléses. Valami baj van itt Erdélyben, ez tény, az pedig másik kérdés, hogy mi ennek a bajnak az oka, honnan jött, vagy nem is jött sehonnán, hanem mi alakítottuk ki. Igen, én rendkívül rossz kezdeményezésnek tartom az Erdélyi Magyar Néppárt létrehozatalát és természetesen nagyon súlyos szavakkal ítélem el azt, hogy ezt Magyarországról támogatják. Azért tartom nagyon rossz dolognak ezt a pártalapítást, mert senki sem játszhatja ebben a kérdésben az ártatlant, hogy

úgymond ezzel is meg kell próbálkoznunk. Tőkés László már megpróbálkozott egy pártalapítással, ők hozták létre a Magyar Polgári Pártot, csak azt mások aztán kiűzték a kezükből, de azal sem tudták az RMDSZ-t szétszedni. Most megint megpróbálkoznak, hátha így sikerül. És a kettő között volt egy összefogás. Hosszú és nehéz tárgyalások után én magam ajánlottam fel Tőkés Lászlónak, hogy legyen listavezető az RMDSZ európai parlamenti listáján, amelyet Magyar Összefogás listájának neveztünk el. Így tettem lehetővé számára, hogy most leragaszgassa az RMDSZ plakátjait Brüsszelben. Ezért mondom, hogy magunkba is kell néznünk egy kicsit, nemcsak át Magyarországra.

► **Bár kívülről nézve akár viccesnek is nevezhetnénk ezt a szituációt, azért inkább csapdahelyzetnek érzem. Talán a világon nin-**

Markó Béla kormányfő-helyettes

czen olyan párt, amely eltűrné, hogy a listavezetője folyamatosan a párt ellen agitál, sajtótájékoztatót lép fel ellene, leragasztja a plakátjait és másokat is pártja elleni bojkottra szólít fel, nem mellékesen létrehoz egy konkurens pártot. Tőkés László ezek után is az RMDSZ listavezetője maradt. Az RMDSZ nemhogy nem rúgja ki, nem is rúghatja ki, mert a jelenlegi körülmények között rá ütne vissza. De mi az, amit tehet?

– Az RMDSZ nem párt, pártokat Tőkés László hozott létre. Mi kezdetől fogva szövetség voltunk, amelyben a különböző vélemények megférnek egymás mellett, de azt hiszem, hogy például ez a brüsszeli eset nem fér bele. Én a magam részéről Tőkés Lászlót nem tudom az RMDSZ képviselőjének tekinteni, soha nem is volt az. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanáccsal kötöttünk egy egyezséget, ami alapján fölveztük őt a listára, de ő RMDSZ-es csak akkor volt, amikor ebből valami hasznos formai következménye származott, például így lehetett tagja a néppárti frakciónak. De ő soha, egyetlen pillana-

tig sem tekintette magát RMDSZ-es képviselőnek. És attól függetlenül, hogy ez formailag ebben a pillanatban így néz ki, én sem tudom őt annak tekintetni.

► **Jövőre parlamenti választások lesznek Romániában. Most már nem a nemzeti tanáccsal, hanem a pártként bejegyzett EMNP-vel kellene kiegyezniük. Megismétlik az EP forgatókönyvet, odaadják a befutó helyek egy részét, fönntartva ezt a felemás, feloldhatatlan csapdahelyzetet, vagy megkockáztatják a megmérettetést, mint ahogyan a Szász Jenő pártjával tették 2004-ben és 2008-ban? Szász mellett is ott volt Tőkés, Orbán, jelen voltak a kampányban is. Veszélyesebbnek tűnik a néppárt, mint az akkori polgári párt?**

– Az EP-választásokra készülvén, végül is meg tudtuk kötni a szükséges kompromisszumot az akkori EMNT-vel, amelynek a gárdája most ezt az új pártot létrehozta. Ez azt bizonyítja, hogy eléggé hajlékonyak és kompromisszumképesek voltunk, akkor, amikor úgy láttuk, hogy másképpen veszélybe kerülne az erdélyi magyarság brüsszeli képviselete. Azt látom, hogy ez a párt egyelőre a plakátleragasztó akciókon kívül nem nagyon mutatott fel semmiféle programot, nem tudni milyen alternatívában gondolkodik ahhoz képest, amit az RMDSZ Bukarestben véggez. Egyetlen alapvető, egyben veszélyes különbséget látok, mégpedig azt, hogy míg az RMDSZ szerint, ha az erdélyi magyarságnak nincs képviselete a bukaresti parlamentben, akkor elveszítünk egy rendkívül fontos eszközt, és veszélyeztetjük a közösség jövőjét, addig – legalábbis én úgy látom – az EMNP nem így gondolkodik. Nem vagyok meggyőződve arról, hogy az a célja, hogy most már ők is a román parlamentben képviselhesék a magyarság céljait. Attól tartok, hogy nekik az is eredmény lenne, ha meg lehetne akadályozni az RMDSZ bejutását.

► **Manapság egyetlen európai párt népszerűségének sem tesz jót a kormányzás. Az RMDSZ is minden kormánypártként töltött nappal bejutási esélyeit veszélyezteti. Kilépésével azonban azt kockáztatja, hogy olyan választási és közigazgatási felosztási törvényt fogadnak el, amellyel az erdélyi magyarság talán örökre elveszítheti a parlamenti képviseletet. Meddig maradnak?**

– Ha a nagyobbik román kormánypárt helyettesíteni tudna bennünket mással a kormányban úgy, hogy többsége legyen a parlamentben, akkor fennállna a tényleges

veszélye a magyar közösség számára hátrányos döntések meghozatalának: gondolok itt a választási törvény ilyen-szerű módosítására, és mindenekelőtt a regionális átszervezési javaslatra. Nem támogattuk a regionális átszervezési koncepciót és ez azóta is komoly sértettséget eredményezett a fő kormánypárt egyes politikusaiban. Egy lappangó, de erős konfliktus van ezért köztünk. Ha minket behelyettesítenének mással, abban a pillanatban elfogadnák ezeket az intézkedéseket. Hogy együtt tudunk maradni a jövő évi választásokig, az attól függ, hogy a választási és regionális átszervezési törvény kapcsán az érdekütközések erősödnek föl, vagy partnereink is felismerik, hogy ezeket a dolgokat nem kell erőltetni, hanem meg kell keresni azt, ami együtt tart. Ha lesz bennük, és az államfőben is elegendő bölcsesség, ahhoz, hogy így viszonyuljanak a következő időszakhoz, akkor megmarad a koalíció. Ha viszont kezdik felerősíteni ezeket a számunkra elfogadhatatlan szándékokat, akkor baj lehet belőle.

► **Az RMDSZ azonnal elutasította azt a román külügyminisztériumi javaslatot, hogy a határon túli és a külföldön dolgozó románok levélben szavazhassanak. A magyar választójogi törvény ugyanezt irányozza elő a külhoni magyarok számára. Mi ebben az esetben az állásfoglalásuk?**

– A szavazati joggal kapcsolatosan többször elmondtam a véleményem, és sokaknak nem tetszett. Elmondom, mik a kifogásaink a határon túli románok szavazati joga kapcsán, az analógiát ki-ki meglegli vagy sem. Ebben a pillanatban az európai országokban több millió román vendégmunkás él, akik egyébként román állampolgárok, szavazhatnak a külképviseleteken. A levélben szavazás megkönnyítené, hogy élhessenek szavazati jogukkal. A román politikusok közül sokan azért ellenzik ezt, mert csalástól félnék. De legyünk jóhiszeműek. Nekünk, magyaroknak, előnytelen lenne, ha több százeres nagyságrendben jönne be külföldről szavazat, mert az lenyomná a mi szavazatárnyunkat. Nem kell többmillió nagyságrend, néhány százezer is elnyomhatja valamely irányba a parlament összetételét. Ugyanakkor az a véleményem, hogy ne azok döntsék el az eljövendő román parlament összetételét, s ezáltal az eljövendő román kormány sorsát, akik külföldön élnek, és ennek következtében más szempontok szerint döntenek esetleg, mint azok, akik naponta a saját bőrükön tapasztalják, mi a helyzet.

Az interjút Gál Mária készítette

A kitartás csapdái

Politika, fajankók és acsarkodók

Ion M. Ioniță
adevăraul

1. PDL. „A miniszterelnök szintjére csak általános jellegű információk jutnak el bizonyos, potenciálisan bünyöző hangulatról az adott régióban, és sohasem konkrét adatok, konkrét személyekről” – mondta Emil Boc, miután Bănescu elnök félreérthetetlenül kijelentette, hogy a kormányfő tudott Apostu kolozsvári ügyleiről. Ez az első alkalom, mióta a Victoria-palotba költözött, hogy Emil Boc közvetlenül ellentmond Traian Bănescunak. Nem jó jel a számára. „Egyetérték, hogy a párt megítélése nem a legmagyobbb annak fényében, ami ezen a téren az utóbbi időben történt. Remélem, a sorozat nem folytatódik, nem jelenséggel állunk szemben, ami nem hiányzott, és nem hiányzik most sem. (...) Ha úgy tetszik, ezért is szigorítottunk az etikai kódexen, hogy eltávolodjunk a tévedésre hajlamos kollégáinktól” – nyilatkozta Ioan Olteanu, a PDL főtitkára. Ő az, aki korábban mintha békát nyelt volna – biztosan megakadt a torkán egy comb.

Ugyancsak Traian Bănescu vont le a következtetést: „Az Apostu-ügy a kormányfő megítélését rombolja, nem a sajátját”. Az államfő választási jóslattal is megpróbálkozott: „Ha a PDL nem javít a korrupciós cselekményekkel szembeni attitűdjén, 25 százalékra sincs esélye”. 2. PSD. „Nem hallottam nagyobb ostobaságról annál, hogy valaki tálcán kínálja fel az egyetlen tisztiséget, amelylyel befolyásolhatja a törvényhozásbeli politikát, de ez a párt dolga. Szerintem Mircea Geoană helye nem a PDL-ben van, és az UNPR-ben sem” – mondja még Traian Bănescu. Egyesek erre azt mondhatnák, hogy a PSD nem az ő pártja, de lám, az elnöknek erről is van véleménye. Sőt, véleményét osztják bizonyos PSD-s „nagyvagyúk” is. Ion Iliescu: „Jó lenne, ha Geoană maradna a szenátusban is, a pártban is.” Később árnyalt. „Általában ellenzem az extrém megoldásokat, bár néha ezek elengedhetetlenül szükségesek. Geoană maga alatt vágta el a fát.” (...) Victor Ponta, a PSD elnöke: „Elveszítethetjük a szenátus elnökségét, de amúgy sem a miénk a tisztesség. Hanem a Mircea Geoană. A kérdés az, kié lesz a tisztesség”. PSD-s források: A PSD helyi vezetőinek egy része, illetve néhány törvényhozó támogatásáról biztosította Mircea Geoană arra az esetre, ha a november 22-re meghirdetett végrehajtó bizottság és küszöbön álló kizárása után új párt alapítá-

sa mellett dönt. 3. Theodor Paleologu, a PDL képviselője, volt művelődési miniszter és dániai nagykövet: „Van egy acsarkodó az Állandó Bűróban, aki jól akar nekem, és idiótaságokat terjeszt. Minden ökörség nagy hullámokat ver.” Önök kire szavaznak? (Fordította: Sz. L.)

Sorin Apostu
a mumus
szerepében

Sorin Avram
Cotidianul.

Traian Bănescu megront még egy barátságot. A Sorin Apostu és Emil Boc között. Románia PDL-s elnöke kijelentette, hogy a PDL miniszterelnöke „minden kétséget kizáróan” tudott a PDL-s kolozsvári polgármester ügyében zajló vizsgálatról. Tehát Sorin Apostunak értésére adatott, hogy nem Traian Bănescu áll letartóztatása hátterében, hanem barátja, Emil Boc sportszerűtlensége. Ami a nagyközönségnek szóló üzenetét illeti, ez így hangzott: amikor a korrupciónak van szó, az elnök és a miniszterelnök nem ismer sem anyát, sem apát, sem barátot, az igazságszolgáltatás pedig nyugodtan teheti a dolgát. A TVR-ben sugárzott monológjában Traian Bănescu azt is mondta: „Az államfőt informálják a korrupciós ügyekkel kapcsolatban. Főleg hogy a korrupciós cselekedetekkel kapcsolatos információszerezés kiemelt célkitűzése a SRI-nek, a Kettő és egyegyed-nek és az állam összes intézményének.” A választottakat tehát emlékeztették arra, hogy Romániában nagyon sok különleges szolgálat működik, amelyek mind az elnök úrnak dolgoznak, és lehetetlen, hogy ezek ne tudjanak minden egyes ügyletről és a bezsebelt jutalékokról. A korrupció elleni harc bajnoka, Traian Bănescu azt is kijelentette a közszolgálati televízióban: „Nemcsak Kolozsról vannak információink. Más megyékkel kapcsolatban is kapunk információkat.” Ezt az üzenetet is a honatyáknak, megyei tanácselnököknek és polgármestereknek címezte, korra, nemre, felekezetre, kapcsolatokra, politikai hovatartozásra és lakhelyre való tekintet nélkül. A kormányfő párt választottjainak meg kellett érteniük, hogy ha nem viselkednek rendesen, ők is Sorin Apostu sorsára jutnak. Ami az ellenzéki politikai alakulatok választottjait illeti, nekik meg kellett érteniük, hogy ha majd felkérjük őket, hogy lépjenek át a PDL-be, UNPR-be vagy a PP-DD-be, azonnal tegyék meg. Románia PDL-s elnökének az Apostu-ügyre vonatkozó kijelentései hasonlóak azokhoz, amelyeket ugyanaz az elnök ez év elején tett, köz-

vetlenül a Vama Siret-i letartóztatások után. Akkor a jól értesült Traian Bănescu megelőlegezte, hogy további letartóztatások következnek a határrendőrök és vámosok körében. És bekövetkeztek. (Fordította: K. B. A.)

Az utolsó
csepp vérünkig

Friss Róbert
NÉPSZABADSÁG

Stagnálást, legfeljebb egy százalékos növekedést jeleznek az elemzők 2012-re Németországnak a wiesbadeni szövetségi statisztikai hivatal tegnapi jelentésére hivatkozva, szemben az eurót megmentő idej három százalékkal. Ezzel a prognózissal bizonyosra vehetjük, hogy a 267,5 forint/euró árfolyamra és másfél százalékos növekedésre (Brüsszel: fél százalék) építő jövő évi magyar költségvetés – sajnos – összeomlik. Nem elég a sarokszámok kiigazítása, a kabinet, ahogyan azt Orbán Viktor hétfői értesüléseink szerint maga közölte, nekiláthat a büdzsé újratervelésének. Világos lehet mindenki előtt az, amit a *Financial Times* hétfői szer-

Sorin Apostu – rég tudták, mégis kibukkant

kesztőségi blogja írt: „Magyarországnak meg lehetnek a tartalékai ahhoz, hogy 2012 közepéig fedezze az államadósság törlesztését és a költségvetés hiányát, de a piaci források nélkül az IMF-nek kell majd esetleg fordulnia”. Erre az eshetőségre mondta a közelmúltban zárt körben a miniszterelnök: „ha az IMF visszajön, én el...”, ami azért több annál, mint hogy Orbán Viktor egy „IMF-diktátumos megszorításra alapuló politikát nem szeretne végrehajtani”. Nem szeretne, de nem is biztos, hogy módja lenne rá. A kormány tavaly ősszel kipaterolta az országból az IMF-et, mondván, az országot kizárólag szabadpiaci hitelekkel finanszírozza. Egész szabad-ságharcos retorikáját, gazdaságpolitikáját makacs önhittséggel erre alapozta. Hiába – mondjuk – Románia példája, amely az S&P-nél már a bővli kategóriában van, ám az IMF védőernyője alatt mégis olcsóbban jut hitelhez, mint Magyarország. Az IMF kényszerű, de mind többek által elkérthetetlennek tartott „visszakönyörgésével” a

kormányfő minden politikai hitelét elveszítené. Ez az átszervezésnek álcázott megszorítások következtében már amúgy is fogytán. Nagyon ritkává válna körötte a levegő, még ha a parlamenti kétharmad szilárdan kitartana is mellette. Sőt még akkor is, ha ezt az „arcultváltást” a belső kör túlélhetőnek gondolná azzal, hogy csak a „jobbkeztől”, Matolcsy Györgytől válna meg. Megjósolhatatlan, hogyan reagálnának a piacok, hiszen a szabadságharc atyja mégiscsak maga a kormányfő. Bármi történik is a következő hetekben-hónapokban, az ország gazdasági csőd és a politikai bizonytalanság felé robot. Még az is meglehet, hogy a kormányfő, felmérve a maradásából következő veszélyeket, távozik, s – bár az ellenzék kényszerítő ereje halovány – a görög vagy az olasz minta nyomán megnyílik az út egy válságkezelő szakértői kabinet előtt. Ám mi nem ilyen „feladónak” ismerjük a miniszterelnököt. Inkább olyanunk, aki magasra tartott zászlóval a lövészárok szélére hág, s odaszólija megfoghatatlan, ám elszánt híveit, hogy végső harcra buzdítsa őket: szálljanak szembe a

Traian Bănescu – minden titkok tudója, sőt haszonélvezője

nemzetközi pénzügyi ármányával. Mi pedig, a többség, 2012 közepén ott ülünk majd, felélve az MNB tartalékait, isten tudja, hány forintot euró- és svájcifrank-árfolyammal a végenincs szabadságharcban – utolsó csepp vérünkig.

A tizenötök

Váncsa István

ÉLET ÉS IRODALOM

Ujjong az ország: elkészült a Nemzeti Együttműködés Rendszere által megrendelt tizenöt reprezentatív festmény, illetve egyelőre csak tizenöt készült el, közülük is az egyik a művész még dolgozik. Mi, szépre éhező magyarok, örömtől dobogó szívvel vesszük tudomásul, hogy a nemzet vagyona tizenöt (tizenhárom és fél) értékes műkinccsel gyarapodott, és persze eszünk ágában sincs megkérdézni, mért van az, hogy a Nemzeti Együttműködés Rendszere újabban mecénásként domborít. Nyilván azért van,

mert a szeretett vezetőnknek a kerek világ ellen vívott harca abba a szakaszába jutott, amelyben már a művészeknek is csatorba kell állniuk.

Ami a beszerzési és egyéb költségeket illeti, azokkal végképp nem foglalkozunk, három okból. Elsősorban azért, mert tapasztalatból tudjuk, hogy vezetőink bármelyike egyetlen mondatával százszor nagyobb kárt okoz anélkül, hogy a hangját fölemelné. Másodsorban azért, mert a legkevésbé se vagyunk meggyőződve arról, hogy a Nemzeti Együttműködés Rendszere amit megrendelt, azt ki is fizeti. Harmadsorban azért, mert mi nagyra becsljük a szellem embereit, legelsősorban a VV Esztert és a Kingát, Fekete Pákót meg az összes többi alkotóművészt, aki csak a világra jött. Történelmi hagyományai vannak ennek. „A magyar nép forrón szereti őt, s hogy az ő életéről, munkájáról, harcairól, honszeretéről s fénylő győzelméről ír.” Az idézet A Magyar Írók Első Kongresszusa (1951. április 27-30.) határozatából való, és természetesen nemcsak az írókra, hanem például a festőkre is áll. Bár az igazat megvallva őket hatvan évvel ezelőtt némileg könnyebb volt szeretni, mint mostanában. Akkoriban csak ránéztünk például

Orbán Viktor – a király félmegtelen

Felekiné Gáspár Anni *Fütyös kalauzsnő* című alkotására, és tüstént sikerült deködölnünk, hogy ez itten egy dolgozó nő, aki örül, hogy fütyülhet, miután a Párt a villamosra küldte őt, és a kezébe fütyülőt adott. Ami viszont a frissiben akvirált műveket illeti, azokhoz egyelőre nem mindig találjuk a kulcsot mi, magyar emberek. Például László Dániel *Rákosi Mátyás kora* című festményének nagyobbik részét Mindszenty mellképe uralja, noha emlékeink szerint Magyarországon abban az időben nem a katolikus egyház dominanciája érvényesült. Ennél is talányosabb Koréni János *Lovasroham* (2006. október 23.) című alkotása, melyen azt látjuk, hogy a rohamrendőrnek öltözött, ruháján Police feliratot viselő Szent György lándzsáját egy földön fekvő fehér ruhás szűz kebelébe dőfi. Mármost ez a kép, ahogy az összes többi is, illusztrációként szerepelni fog az alaptörvény díszkiadásában, ami pedig valamennyi magyar otthon féltve őrzött kincse lesz. Unokánk tehát kíváncsian

belelapol, majd keblünknek szögezi a kérdést, hogy mért van az ávós ezen a képen Szent Györggyel föltilizálva. És hol vannak a 2006-os események igazi hősei, Satu és Debil forradalmárok, akik a köztereken való hugyozás szabadságáért vívott harc frontján értek el fényes győzelmeket? Ezekre a kérdésekre sajnos nincs válasz. (...) Sajnos a Kerényi-gyűjtemény darabjaival – esztétikai színvonaluktól függetlenül – nem sokra megyünk. Unokánk némi segítséggel képes volt ugyan Galambos Tamás *Nagy Imre újratemetése* című festményén az oszlop tetején ülő zöld kaméleonban a temetés felehetetlen szónokát felismerni, viszont Kiss Tibor *Trianon* című alkotását látva tanácsalanná vált, majd némi gondolkodás után Apponyira bökött és azt mondta, ezt mintha már látta volna a tévében, valami öreg rocker, Karadzics vagy kicsoda. Jobb volt a helyzet Szinte Gábor *A dualizmus kora* című alkotásával, mert azon ott vannak a nevek. Unokánk azonnal beazonosította Széll Kálmánt, és mondta, hogy ő a Moszkva tér. (...) Viszont a magyar ember joggal vára el, hogy a művész „az ő életéről, munkájáról, harcairól, honszeretéről s fénylő győzelméről” alkosson remekműveket. Megfestésre alkalmas téma pedig annyi van, hogy azt mi föl nem sorolhatjuk. Miniszterelnökünk elbúcsúzik a Nemzetközi Valutaalaptól. Visszaszerzi a nyugdíjrendszert a tőzsdecápak kezéből. Új médiatörvényt ad Európának. Konzultál a nemzettel. Kiveti a bankadót és a válságadót. Legyőzi az államadósságot. Visszavezeti a munka világába az elesetteket. Brüsszelben kokit, sallert osztogat. Hatalmas panorámaképen kell ábrázolni Magyarországot, amint gyorsnaszádként sebesen siklik a háborgó tengeren, vitorláját keleti szél dagasztja (vitorlás gyorsnaszád), a parancsnoki hídon Ő áll, és a jövőbe tekint. Körben hatalmas, süllyedő európai hajók, fedélzeteikről kétségbeesett sokaság figyelni távcsővel a magyar naszádot, hogy nem konvencionális létezőtechnikájának részleteit kifürkésze, de jaj! helikopterek jönnek, ködgránátokat lönek a magyar naszád köré, a többiek tehát nem tudják ellesni a titkot, és így hullámsírba vesznek, egyik a másik után. (...) Végezetül a legeslegfontosabb: maga a fülkeforradalom. Elképzelhetetlen, hogy épp a magyar történelem legfontosabb eseményéről ne szülessen műalkotás, pláne, hogy az előképe is megvan, Delacroix 1830-ban megfestette, csak néhány ponton két továbbfejlesztetni. Címe az lehetne, hogy A Szabadság a népet a fülkébe vezeti, a többi nagyjából ugyanaz, mint az eredeti, csak itt a háttérben látszik egy fülkesor, melyhez hasonlóan különféle szabadtéri fesztiválok lehet megfigyelni. Oldalt Satu áll a tehenével, és vidoran integet.

Az otthoni tanulás lehetősége

Czédly József

Az október 21-i és 28-i *Törvénytárban* ismertettük az oktatási minisztériumnak a rendeleteit, melyeknek közös célja azoknak a személyeknek nyújtani tanulási/továbbtanulási lehetőséget, akik valamilyen indok miatt nem részeshülhetnek életkoruknak megfelelő időben, elemi vagy alsó fokú középiskolai oktatásban. Ezek a rendeletek tartalmazzák azokat a szabályozásokat, melyek lehetővé teszik az említett célt szolgáló tevékenységek bevezetését, tetelesen: „A kötelező közoktatás csökkentett időben működő osztályainak létrehozása” és „A második esély” programokat.

Mindez, ami különben jelentős teher a költségvetésnek, mivel az említett programokat az állami, illetve helyi költségvetés finanszírozza, azon a szomorú tényen kíván változtatni, miszerint Romániában több mint 100 ezer gyermek, fiatal, illetve nagykorú iskolázottsága nagyon alacsony színvonalú, de jelentős azoknak a száma is, akik egyáltalán nem jártak iskolába.

A *Hivatalos Közlöny* október 10-i, 797. számában jelent meg az oktatási miniszter újabb hasonló célú rendelete (Ordinul 5.575/2011), mely ezúttal az otthoni tanulás keret-módszertanát fogadja el, és intézkedik a kórházak keretén belül megszervezhető csoportok/osztályok létrehozásáról is.

A rendelet tárgya az otthon történő tanítás, illetve a kórházak keretén belül létrehozható csoportok/osztályok megszervezése. Ezekben az oktatási formákban azok a gyermekek/fiatalok részeshülhetnek, akik mozgásképtelenek, krónikus vagy hosszantartó betegségben szenvednek, illetve hosszantartó lábadozásra kényszerülnek, és emiatt nem járhatnak iskolába. A szabályozás felsorolja azokat a betegségeket, egészségügyi állapotokat, melyek esetében meg lehet állapítani a gyermek/fiatal fogyatékoságának fokozatát, ami az otthoni tanulást indokoltá teszi. Ezek figyelembevételével az érdekelt szülő/gyám kérelmezheti az otthoni tanulást. A kérvényt a Megyei Humánerőforrás és Oktatási Segédleti Központ (Centrul județean de Resurse și Asistență Educațională-C.J.R.A.E.) keretén belül működő szakértői bizottsághoz lehet benyújtani, mellékelve:

- az egészségügyi dossziét, mely tartalmazza egy szakorvos által elkészített jelentést, ami javasolja az otthoni tanulás bevezetését, a gyermek/fiatal egészségügyi nyilvántartáslapját és egy pszichológiai minősítést;
- iskolai eligazítás okmányát, ezt a C.J.R.A.E. keretén belül működő szakértői bizottság állítja ki;
- személyi adatokat tartalmazó okmányok másolatát;
- a tanulmányi színvonalat igazoló okmányok dossziéját;

– a diák szociális helyzetéről szóló jelentést.

A kérvény elfogadása után megnevezik azt a tanintézetet, melyre rábízják az otthoni tanulás megszervezését. Ez legtöbbször a diák lakóhelyéhez legközelebb levő iskola, melyet kijelölnek mint ügyvivői tanintézetet (unitate școlară rezidențială). Ennek feladata elkészíteni a gyermek/fiatal képességeinek megfelelő egyedi tantervet és az otthoni tanításra javasolt tanszemélyzet listáját és ezeket benyújtani elfogadás végett a megyei tanfelügyelőségre.

Elemi iskolai fokozaton az otthoni tanulás keretében egy tanóra 45 percet tarthat, középiskolai és líceumi fokon 50 percet. Egy hét alatt

elemi iskolai szinten legtöbb 4 órát lehet tartani, közép- és líceumi szinten heti 6 órát. Az előkészítő és az I. és II. elemi osztályok esetében heti 1,5 órát kell fordítani a román, valamint az anyanyelv és irodalom tanítására, 1,5 órát számtan és 1 órát a környezet megismerésének oktatására. A III. és IV. osztálynak megfelelő tanterv: 1 óra román és anyanyelv és irodalom, 0,5 óra egy modern nyelv, számtan heti 1 óra, 0,5 óra történelem, 0,5 óra földrajz, 0,5 óra természettudományok. Az elemi oktatásban részt vesz heti 4 órai oktatási idővel egy segédtanító is (invățător de sprijin).

Gimnáziumi oktatás tanterve heti 1,5 óra román nyelv és irodalom, számtan

heti 1,5 óra, történelem 0,5 óra, földrajz 0,5 óra, modern nyelv heti 1 óra, természettudomány heti 0,5 óra. Liceumi szintű tanterv: román nyelv és irodalom heti 2 óra, modern nyelv heti 2 óra, szaktantárgy heti 2 óra.

Ezenkívül tervbe kell venni heti 2 órával különleges gyógykezelést (terápiát). Ez lehet a tanuló egyedi helyzetéhez alkalmazkodó pszichológiai, mozgásterápiái, lélektan-nevelői vagy logopéd oktatás. Az otthoni tanításba bekapcsolódhatnak önkéntesen diákok, egyetemi hallgatók, kiegészítő és szocializáló tevékenységek formájában.

Az ügyvivői tanintézet nyilvántartásba veszi az otthon tanuló diákot, bevezeti a

megfelelő osztály katalógusába „otthon tanul” megjegyzéssel, kinevezi az otthoni oktatást végző tanszemélyzetet. Az elvégzett tanórákat bevezetik az ügyvivői tanintézet jelenléti naplójába, ennek valóságát az érdekelt szülő/gyám aláírásával hitelesíti.

A diákok tanulmányi előrehaladását félévenként értékelik ki, erre 4 órát lehet szánni. Amennyiben a szemeszter folyamán sor kerül írásbeli vizsgára is, ezt a diákkal 30 nappal előzőleg közölni kell.

Krónikus betegségben, idegrendszerben szenvedő diákok számára, amennyiben a kórházban való kötelező tartózkodás meghaladja a 4 hetet, létre lehet hozni tanulmányi csoportokat/osztályokat. Ezeknek a megszervezésénél figyelembe kell venni a betegség jellegzetességét, a kórházi kezelés időtartamát és a diákok tanulmányi színvonalát.

Kórházi oktatást szervezhetnek:

- megyei (fővárosi) tanfelügyelőségek;
- megyei humánerőforrás és oktatási segédleti központok;
- A megyei tanfelügyelőségek által kijelölt tanintézetek és az Egészségügyi Minisztériumhoz tartozó intézmények;
- krónikus gyermekbetegségeket gyógyító gyermek-kórházak;
- Mentálhigiéniai Központok (Centre de sănătate mintală).

Ismerjük meg az új polgári törvénykönyvet (7)

Örökösödés. A választás joga

Deák Levente

Amikor megnyílik egy hagyatéka (az örökös elhalálozása), az örökösöknek, legyenek ők törvényi vagy végrendeleti örökösök (moștenitori legali sau testamentari), esetleg mindkét minőségben örökösök hivatottsággal rendelkezők (cu vocație succesorală), el kell döntenünk: elfogadjuk az örökséget, vagy lemondunk arról. A régi Ptk. 700. szakasza szerint erre 6 hónapos elévülési határidő állt rendelkezésükre, amit azonban az új Ptk. 1 évesre változtatott meg (1103. szakasz 1. bekezdés). Ez az új vagy meghosszabbított határidő azonban csak az új törvénykönyv hatályba lépése, azaz a 2011. október 1-je után megnyílt hagyatékokra vonatkozik és alkalmazható. Ha az örökös a fenti időpont előtt hunyt el, hagyatéka elfogadását vagy az arról történő lemondást a régi szabályok (törvény) alapján, a 6 hónapos határidőben kell megtenni. Ezt így, tetelesen, az új törvénykönyvet

hatályba léptető 2011. évi 71. törvény 91. szakaszában találjuk meg, a jogszabályt magát pedig a 409. *Hivatalos Közlönyben*.

Még mielőtt az opciós jogall kapcsolatosság egyéb tudnivalókat ismertetném, fontosnak érzem megemlíteni azt, hogy mind az elfogadást, mind pedig a lemondást oszthatatlannak kell tekinteni, az abszolút semmisség szankciója mellett. Ezt az új törvénykönyv 1101. szakaszában olvashatjuk. De mit értünk ez alatt? Azt, hogy egy örökséget elfogadni vagy erről lemondani csak az egész hagyatékról lehet, tehát úgy nem, hogy, mondjuk, elfogadjuk a házingatlant, de lemondunk a hagyatéki vagyontömegbe tartozó, az örökösöktől maradt mezőgazdasági területekről. Ismerve a hazai közjegyzői gyakorlatot, nagyon sok esetben az örökösök el szeretnék térni ettől a szigorú szabálytól, és elfogadásukat, de gyakrabban lemondásukat feltételhez kívánják kötni. Például úgy, hogy egyik vagy

másik társörökösük javára le szeretnék mondani az örökségről. Ha mégis ezt teszi, egy ilyen, más örökös javára történő lemondás a hagyatéka hallgatóság elfogadásának minősül (Új Ptk. 1101. szakasz 1. bekezdés, b) és c) pont), és ennek alapján ingyenes vagy visszerhes élők közötti jogügylet megkötése következhet a más javára történő lemondó, egyébként hallgatóság elfogadó örökös és a társörökös, a társörökösök vagy ezek örökösei között.

Gyakran előfordul, hogy az örökös egyébként törvényi örökösöknek végrendeletet is hátrahagy, akik aztán választhatnak: törvényi örökösöként vagy végrendeleti örökösöként érvényesítik jogukat. A választás joga őket illeti meg, amit a Ptk. 1102. szakaszának 1. bekezdése biztosítja számukra. Az említett törvényszakasz 2. bekezdése az alól az általános szabály alól egyetlen kivételt említ, és pedig azoknak a törvényi örökösöknek az esetét, akiknek javára az örökös olyan végrendeletet, egészen

pontosan hagyományt (legat) hagyott hátra vagy létesített, amelyben ugyan köteles részüket érintetlenül hagyta, de abban mégis törvényi örökösüknek kedvezőbb biztosított. Ilyen helyzetben az érintett örökös csak hagyományosként, azaz a végrendeleti örökösöként érvényesítheti jogait.

A választásra előírt, most már 1 éves határidőt, szokványosnak tekintett esetben (ez tehát az általános szabály) az örökös elhunytától kell számítani (1103. szakasz.) A kivételeket a 2. bekezdés sorolja. Csak röviden: azoknak a személyeknek esetében, akik az örökös elhunyt után születtek, és akiket örökösöknek tekint a törvény, születésük napjától; a halottá nyilvánított örökös esetében a naptól számítva, amikor az elhalás tényét anyakönyvezték, kivéve, ha az örökös már a halál anyakönyvi bejegyzése előtt bizonyítottan ismerte a halál bekövetkezésének tényét, vagy tudomást szerzett a holtá nyilvánítási bírósági

határozatról. Mindkét esetben a határidőt az említett napoktól kell számítani! Egy másik eset az, amikor a hagyományosnak ismernie kellett vagy ismeri a javára szóló végrendelet tartalmát, bár magát a végrendeletet csak az örökös elhunyt után találják meg. Végül, amikor az öröklésre jogosult személy (succesibilul) csak azután szerzett tudomást, vagy kellett volna tudomást szereznie az örökösövel fennálló, neki öröklési hivatottságot biztosító rokoni kapcsolatáról, miután az örökös megnyitott, azaz az örökös elhalálozott. Az utolsó két esetben vagy helyzetben a választásra megszabott, különben elévülési határidőt a tudomásszerzés napjától kell számítani, vagyis nem az örökös elhunyt napjától.

A következő szabály azokra az örökösökre vonatkozik, akik bár egyelőre nem éltek opciós jogokkal, tehát nem fogadták az örökséget, de le sem mondtak erről, viszont az örökösöik javainak

leltárba foglalását kezdeményezték. (1104. szakasz.) Ha ezzel a jogukkal éltek, esetükben a választási határidőt csak a leltárt tartalmazó jegyzőkönyv közlésétől számított két hónap leletével lehet lejártnak tekinteni, függetlenül attól, hogy az örökség megnyílásától mennyi idő telt el. Ezt a törvénykönyv a határidő elhalasztásának vagy elnapolásának nevezi. (Prorogarea termenului pentru exercitarea dreptului de opțiune.)

Végül azt a helyzetet is szabályozza a törvénykönyv, amikor egy örökös még azelőtt távozik az élők sorából, hogy egy, már a javára (is) megnyílt örökséget elfogadott vagy arról lemondott volna, azaz nem élt választási jogával. Az opciós jog ilyenkor az elhunyt örökös örökösére vagy örökösöire száll át (retransmiterea dreptului de opțiune), akiknek erre az 1 éves határidőből csak annyi idejük marad, amennyi ebből jogelődjük (aki helyett tehát örökölnek) elhunytáig még nem telt le. (Új Ptk. 1105. szakasz.)

Jégre gurul a Dacia új egyterűje

A Dacia Duster mintáját követve a hazai autómárka új egyterűje is versenyautóként debütál, ráadásul az első ilyen típusú modell lesz, amely rajtához áll az Andros Trophy jéglibajtnokságon. A Lodgy Glace névre keresztelt négykerekűről a napokban rántották le a leplet, s akárcsak korábban a Dacia szabadidő-autója, ez a modell sem okoz csalódást. Kifejezetten markáns dizájnt kapott, s noha a szériagyártáskor vélhetően lekerülnek a sportos elemek, a hűtőrács, valamint az elülső és hátsó lámpák formája véglegesnek tűnik. Várhatóan ez az a vonalvezetés, amely majd a Loganok új

generációját is jellemezni fogja.

A december 3-án kezdődő ralibajnokságon ismét Alan Prost, valamint a fia, Nicolas Prost és Evens Stievenart vezeti majd az egyterűket. A motorházat a Nissan 3 literes, 355 lóerős V6-os benzinmotorját rejt, amelyhez egy hatsebességű szekvenciális váltót és önzáró differenciálművet társítottak. Az összerakésmeghajtás sem hiányzik a felszereltségből, s a versenybeállítások

A Renault égisze alatt egyre népszerűbbé váló Dacia kimondottan családi autónak szánja legújabb családtagját, emiatt is keresz-

Versenyautóként debütál a Dacia új egyterűje

telték Lodgynak. Hétülésesre tervezik, így minden bizonytalansággal magasabb is lesz mint a versenyautó, de ha nem változtatnak sokat a jelenlegi formatervezésen, akkor egy újabb versenyképes modellel bővíthetik a palettát. A franciák természetesen sikert remélnék tőle, különösen miután a Duster több helyen is vezető kategóriája eladási listáját, megalapozva ezzel a leendő modellek iránti érdeklődést. Azt még nem tudni, hogy a Lodgy szériaútó milyen erőforrással érkezik majd, arra a jövő évi Genfi Autószalonig várni kell, a márkakereskedésekben pedig csak azután lesz elérhető.

Amerikában debütál az új Ford Kuga

Az autós világ a tengerentúltra összpontosít: a Las Vegas-i SEMA Show után ma megnyitja kapuját az idej Los Angeles-i Autószalon.

A tengerentúlon gyűlt össze az autógyártók elitje, mivel ma megnyitja kapuját az idej, Los Angeles-i Autószalon. Ez az a seregszemle, ahol a hagyományos modellek mellett valódi amerikai izomautókat is lehet látni, olyan autósodákat, mint a Dodge Charger SRT8. De itt mutatkozik be például a Land Rover DC 100 Sport Concept, a Chevrolet Camaro ZL1 Convertible és a Ford Mustang vadonatúj 650 lóerős Shelby GT 500-je is.

De hogy az európai piacot se felejtsük ki: a kaliforniai városban rántják le a leplet az újgenerációs Ford Kugáról, amelyet a jövő évi Genfi Autószalonon hoznak az öreg kontinensre. A tengerentúlon Escape néven debütáló hobbiterépjárót már a One Ford filozó-

fia alapján tervezték, vonalvezetése az új Focus idézi. A detroiti központban fejlesztették, s a hivatalos fotók alapján sokkal nagyobb, mint a korábbi Kuga. Ennek ellenére Derek Kuzak, a fejlesztési főnök állítja: az új Kuga alacsony fogyasztását nehezen tudják majd übereitni a riválisok. Az európai piacra nem hozzák el a 2,5 literes, szívó négyhengeres benzines változatot, hanem 1,6 literes és kétliteres EcoBoost benzinmotor közül lehet majd választani. A dízeles erőforrásokat viszont kimondottan a hazai piacra tervezik, az Egyesült Államokban egyáltalán nem lehet majd kapni.

A Mercedes-Benz ML63 AMG modellje is a tengerentúlon mutatkozik be, s az ígéretekhez híven alaposan feltuningolták a motor-

A Focusra emlékeztet az új Ford Escape/Kuga

ját: 5,5 literes biturbó V8-as erőforrása akár 557 lóerős is lehet és 4,7 másodperc alatt gyorsul nulláról százra. A Honda is Los Angeles választotta a CR-V újabb generációjának a leleplezésére, de azt még nem tudni, hogy az európai modell is egyezni fog-e az amerikai változattal.

Jubilált a Chevy

Fennállása századik évfordulóját ünnepelte ebben

a hónapban a Chevrolet, az autómárka, amely szinte egy forrt az amerikai álommal. Az 50-es évek Bel Air modellje és a Corvetek, vagy a híres izomautók, a gyártószalagról 1967-ben először legurult Camaro, vagy a legendás Impala mind olyan modellek, amelyek egyes generációjáért ma már rajongók hada tolong. Utóbbi a Bel Air egy különleges kiadásaként jelent meg először, majd 57-ben beindult a szériagyártá-

Tuningparádé Las Vegasban

A Los Angeles-i Autószalont a híres SEMA Show előzte meg az Egyesült Államokban. Az épített és tuningolt autókat felsorakoztató Las Vegas-i parádé immár a hivatalos gyártók számára is egyre népszerűbbé válik, a legjobban kifejezetten erre az alkalomra módosítanak egy-egy modellt. Különlegességekből az idén sem volt hiány, de hivatalos díjakat is kiosztottak: a legvagányabb autónak járó elismerést a Chevrolet Camaro kapta, a legvagányabb sportos egyterű a Fiat 500-asa lett, a 4x4-es terepjárók kategóriájában a Jeep Wranglert díjazták, míg a legjobb furgon kategóriában a Ford F-széria vitte el a pálmát.

sa. Nagyon gyorsan népszerű lett. 1961-ben már 6,7 literes, 360 lóerős motorral is kapható volt. Ez volt az úgynevezett Impala SS, amelyik külön modellsorozattá vált. Noha a kevésbé díszes '67-es nem lett annyira sikeres a maga korában, napjainkban több rajongója is akad. A Corvetek forradalmasították a motorgyártást, s az 1955-ben kifejlesztett V8-as small blocknak köszönhetően éveken keresztül uralták a NASCAR-t. A második generációja, a Sting Ray ma is gyűjtők álma, és azóta is folyamato-

san érkezik az újabb és újabb változat. Számtalanszor újrarajzolták, s ma már a hatodik generációnál tart. Mindezt a svájci származású, mérnök-autóversenyző Louis Chevrolet-nek és William Durant-nak köszönhetjük, akik 1911-ben megalapították a híres detroiti gyárat, amely azóta a világ negyedik legnagyobb autógyárává nőtte ki magát. Az elmúlt években már Európát is megcélozták, az olyan újdonságaikkal pedig, mint az elektromos Volt biztosítják, hogy a Chevy történelme tovább íródjon.

Programajánló

Magyar filmhét

Helyszín: Bukarest, Muzeul Tăranului Român, Sala Horia Bernea, belépés a str. Monetăriei nr. 3 felől.

Program: november 18., péntek 16 órától: *Apacsok* (2010) 80 perc, dráma, román felirattal, 18 órától rövidfilmek, 19.30 -tól *Antigone* (2010) 152 perc, dráma, román felirattal.

November 19., szombat 16 órától: Film.dok 2011 Retrospektív, dokumentumfilmek, 18 órától *Keleti szél* (2010) 80 perc, dokumentumfilm, román felirattal, 20 órától *Legjobb szándék* (2011) 104 perc, dráma, magyar felirattal.

November 20., vasárnap

17 órától BuSho rövidfilmek 120 perc, angol felirattal, 19.30 -tól *A torinói ló* (2011) 146 perc, dráma, román felirattal.

Erdélyi primások 14. találkozója

Helyszín: Csíkszereda, Városi Művelődési Ház. Időpont: november 18., péntek.

Csíkszereda kulturális naptárának egyik ma már elmaradhatatlan eseménye az Erdélyi Primások Találkozója, amielyre az idén november 17–18-án tizenegyedyszer kerül sor.

Pénteken, 18-án este 7 órától a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egye-

tem népzene tanszékének diákjai és tanáraik lépnek színpadra. A rendezvényt az este 10 órakor kezdődő tánc-ház zárja. A belépés díjtalan.

Hitelesség és protokoll a vezetői szerepben

Helyszín: Kolozsvár, Agape vendéglő, Szentegyház (Iuliu Maniu) utca. Időpont: november 18., péntek.

Görög Ibolya, aki három magyar miniszterelnöknek is volt protokollfőnöke, elismert szakíró, előadó, tréner fog előadást tartani a címben szereplő témáról.

A behajtó – fizikai – színházi előadás

Helyszín: Sepsiszentgyörgy, Lajtha László Stú-

dióterem, Mihai Viteazul tér 15., november 18., péntek, 19 óra.

Bérház, élettérnek már nem nevezhető nyiladékokkal, ablaktalan, ajtó nélküli lakásokkal., s az egyikben egy nő és egy férfi. Naponta eladott apró kacatok, tehetetlen körök valami kis kölcsönért, kínos játékok a látszat megtartásáért., s aztán már a látszat sem fontos., amikor csönget a *Behajtó*. Rendező: Uray Péter.

Nemzetpolitika kereszténydemokrata szemmel

Helyszín: Kolozsvár, kolozsvári evangélikus-lutheránus templom és lutheránus püspökség Reményik Sándor Galériája, Kossuth Lajos / 1989. December 21. utca 1-es szám. Időpont: no-

vember 18., péntek, 18 óra.

Meghívott előadó: Kalmár Ferenc, KDNP-alelnök, országgyűlési képviselő. Beszélgetőpartnerek: Gergely Balázs és Papp Annamária.

Ajtót nyitok – verses előadást

Helyszín: Székelyudvarhely, Városi Könyvtár olvasóterme, november 18., péntek, 19 óra.

József Attila, Dsida Jenő és Márai Sándor verseiből összeállított előadástre invitálják az érdeklődőket, Turi Bálint vendégművész produkciójára.

Lóhátan Csíkcicsótól Ópusztaszerig

Helyszín: Csíkszereda, Sapientia EMTE, Nagy Au- la. Időpont: november 18.,

péntek, 18 óra. A fényképekkel illusztrált élménybeszámolót, előadást Lutz Levente mutatja be.

Tasnádi István: Démonológia

Helyszín: Marosvásárhely, Művészeti Egyetem – Stúdió Színház, Köteles Sámuel u. 6. Időpontok: november 18., péntek, 19 óra, november 20., vasárnap, 19 óra.

Amerikai gimnazisták új Halloween-napi műsorra készülnek egy musicallal Fred Farelli és Malcolm Randell ötletéből, melyet a Frankenstein ihletett. Malcolm a hatás kedvéért megidézi Byronék szellemét, akik meg is jelennek, ám nem napjainkban, hanem 1816-ban a Genfi-tó partján található Villa Diodatiban.

Csizmadivat 2011–2012-es tél

Ellepte a boltokat és a kirakatokat az idei ősze felvonultatott új csizmatrend. Van közöttük visszafogottabb és merészebb, elegáns és hétköznapi. De ami a legszembetűnőbb, az a meglehetősen erős fiús vonulat és a bundás díszítések.

Fűzős csizmák

A bebújós és cipzárás fa-

zonokat egy határozott lendülettel lökték le a kifutóról a vad és látványos fűzős csizmák. Kicsit időigényes fel és le venni őket, de a divat, az divat. Nem mindig a kényelem a legfontosabb szempont.

Térd fölött

Egy modern városi nő ruhahatárából nem hiányozhat

nak a túsarkú kollekciók. Az idei trend a túsarok és a kerek orr, illetve továbbra is velünk maradnak az „off the knee” magas szárú fazonok, melyek akár comb közepéig is felérnek.

Bundás fazonok

A magas szárú csizmák és a bokacsizmák szőrmeikkel díszítettek. Némelyiknek a

peremén fut körbe egy szőrmegallér, más fazonoknál a fűző mentén. A kívül csupa szőrme eszkimó stílus is hódít. A sportosabb és hétköznapi fazonokon is megjelentek a prémgallérok. Igazi téli hangulatot varázsolva a lábbeliknek.

Szegecsek és csatok

A városi jövés- menés-

hez válasszunk egy kényelmesebb csizmát, amely jobban bírja a strapát. Ezeket a masszív fazonokat szegecsekkel és csatokkal tették nőiesebbé a tervezők.

Bokacsizma

A bokacsizma az idei évben is kitüntetett szerepet kapott. Találunk közöttük

szép számmal lapos vagy kissé hegyes sarkú csizmát. A hétköznapi munka, a gyerekkel való séta nem jelenthet bennük gondot. Aki viszont nem vonzódik annyira a férfias megjelenéshez, azoknak itt vannak a magas sarkú változatok is. A bokacsizma sok mindennel hordható, farmerrel éppúgy tökéletes, mint harisnyával.

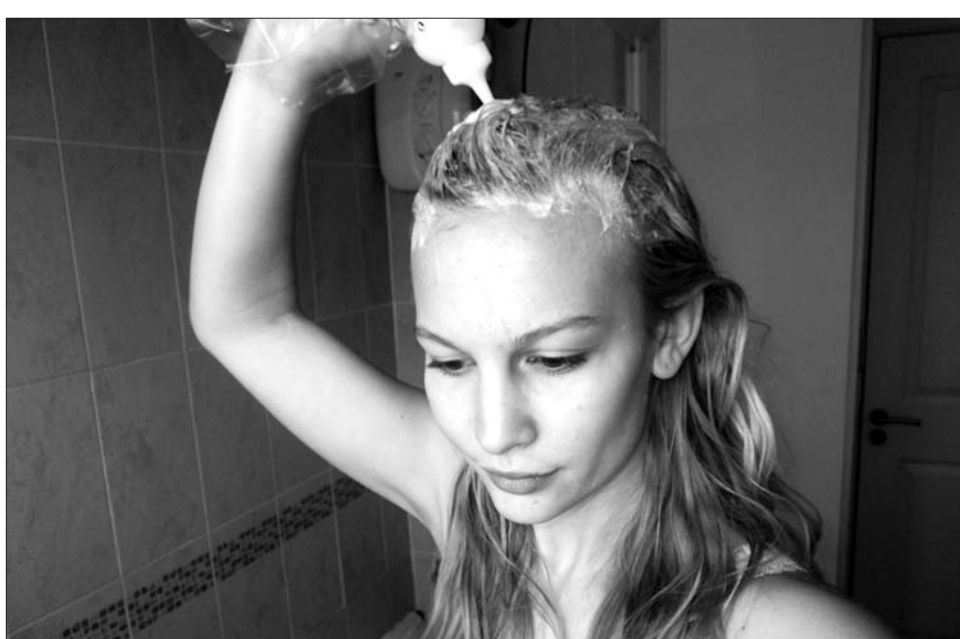
Veszélyes hajfestékek

Két lány is kórházba került, miután súlyos allergiás reakciót váltott ki belőlük az általuk használt hajfesték – írja a Daily Mail. A tizennégy éves Chloe Robbins egy Halloween-parti alkalmából festette feketére a haját. Negyvennyolc órával később a fejbőre elkezdett viszketni, majd nem sokkal később az arca annyira megduzzadt, hogy a lány gyakorlatilag felismerhetetlenné vált, és még a lélegzés is nehézségeket okozott neki. Néhány nappal később a tizenhat éves Bethany Murphy tapasztalt magán hasonló tüneteket: ő egy ideig még a szemét sem tudta kinyitni, annyira bedagadt az arca.

A bűnös a hajfestékben található PPD (para-phenylenediamine) nevű vegyület, volt, amely a kellően sötét

szín eléréséért felelős, és komoly allergiás reakciókat válthat ki az arra hajlamosakból. Használata azért is különösen veszélyes, mert nem feltétlenül azonnal okoz problémát: sokan évekig használhatják anélkül, hogy bármi bajuk lenne tőle, majd egyik napról a másikra meglepetésszerűen jelenhetnek meg a súlyos tünetek.

A PPD-t tartalmazó hajfestékeket az Európai Unióban már betiltották, Nagy-Britanniában viszont még szabadon vásárolhatóak. Az angol orvosok most azért kampányolnak, hogy ott is felhívják a figyelmet a PPD veszélyeire, hiszen a kozmetikai termékeket gyártó cégek más-más néven dobják piacra a PPD-t tartalmazó készítményeket. Ezek pedig súlyos problé-

mákat okozhatnak még azoknak is, akik tisztában vannak a saját allergiájuk-

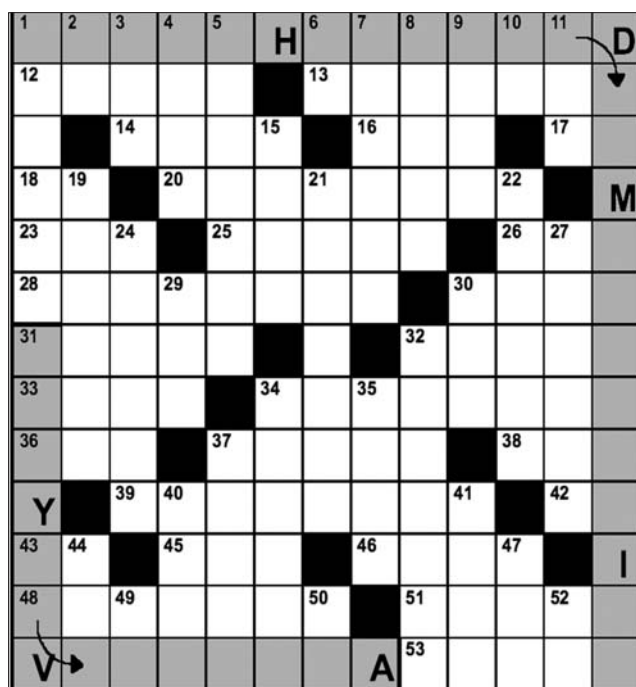
kal, és figyelnek arra, hogy milyen hajfestéket vásárolnak. Az allergiát okozó haj-

festékek egyik áldozata, Bethany Murphy például kimondottan odafigyelt a

vásárláskor, hiszen tisztában volt a PPD veszélyeivel: ő valószínűleg pont ennek a bevett szépségipari gyakorlatnak esett áldozatává.

A PPD-t tartalmazó hajfestékek szélsőséges esetben akár halált is okozhatnak. Néhány héttel korábban a tizenhat éves Tabatha McCourt a hajfestés után rosszul lett, összeesett és a kórházba szállítás után nem sokkal meghalt, a PPD szerzetére gyakorolt hatása miatt. A barátai beszámolója szerint a fiatal lány a festés elkészülése után alig húsz perccel sikítózni és hányni kezdett, majd rongybabaként rogyott össze. Halála előtt, már a kórházban pedig száznyolcvanas pulzust mértek nála, ami gyakorlatilag megegyezik azzal, mintha szívrohamot kapott volna.

Késésben

A főnök benyit az egyik irodába:

– Kovács úr! Már megint el van maradva a munkával?

– Miért?

– ... (poén a rejtvényben)

Vízszintes: 1. A poén első része. 12. Erősen szándékozó. 13. Nagyon elfáraszt. 14. ... hajrá! 16. Kopár. 17. Két kéve! 18. Éjfélig ez van! 20. Ünnepeles alkalmakkor viselt férfiölöny. 23. Kötésen lazít. 25. Padlót tisztít. 26. Ez utóbbi. 28. Takarékos. 30. Rum, cukor és forró víz keverékéből álló ital. 31. Feladatként jut. 32. Nemesfém. 33. Hegycsúcs. 34. Gyógyeség. 36. Szarvas nőténye, szarvastehén. 37. Mártás, pác. 38. Szarvasfajta. 39. Fogadkozásban elhangzó szó. 42. Sine anno (röv.). 43. Kazinczy Ferenc monogramja. 45. Lelkész. 46. Menekülésszerűen fut. 48. Németh László regénye. 51. Tűzön megpuhul a hús. 53. Nem mond igazat.

Függőleges: 1. Dombos a táj. 2. ÁÁÁ! 3. Ritka (ném.). 4. Kisiparos. 5. Ujjával szétdőrszöl. 6. Ekeszarvak! 7. Rejtélyes. 8. Villámlevelzés, villámposta, drótlelvel. 9. Ismert színész (András). 10. Vákuum. 11. ... Ullmann; színésznő. 15. Nagyon csodálkozik. 19. Közönséges, durva. 21. Moszkvára jellemző. 22. ... Durrell; brit zoológus, író. 24. Népi hangszer. 27. Kijelentés. 29. Matrózital. 30. Görög NOB-jel. 31. A poén második része. 32. Fegyvertár, lőszertár. 34. Hallhatóan lélegzik. 35. ... Kornél éneke; Kosztolányi műve. 37. Kapa alakú fejsze. 40. Indusztria. 41. Katonai unió. 44. ... diavolo (Auber). 47. Kábítószerféle. 49. Két óra a tegnaptól! 50. Magyar Vöröskereszt (röv.). 52. Ügymintázó (röv.)

		8			9					
			3					9	2	
1		7	5							
			1						6	
		6						3	7	
					2					
	4	3				5				
	6			9	8					
	1								4	

Közepes fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3×3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

9	1	7	2	4	6	8	5	3
4	3	8	5	9	1	6	2	7
2	5	6	7	8	3	4	1	9
3	2	4	6	1	8	9	7	5
1	6	5	4	7	9	3	8	2
7	8	9	3	5	2	1	6	4
6	9	2	8	3	7	5	4	1
8	4	1	9	2	5	7	3	6
5	7	3	1	6	4	2	9	8

Az ismeretlen keresése

Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy király, akinek volt egy nagy rétje, ahol nagyon drága fű nőtt, de minden éjjel feltúrták azt a rétet. A király nagyon csodálkozott: „Ki lehet az, aki így feltúrja a rétet?”

Hogyan tudhatná meg? Megparancsolta legidősebb fiának, hogy őrködjön. A király legidősebb fia este ki is ment a rét szélére, leült, hogy őrködjön. De éjjel elalmosodott, el is aludt, és reggel, amikor felébredt, látta, hogy a rétet ismét feltúrták.

A következő éjjel a király a középső fiát küldte. Az leült a mezsgyén. Éjjel azonban jött egy fekete bika, az öklelni kezdett, ezért ez a fiú sem tudott őrködni.

Harmadik éjjel a legfiatalabb fiú ment ki a rétre, ő elbújt a sövény mögött, hogy senki se láthassa meg. Várt, egyre csak várta, hogy ki is túrja fel a rétet. Hát mit látott? Éjjel körül három szárnyas lány jött. A mezsgyén hagyták a szárnyaikat és táncra perdültek a réten. De a király fia közben titokban elvette a legfiatalabb lány szárnyait, és ismét a sövény mögé ült. Miután kitáncolták magukat, a lányok mentek feltenni a szárnyaikat, de a legfiatalabb nem találta az övét.

Amint így keresték, a királyfi előjött és a lányokhoz

ment, akik szörnyen megijedtek. A legfiatalabb lány meglátva a fiú kezében a szárnyait, könyörögni kezdett neki, hogy adja vissza. A királyfi azonban kijelentette, hogy addig nem adja vissza, míg meg nem mondják, hogy honnan jöttek. Szegényke, nem akarta elárulni, de amikor meglátta, hogy a barátnői már útra készülnek, megmondta, hogy a holdon túl a kilencedik földön élnek, és az ördögnek szolgálnak. No rendben!

Ekkor a királyfi visszaadta a lánynak a szárnyait, de cse-

rébe elvette a lány kendőjét, hogy bizonyítékként megmutathassa az apjának, hogy vigyázott a rétre.

Reggel a fiú megmutatta a királynak a zálogba kapott kendőt. Az apa végtelenül boldog volt, hogy egyszer legalább megtudta, hogy kik azok, akik feltúrják a rétet. A királyfi azonban nagyon szeretne volna még egyszer meglátni a lányt, ezért elhatározta, hogy elmegy a kilencedik országba. Azonban egy baj van: ki mondja meg, hogy hol van az az ország?

Nem volt mit tenni, el kel-

lett mennie egy boszorkányhoz megkérdezni. Az minden állaton uralkodott. A boszorkány összehívta az összes állatot, de azok sem ismerték a kilencedik országot. Ekkor a boszorkány azt a tanácsot adta a királyfinak, hogy menjen el a nővérehez, aki a halak úrnője, és talán a halak meg tudják mondani.

A fiú el is ment hozzá. Az összehívta az összes halat, de egyik sem hallott erről az országról. Ez a boszorkány is azt a tanácsot adta, hogy menjen el a harmadik nővérukhoz, aki az összes madár

uralkodója, talán egyik madár tudni fogja. A királyfi el is ment ahhoz a boszorkányhoz, aki összehívta az összes madarat, de amikor megkérdezte, hogy tudják-e, hogy hol van az az ország, mind egyik hallgatott. Azonban egy pillanat múlva egy öreg vetési varjú közölte, hogy ismeri azt az országot, mert három éve járt ott.

A király legkisebb fia megörült és a boszorkánynak jó fizetséget kínált, ha megengedi a varjúnak, hogy vigye el abba az országba. Rendben van, – a boszorkány bele-

egyezett. És akkor a királyfi felült a varjú hátára. A madár felemelkedett a magasba és elrepült a kilencedik országba, túl a holdon. Három évig repült, és csak akkor jutottak el arra a messzi földre.

A királyfi bement az ördög házába, és ott találkozott a lánnyal, akit keresett. Az kérte, hogy hagyja el az épületet, mert itt az ördög lakik, és amikor hazajön, azonnal széttépi. A fiú azonban azt felelte, hogy ő azért jött, hogy darabokra vágja az ördögöt. Az ördög szobájában volt két kőedény: az egyikben volt az erő vize, a másikban az erőtlenségé. A királyfi kiitta az erő vizét, és a helyére a gyengeség vizét öntötte.

Hamarosan megérkezett az ördög és mondta, hogy emberszagot érez a szobában. Mindjárt odament az erő serlegéhez, és kiitta a vizet belőle, és azonnal nagyon gyenge lett. A királyfi, aki eddig elrejtőzve figyelt, most előjött, kirántotta a kardját, és levágta az ördög fejét.

A lány megörült, amikor megpillantotta a fiú kezében az ördög fejét. A királyfi magával vitte a lányt, felszálltak a varjú hátára, hazarepültek, ahol összeházasodtak, és még mindig boldogan élnek, ha meg nem haltak.

*Letl népmesék
(Fordította: Dabi István)*

Tizenkét hónap a természetben

Vadrécék! – szólta a kislányom, és a tó felé mutatott. Lehúzódtunk az útról, kiszálltunk az autóból és távcsővel figyeltük a tó közepére tömörülő réccesapatot. Negyvenkét madarat számoltunk össze, mind tőkés récék voltak. Hamar kiderült, miért csoportosultak a récék. Az utóbbi napokban a kinti hőmérséklet tartósan nulla fok alatt volt, és befagyott a tó vize, igaz, még vékony a jégréteg, de ez is elég ahhoz, hogy a récék ne tudjanak a víz közelébe kerülni és akkor tovább kell állniuk. Azonban ezek a récék másként gondolták, nem akartak még elmenni, ezért közös erővel létrehozta egy lihogót vagyis egy jégmentes vízfelületet, mégpedig úgy, hogy folyamatosan mozogtak a vizen.

A szarka cserregve repült el a fejünk fölött, felnéztem a madárra, épp jókor, mert a magasba vadludak húztak el. A „V” alakzatú csapat csendben, de határozottan repült nyugat irányába, csak a szárnyuk suhogása hallatszott. Mások gágogásukkal hívták fel magukra a figyelmet, lehet, elvette kedvüket a befagyott tó látványa, és azért maradtak csöndben. Mire Szende lányom is felfigyelt, már eltűntek a láthatárról. Csend telepedett a környékre, azon voltunk, hogy

Tőkés réce

menjünk tovább, amikor egy széncinege hangja maradt a készületen. A kis sárga mellényes madár ágról ágra szállt, s közben cseverészett. Észrevettük, hogy nincs egyedül, a társa tíz méteres távolságból követte, bizonyára rovarlárvák után kutattak. Tulajdonképpen úti célunk az volt, hogy a tóparti madáretetőbe eledelt viszünk. A cinege amikor utolérte társát, rövid időre megpihentek, azután egyikük, én úgy láttam, hogy a tojó, a fa felső ágaira szállt, így egymás fölé kerülve folytatták útjukat. Még hallani lehetett hangjukat, amikor egész közel hozánk, alacsonyán megjelent

egy őzszapó. Szép látványt tárt fel a természet előttünk, a távcsöveket leengedtük és karnyújtásnyi távolságról figyeltük az érkező népes őzszapócsaládot. Talán nyolc vagy kilenc tollgombóc akrobatikus ügyességgel, cinkéhez hasonlóan, ágról ágra szállva haladtak el az orrunk előtt, meg sem mertünk mozdulni. Aznapra nagyobb élmenyre már nem is vártunk, ezért nem maradt más hátra mielőtt még hazaindultunk volna, hogy kiszórjuk a magokat és felfüggesztjük a szalondarabokat.

*Kelemen László, Rara Avis
Madártani Egyesület*

Hétvégi mellékletünk *Életmód* és *Csodavár* oldalait Orosz Anna szerkesztette

HIRDETÉS

koinónia

*Barniék tele
Barni és a lányok
Barni Berlinben
Barni könyve*

**BARNI
TURNÉZIK**

**Író-olvasó találkozó
Zágoni Balázssal és Barnival**

November 23, 17:00 - Szatmár
Hám János Római Katolikus Teológiai iskolaközpont
diszterme, str. 1 Decembrie 1918 nr. 2.
16-20 könyvvásár

November 24, 18:00 - Nagybánya
Teleki Magyar Ház, str. Minerilor, nr. 5-7.
17-20 könyvvásár

November 25, 18:00 - Nagyvárad
Könyvtér üzlet, bld. Ștefan cel Mare nr. 28.

Elérhetőség: Koinónia Kiadó str. Mărginaș nr. 42, 400344 Kolozsvár, office@koinonia.ro, www.koinonia.ro